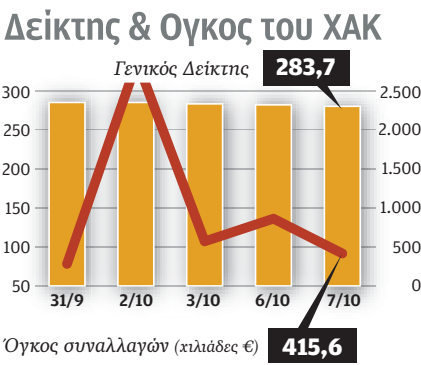

ΕΥΡΩΒΟΥΛΗ

Η Ούρσουλα επιπλέει των προτάσεων μομφής

Σωσίβιο από ΕΑΚ, Σοσιαλιστές-Δημοκράτες, Φιλελεύθερους, Πράσινους αναμένεται ότι θα λάβει η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν. Εκτός συγκλονιστικού απροόπτου θα επιπλέυσει στις δύο διαδοχικές προτάσεις μομφής, που κατέθεσαν αφενός η εθνικιστική ακροδεξιά ομάδα της Ευρωβουλής, Πατριώτες, και αφετέρου η Ευρωπαϊκή Αριστερά, στην οποία συμμετέχει το ΑΚΕΛ. Ωστόσο, οι συνεχείς αμφισβητήσεις προδιαγράφουν ένα αβέβαιο μέλλον. **Σελ. 4**

Με Nurofen, ο πονοκέφαλος δεν θα χαλάσει τη στιγμή.

ΑΦΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΝΟ ΣΕ ΕΜΑΣ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΡΟΣΕΚΤΑ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΕΣ ΠΡΟΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ. ΠΡΟΒΕΒΑΙΩΣΤΕ ΤΟΝ ΑΝΤΙ-ΤΕΤΑΝΟΓΡΑΦΟ ΣΑΤ.

ΠΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟ

ΚΟΣΜΟΣ

Νέο ράλι για χρυσό, ασημί και κρυπτονομίσματα

Οι επενδυτές, φοβούμενοι το υψηλό παγκόσμιο χρέος συρρέουν για μια ακόμη φορά στην ασφάλεια εναλλακτικών περιουσιακών στοιχείων, όπως ο χρυσός, το bitcoin και το ασημί, ενώ ταυτόχρονα απομακρύνονται από τα κύρια νομίσματα τα οποία βρίσκονται υπό πίεση. **Σελ. 24**

ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

ΦΟΥΝΤΩΝΕΙ ΔΙΕΘΝΩΣ Η ΜΑΧΗ ΓΙΑ ΤΑ ΤΑΛΕΝΤΑ ΑΙ

Σελ. 11

ΕΛΛΑΔΑ

ΕΛΚΥΣΤΙΚΗ ΓΙΝΕΤΑΙ ΞΑΝΑ Η ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Σελ. 16

Δημιουργούν αφήγημα για ένα ναυάγιο του καλωδίου

Πώς επηρεάζεται ο άξονας Λευκωσίας-Αθηνών, οι κινήσεις στην περίπτωση που ακυρωθεί ο GSI

Ορατές είναι οι πολιτικές διαστάσεις από την ένταση που προκλήθηκε στο θέμα της ηλεκτρικής διασύνδεσης Κύπρου-Κρήτης. Ιδιαίτερα μετά τη σκληρή αντίδραση του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Χριστοδουλίδη την περασμένη Κυριακή για τον φορέα υλοποίησης του

GSI, ΑΔΜΗΕ, τις αναφορές για εκβίαση και τις απαντήσεις από την πλευρά της ελληνικής κυβέρνησης μετά την έκτακτη σύσκεψη στο Μαξίμου. Η εκ νέου αβεβαιότητα που έχει προκληθεί δημιουργεί συνθήκες ναυαγίου του έργου, με τις δύο πλευρές να δει-

χνουν σημάδια πως προετοιμάζονται για τις επιπτώσεις της επόμενης μέρας. Αν επιβεβαιωθούν οι εκτιμήσεις που υπάρχουν, αυτό σημαίνει πως η κυπριακή πλευρά απογαλακτίζεται από την ελληνική σε θέματα όπως το καλώδιο, χωρίς να δημιουργούνται σκιές στον

άξονα Αθηνών-Λευκωσίας, που όπως διαβεβαιώνουν κυβερνητικά στελέχη στις δύο πρωτεύουσες παραμένει ισχυρός. Οι σχέσεις των δύο πλευρών, όπως διαμνύνουν οι δύο κυβερνήσεις, παραμένουν αδιασάφηνες και δεν μπορούν να επηρεαστούν από ένα έργο. **Σελ. 4**

Ρεκór αφίξεων στην Ευρώπη, ρεκór και στους φόρους

Σύμφωνα με τον WTTC, ο τομέας ταξιδιών και τουρισμού της Ευρώπης προβλέπεται να σπάσει νέο ρεκór το 2025 και να συνεισφέρει 2,6 τρισ. ευρώ στο ΑΕΠ της ηπείρου, που αντιπροσωπεύει ένα στα δέκα ευρώ. Ο τομέας προβλέπεται επίσης να υποστηρίξει 41,3 εκατομμύρια θέσεις εργασίας, έναν στους δέκα εργαζομένους σε όλη την Ευρώπη, θέτοντας ακόμη ένα νέο ρεκór. Η τουριστική «έκρηξη» δεν έχει μόνο καλά. Στο πρόσφατο διεθνές συνέδριο της Ρώμης μεταξύ των πολλών θεμάτων που συζητήθηκαν ήταν και οι φόροι που επιβάλλονται σε πολλές χώρες για την αντιμετώπιση του υπερτουρισμού. **Σελ. 24**

ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕ ΕΛΑΦΡΥΝΣΕΙΣ

ΑΤΑ: Ξανά στον διάλογο με δέλεαρ

Ο Πρόεδρος ανέλαβε ξανά πρωτοβουλία για την ΑΤΑ χθες το απόγευμα δελεάζοντας τους εργοδότες με μια ελκυστική πρόταση με φορολογικές ελαφρύνσεις. Οι εργοδότες απάντησαν θετικά στην παρέμβαση του προέδρου Χριστοδουλίδη για συνάντηση με τους υπουργούς Οικονομικών και Εργασίας πριν από τη συνεδρία των συλλογικών τους σωμάτων που προγραμματίστηκε για την ερχόμενη Δευτέρα. **Σελ. 5**

ΞΕΚΛΕΙΔΩΣΕ Ο ΝΟΜΟΣ

Τηλλυρία - Λευκοθέα οι πρώτες ενεργειακές κοινότητες

Με τη θέσπιση του νέου νομικού πλαισίου, ανοίγει ο δρόμος για συμμετοχικά ενεργειακά σχήματα και την πράσινη μετάβαση. Οι δύο πρώτες ενεργειακές κοινότητες της Κύπρου: Τηλλυρία και Λευκοθέα βρίσκονται στο στάδιο της υλοποίησης μετά την έγκριση των σχετικών προτάσεων νόμου που ανοίγουν τον δρόμο για τη συλλογική παραγωγή ενέργειας. **Σελ. 6**

ΑΠΟ 9 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Άμεσες και πιο ασφαλείς οι συναλλαγές

Από αύριο όλες οι τράπεζες της Ευρωζώνης (άρα και οι κυπριακές) θα υποχρεούνται εκτός από το να περαιώσουν άμεσες πληρωμές, να επαληθεύουν όνομα και IBAN κατά τη διεκπεραίωση εμβασμάτων. Μια μεταφορά χρημάτων που πριν από ένα χρόνο θα περαιωνόταν σε 1-2 εργάσιμες ημέρες, τώρα θα γίνεται αμέσως. **Σελ. 5**

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Προς θεσμοθέτηση συναυτίσεων τραπεζών - Κεντρικής

Σελ. 6

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Δεν είναι μόνο γεωπολιτικός ο κίνδυνος

Το καλώδιο είναι γεμάτο με αγκάθια που μέχρι να ξεκαθαριστούν θα ήταν προτιμότερο να εξαφανιστεί από την επικαιρότητα. Η υπόθεση με το καλώδιο ηλεκτρικής διασύνδεσης Κύπρου-Κρήτης περιπλέκεται, την ίδια ώρα που το έργο παραμένει στην επικαιρότητα για τους λάθος λόγους. Για τους πολίτες, αποτελεί ένα έργο με αναπάντητα ερωτήματα και εύκολα συνθήματα. Συνθήματα όπως «έργο στρατηγικής σημασίας για την Ευρώπη» ή «έργο που αίρει την ενεργειακή απομόνωση της Κύπρου».

Τώρα, πώς κατάφερε μια ιδιωτική επιχείρηση χωρίς προηγούμενη γνώση και εμπειρία να εντάξει το έργο στα στρατηγικής σημασίας έργα της Ε.Ε. και να εξασφαλίσει ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, είναι κάτι που διερευνά και

θα κληθεί να απαντήσει η ευρωπαϊκή Εισαγγελία.

Όσον αφορά στην άρση της ενεργειακής απομόνωσης, η συζήτηση είναι πάνω από όλα πρώην αφού για να κατασκευαστεί και να γίνει πραγματικότητα θα πρέπει να ξεπεραστούν σημαντικές τεχνικές και γεωπολιτικές δυσκολίες. Τεχνικά, το έργο δεν έχει προηγούμενο καθώς η απόσταση και η μορφολογία του βυθού προβληματίζουν. Στα γεωπολιτικά, η Τουρκία δηλώνει ενδιαφερόμενο μέρος λόγω της χάραξης του καλωδίου και σημειώνει πως κανένα ενεργειακό έργο της περιοχής δεν θα προχωρήσει αν δεν συναινέσει η ίδια.

Και παρόλο που για καιρό η τουρκική στάση αποτελούσε κεντρικό θέμα συζήτησης και προβληματισμού όσον αφορά στην πορεία υλοποίησης του

έργου, τελικά προέκυψαν βαθύτερα και πιο ουσιαστικά προβλήματα. Προβλήματα αναφορικά με τη συμφωνία που διέπει τη σχέση Κύπρου-Ελλάδας, μιας και δεν φαίνεται να συναινούν ούτε στα πραγματοποιηθέντα έξοδα. Σύμφωνα με πληροφορίες, το έργο μέχρι σήμερα επιβαρύνεται με 300 εκατ. ευρώ από το σύνολο των 2 δισ. ευρώ. Αυτά τα ποσά αφορούν σε έξοδα της κατασκευάστριας εταιρείας και συμβουλευτικά έξοδα. Είναι σαν να λέμε ότι έχει τιμολογηθεί το 15% του έργου χωρίς να υπάρχει προοπτική έναρξης και κυρίως ολοκλήρωσης του έργου.

Η συμφωνία των δυο μερών είναι τόσο ασαφής που η κυπριακή πλευρά αναγνωρίζει λιγότερα από το ένα τρίτο των εξόδων, περίπου 80 εκατ. ευρώ. Και επανέρχεται βέβαια η συζήτηση

για την ανάκτηση του κόστους, αφού το καλώδιο όταν κάποια στιγμή ξεκινήσει να κατασκευάζεται θα χρειάζεται σημαντική ρευστότητα. Και κάπου εκεί είναι που θα προκύψει χρηματοδοτικό κενό, αφού η κυπριακή πλευρά δεν προτίθεται να πληρώσει χωρίς να πειστεί ότι το καλώδιο θα λειτουργήσει προς όφελος των καταναλωτών, κάτι όχι και τόσο εύκολο.

Προκύπτει συνεπώς ότι η Τουρκία που εδώ και καιρό χρησιμοποιείται ως το τέλειο άλλοθι, πρόσφερε και τον απαραίτητο πατριωτικό μανδύα κάτω από τον οποίο κρύφτηκαν ανεπάρκειες, διαφωνίες και κακοί σχεδιασμοί. Τα προβλήματα είναι εκεί και δεν πρόκειται να λυθούν με επικοινωνιακούς χειρισμούς όπως δηλώσεις και συναντήσεις. Ελλάδα και Κύπρος, για λόγους που ακόμη

να γίνουν γνωστοί, σύρθηκαν σε ένα έργο με κακό σχεδιασμό και με προφανή τον κίνδυνο να διασαλεύσουν τις σχέσεις τους. Βρισκόμαστε ενώπιον μιας δύσκολης κατάστασης που έχει γεμίσει με αναπάντητα ερωτήματα και μιας συμφωνίας που τυγχάνει πολλών ερμηνειών. Πρώτη προτεραιότητα θα πρέπει να είναι η διαφύλαξη των άριστων σχέσεων Αθήνας και Λευκωσίας με κάθε κόστος, συμπεριλαμβανομένης και της αλλαγής στρατηγικής.

Πριν ακόμη ολοκληρωθούν οι έρευνες στον βυθό, το υποθαλάσσιο καλώδιο ηλεκτρικής διασύνδεσης Κύπρου-Κρήτης προκαλεί εντάσεις και προβληματισμό. Η απουσία διαφάνειας δεν επιτρέπει τον νηφάλιο διάλογο, ενώ η έρευνα που διενεργεί η ευρωπαϊκή Εισαγγελία αφήνει βαριά σκιά.

eurobank.cy

Είμαστε όλοι πρωτοπόροι. Γιατί οι καθημερινές μας επιλογές, μας πηγαίνουν όλους μπροστά.

Είσαι αυτός που χρειάζεται ο κόσμος σήμερα. Ένας καθημερινός πρωτοπόρος. Υιοθετείς πρωτοποριακές τεχνολογίες. Δίνεις ευκαιρίες σε ανατρεπτικές ιδέες. Νοιάζεσαι για το περιβάλλον. Υποστηρίζεις και ενθαρρύνεις τη γυναικεία επιχειρηματικότητα. Μαθαίνεις τη γλώσσα των έξυπνων συσκευών. Βλέπεις την άνιση μεταχείριση και μιλάς για τα δικαιώματα των συνανθρώπων σου. Ξεπερνάς τα σύνορα με τα δικά σου προϊόντα. Σκέφτεσαι το παρόν, αλλά περισσότερο σκέφτεσαι το μέλλον. **Όλα αυτά στηρίζουμε στην Eurobank. Κάθε ενέργεια και πράξη που πάει μπροστά τη σκέψη μας και τη συμπεριφορά μας. Για τον άνθρωπο, για την κοινωνία.**

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Σε νέα φάση έχει εισέλθει η ηλεκτρική δια-σύνδεση Κύπρου-Κρήτης μετά και τις τε-λευταίες εντάσεις που προκλήθηκαν και απειλούσαν να ρίξουν σκιές στις σχέσεις Αθηνών-Λευκωσίας. Με ορατές τις πολιτικές προεκτάσεις που δόθηκαν από τη σκληρή αντίδραση του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Χριστοδουλίδη για τον Φορέα Υλο-ποίησης του GSI, ΑΔΜΗΕ, οι δυο πλευρές δείχνουν σημάδια να διαχωρίζουν τις δια-φωνίες που υπάρχουν στην υλοποίηση του ενεργειακού έργου από το επίπεδο σχέσεων των δυο πλευρών. Ζήτημα που, όπως γίνεται ευδιάκριτο τώρα, φαίνεται να συμφωνήθηκε στη συνάντηση της Νέας Υόρκης και συντο-νισμένα εκδηλώθηκε στις δυο πρωτεύουσες μετά την ασυνήθιστα σκληρή γλώσσα που χρησιμοποίησε ο Νίκος Χριστοδουλίδης για τον ΑΔΜΗΕ την περασμένη Κυριακή. Αν επιβεβαιωθούν οι εκτιμήσεις που υπάρχουν, αυτό σημαίνει πως η κυπριακή πλευρά απο-γαλακτίζεται από την ελληνική σε θέματα όπως το καλώδιο χωρίς να δημιουργούνται σκιές στον άξονα Αθηνών-Λευκωσίας, που όπως διαβεβαιώνουν κυβερνητικά στελέχη στις δυο πρωτεύουσες παραμένει ισχυρός. Το νέο πλαίσιο, το οποίο όπως φαίνεται προ-σλαμβάνει επίσημο χαρακτήρα, θα επιτρέ-ψει στο κάθε μέρος να κινηθεί χωρίς εξώθεν πιέσεις λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα του καθενός τα οποία σε κάποιες περιπτώ-σεις δεν ταυτίζονται. Στην προκειμένη πε-ρίπτωση οι εκ διαμέτρου αντίθετες απόψεις που εκφράζονται σε Κύπρο και Ελλάδα μπο-ρούν να εκληφθούν και ως μια προετοιμα-σία διαχείρισης ενός πιθανού ναυαγίου του καλωδίου στο εσωτερικό της κάθε πλευράς, αλλά και οικονομικών επιβαρύνσεων από την ακύρωση του έργου.

Τα θέλω

Το ενδεχόμενο ναυαγίου του καλωδίου ήταν ένα ζήτημα που ανησυχούσε τη Λευ-κωσία πριν από τις δημόσιες αντεγκλήσεις. Η ευφορία που σκόρπισε την άνοιξη του 2024 η ανάληψη του έργου από τον ΑΔΜΗΕ κράτησε μόνο μερικούς μήνες. Η πρώτη

Παραμένει η διάσπαση απόψεων Αθη-νών-Λευκωσίας για το ηλεκτρικό καλώ-διο, αφήνουν εκτός τις σχέσεις των δυο πλευρών οι οποίες παραμένουν αδια-σάλευτες και δεν μπορούν να επηρεα-στούν από ένα έργο.

κρίση οδήγησε στη σύσκεψη της Λευκω-σίας τον Σεπτέμβριο του ίδιου έτους. Το Μνημόνιο Κατανόησης που υπογράφηκε από τις κυβερνήσεις Κύπρου και Ελλάδας, όπως αποδείχθηκε, καταλάγιασε το κλίμα έντασης χωρίς να αντιμετωπίσει στη ρίζα τους τα αίτια που ήταν οι δεύτερες σκέψεις που γίνονταν στην κυπριακή πρωτεύουσα για το ενδεχόμενο το έργο να μην ολοκλη-

ρωθεί ποτέ και η Κυπριακή Δημοκρατία να βρεθεί εγκλωβισμένη σε οικονομικές περι-πέτειες. Η «Κ» εγκαίρως είχε εντοπίσει τις δεύτερες σκέψεις που γίνονταν και είχαν ως αποτέλεσμα η κυβέρνηση να τρενάρει τη λήψη απόφασης για συμμετοχή της Δη-μοκρατίας στο μετοχικό κεφάλαιο του GSI. Απόφαση που σήμερα εκκρεμεί και είναι απίθανο να ληφθεί με τα δεδομένα που

υπάρχουν. Μπροστά στην κατάσταση που βρεθεί εγκλωβίσθηκε, η ελληνική πλευρά μέσω του ΑΔΜΗΕ πίεζε αφόρητα και σε κάποιες περιπτώσεις με τον άκομψο τρόπο ρυθμι-στικές αρχές της Κύπρου προκειμένου η κυπριακή πλευρά να εκπληρώσει οικονομι-κές της υποχρεώσεις για ένα έργο το οποίο δεν είχε εισέλθει σε φάση υλοποίησης. Πί-σω από τις πιέσεις του ΑΔΜΗΕ, όπως επι-

σημαίνουν έγκυρες πηγές στην ελληνική πρωτεύουσα, βρίσκονται οι ανησυχίες της ελληνικής κυβέρνησης να βρεθεί ο ΑΔΜΗΕ, ελεγχόμενη οντότητα από το ελληνικό δη-μόσιο, εκτεθειμένος σε υποχρεώσεις του έργου που θα αδυνατεί να εκπληρώσει. Μια τέτοια γνωση περίπτωση είναι το συμβόλαιο που έχει υπογραφεί με τη γαλ-λική εταιρεία NEXANS που κατασκευάζει

Η εκ νέου αβεβαιότητα που έχει προκληθεί με την ηλεκτρική διασύνδεση δημιουργεί συνθήκες ναυαγίου του έργου, με τις δυο πλευρές να δείχνουν σημάδια πως προετοιμάζονται για τις επιπτώσεις της επόμενης μέρας.

Η Ούρσουλα επιπλέει των προτάσεων μομφής

Σωσίβιο από ΕΛΚ, Σοσιαλιστές -Δημοκράτες, Φιλελεύθερους, Πράσινους – Αβέβαιο το μέλλον

Του ΠΑΝΑΓΙΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΗ

Η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν αναμένεται εκτός συγκλονιστικού απροόπτου να επι-πλεύσει στις δύο διαδοχικές προτάσεις μοι-φής, που κατέθεσαν αφενός η εθνικιστική ακροδεξιά ομάδα της Ευρωβουλής, Πατρι-ώτες, και αφετέρου η Ευρωπαϊκή Αριστερά, στην οποία συμμετέχει το ΑΚΕΛ. Ωστόσο, οι συνεχείς κινήσεις αμφισβήτησης που κα-ταγράφονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τρεις συνολικά από τον περασμένο Ιούλιο, δημιουργούν ένα «μοτίβο», το οποίο ενδέξε-ται να συνεχίσει να επαναλαμβάνεται, δη-μιουργώντας συνθήκες φθοράς της «ισχυ-ρής» προέδρου της Κομισιόν. Αν μάλιστα μελλοντικά εκδηλωθούν ανάλογες κινήσεις και από ομάδες του λεγόμενου «φιλοευρω-παϊκού τόξου», οι οποίες στηρίζουν σήμερα την κα φον ντερ Λάιεν, τότε το μέλλον της ενδέχεται να καταστεί αβέβαιο.

Επί του παρόντος και με βάση τις το-ποθετήσεις των πολιτικών ομάδων, όπως καταγράφηκαν το βράδυ της Δευτέρας, η πρόεδρος της Κομισιόν αναμένεται να ξε-περάσει τον σκόπελο των δύο χωριστών ψηφοφοριών, αύριο Πέμπτη, και να μείνει για άλλη μια φορά όρθια, μετά την πρόταση μομφής του περασμένου Ιουλίου. Η μεγαλύ-τερη πολιτική «οικογένεια», του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, στην οποία συμμετέχει ο ΔΗΣΥ και από την οποία προέρχεται η κα φον ντερ Λάιεν, ως επίσης και οι Σοσιαλι-στές-Δημοκράτες, στους οποίους συμμετέ-χει το ΔΗΚΟ, οι Φιλελεύθεροι-Renew, αλλά και οι Πράσινοι, διαθέτουν ισχυρή πλειο-ψηφία στην Ευρωβουλή. Όλοι μαζί συνθέ-τουν το λεγόμενο «φιλοευρωπαϊκό τόξο» και δεν προτιθενται να στηρίξουν καμιά από τις δύο νέες προτάσεις μομφής που έχουν υποβληθεί σε βάρος της προέδρου της Κο-μισιόν (αν και θα υπάρξουν διαρροές). Όχι γιατί θεωρούν ότι η κα φον ντερ Λάιεν επι-τελεί το έργο της με τρόπο που ικανοποιεί απόλυτα τις ομάδες του φιλοευρωπαϊκού τόξου ή που διασφαλίζει τις δικές τους προ-τεραιότητες. Αλλά, γιατί από τη μια θεωρούν ότι δεν είναι ο κατάλληλος χρόνος για «κε-νό εξουσίας» στην Ε.Ε., ενώ από την άλλη «δεν θα σπαρίζαν ποτέ» προτάσεις μομφής οι οποίες προέρχονται από την εθνικιστική ακροδεξιά (Πατριώτες) και την Ευρωπαϊκή Αριστερά. Ενδεικτικό παράδειγμα αποτε-λούν οι Πράσινοι, οι οποίοι αν και άσκησαν

εντονότερη κριτική στην κα φον ντερ Λάι-εν, εντούτοις εξέφρασαν ανησυχία ότι μια ενδεχόμενη κατάρρευση της Κομισιόν, θα οδηγούσε την Ε.Ε. σε παράλυση.

Όπως είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, την ίδια ώρα, κύκλοι στην Ευρωβουλή που στηρίζουν εν λευκώ την Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, εκφράζουν ανησυχία για την επέκταση του φαινομένου των προτάσε-ων μομφής. Ως εκ τούτου, βολιδοσκοπούν για το ενδεχόμενο αυστηροποίησης των κανόνων που προβλέπουν σε προϋπόθεση για την υποβολή μιας πρότασης μομφής, την εξασφάλιση του 10% του συνόλου των ευρωβουλευτών (72 από τους 720).

Συν και πλινν

Πηγή της Ευρωβουλής, η οποία μίλησε στην «Κ» υπό το καθεστώς τήρησης της ανω-νυμίας της, επισήμανε ότι «με βάση τα υφι-στάμενα δεδομένα, καταγράφεται ένα πολύ θετικό στοιχείο για την Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν και ένα πολύ αρνητικό, έχοντας μάλι-

στα την ίδια αφετηρία, που δεν είναι άλλη από τις διαδοχικές προτάσεις μομφής που αντιμετωπίζει η πρόεδρος της Κομισιόν»:

Το θετικό στοιχείο για την Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν είναι ότι κατορθώνει να διατηρήσει, όπως όλα δείχνουν, ενωμένο το «φιλοευρωπαϊκό τόξο», που εκτιμάται βασίμως ότι θα απορρίψει αύριο τις δύο χωριστές προτάσεις μομφής της εθνικιστι-κής ακροδεξιάς και της Ευρωπαϊκής Αρι-στεράς. Δηλαδή, η πρόεδρος της Κομισιόν δείχνει «ικανή» να αποκρούει αποτελε-σματικά αλληπαλάλες προτάσεις μομφής, τρεις συνολικά από τον περασμένο Ιούλιο.

Το αρνητικό στοιχείο, άπτεται του γεγο-νότος ότι η κα φον ντερ Λάιεν έχει αντιμε-τωπίσει μέσα σε τρεις μήνες περισσότερες προτάσεις μομφής από κάθε άλλο πρόεδρο της Κομισιόν. Και το γεγονός ότι αύριο πι-θανότατα να επιπλεύσει, δεν προδικάζει σε καμιά περίπτωση ότι το σωσίβιο που φαίνεται να εξασφαλίζει από το φιλοευ-ρωπαϊκό τόξο δυνάμει, θα είναι πάντοτε

διαθέσιμο και πάντα τόσο συμπαγές, όσο φαίνεται να είναι τώρα.

Άλλωστε, ακόμη κι αυτοί που στηρίζουν την Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, περιλαμβα-νομένου του δικού της πολιτικού χώρου, ΕΛΚ, συμφωνούν ότι «οι μεγάλες και σοβα-ρές προκλήσεις έπονται». Παραπέμποντας, μεταξύ άλλων, στον τρόπο με τον οποίο τελικά θα διαχειριστεί το μείζον ζήτημα του Πολυμετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου της Ε.Ε., 2028-2034, το οποίο ενδιαφέρει τόσο την Ευρωβουλή που έχει ρόλο και λόγο στον κοινωνικό επιταγτή προϋπολο-γισμό, όσο και τα κράτη-μέλη, περιλαμ-βανομένης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η ουσία των προτάσεων

Η σχεδόν δεδομένη όπως προδιαγράφε-ται επιβίωση της Ούρσουλα φον ντερ Λάι-εν στις δύο προτάσεις μομφής της εθνικι-στικής ακροδεξιάς των Πατριωτών και της Ευρωπαϊκής Αριστεράς, δεν σημαίνει ότι τα δύο χωριστά αιτήματα στερούνται ου-

το καλώδιο και θα πραγματοποιήσει τις έρευνες για πόντισση του καλωδίου μήκους 890 χιλιομέτρων. Η τελευταία περίπτωση αφορά περίπου €251 εκατ. τα οποία δαπα-νήθηκαν από τον ΑΔΜΗΕ για το έργο και προκάλεσαν την τελευταία κρίση. Η Λευ-κωσία πλέον έχει σχηματοποιήσει την άπο-ψη ότι το έργο όπως εξελίσσεται είναι μη βιώσιμο, κάτι που δημιουργεί εκνευρισμό στην Αθήνα, που φάνηκε στην πρώτη επί-σημη αντίδραση της ελληνικής κυβέρνησης μετά την έκτακτη σύσκεψη στου Μαξίμου την περασμένη Κυριακή.

Κόκκινο πανί

Η κυπριακή πλευρά στο αφήγημα που προτάσσει έχει στο κέντρο του τον πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο του οργανισμού Μανούσο Μανουσάκη, αγνοώντας παντελώς πως ο ΑΔΜΗΕ είναι κρατική εταιρεία και πως η ηγεσία του διορίζεται από την εκάστοτε κυβέρνηση. Οι αναφορές του Προέδρου της Δημοκρατίας ότι ο ΑΔΜΗΕ εκβιάζει την κυ-πριακή κυβέρνηση, επιβαρύνουν το τοπίο καθιστώντας αβέβαιο το μέλλον και τη συ-νεργασία με την κυπριακή πλευρά στο ενδε-χόμενο που τα εμπόδια υπερπηδηθούν. Αλλά και στην Αθήνα το κλίμα δεν περιγράφεται διαφορετικό για τον πρόεδρο του ΑΔΜΗΕ. Πληροφορίες από την ελληνική πρωτεύου-σα ήθελαν τον κ. Μανουσάκη να έχει πείσει στη δυσμένεια του Μαξίμου. Πληροφορίες που ωστόσο δεν επιβεβαιώθηκαν. Η ελλη-νική κυβέρνηση προχώρησε σε ανανέωση της θητείας του έως το 2029.

Σχέση με αγκάθια

Η Αθήνα μπροστά στο ενδεχόμενο η κό-ντρα για το καλώδιο να συμπαρασύρει τις σχέσεις με την Κύπρο έσπευσε να ξεκαθα-ρίσει πως οι σχέσεις είναι αδιάρρηκτες και είναι υπεράνω οποιουδήποτε έργου, κάτι που επανέλαβε στη Λευκωσία ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Από εκεί και πέρα η ελ-ληνική πλευρά με εύστοχο τρόπο εξέφρασε την ενόχλησή της για την προεδρική ανα-φορά σε εκβιασμούς, στήριξε τον ΑΔΜΗΕ σημειώνοντας:

- Έχουμε διαρκώς αλληλοσυγκρουόμενα μηνύματα από την κυπριακή πλευρά.
- Το έργο έχει κοστίσει μέχρι τώρα 300 εκατ. που τα έχει αναλάβει ο ΑΔΜΗΕ.
- Η ιστορία κολλάει σε μια διαρκή αμφι-σβήτηση της βιωσιμότητας αυτού του έργου.
- Η Ελληνική Δημοκρατία δεν εκβιάζει, μιλάει μόνο θεσμικά.
- Ο υπουργός Οικονομικών της Κύπρου έρχεται και λέει ότι δεν έχει βάλει την υπο-γραφή του στο έργο και διαμνυνεί ότι δεν θα τηρήσει τις αποφάσεις της ρυθμιστικής αρχής της Κύπρου. Όλο αυτό δημιουργεί εμπόδια.

- Χρειάζεται ένα ξεκαθάρισμα στην επι-θυμία και των δύο πλευρών.
- Το έργο αγοράστηκε από τον ΑΔΜΗΕ πριν από δύο χρόνια. Η άδεια αυτού που έχει αγοράσει ο ΑΔΜΗΕ δεν έχει μεταβιβα-στεί εδώ και δύο χρόνια.
- Για να προχωρήσει το έργο πρέπει να αρ-θούν οι επιφυλάξεις για τη βιωσιμότητά του.

σίας. Στο πλέον επίκαιρο ζήτημα που πυ-ροδότησε την πρόταση μομφής της Ευρω-παϊκής Αριστεράς και το οποίο αφορά τη γενοκτονία στη Γάζα, θεωρείται εν πολλοίς ως δεδομένο, ότι η πρόεδρος της Κομισιόν όντως καθυστέρησε πολύ να βάλει στο τρα-πέζι των «27» προτάσεις για λήψη μέτρων κατά του Ισραήλ, περιλαμβανομένης της αναστολής της Συμφωνίας Σύνδεσης με την Ε.Ε. Η Αριστερά θέτει και το ζήτημα των χειρισμών της προέδρου της Κομισιόν στην εμπορική συμφωνία με τις ΗΠΑ, κάτι που αποτελεί έναν από τους βασικούς λό-γους που προέβαλε η εθνικιστική ομάδα των Πατριωτών, για τη δική της πρόταση μομφής. Σε κάθε περίπτωση, η εμπορική συμφωνία με τις ΗΠΑ κατέληξε ομολογου-μένως σε φιάσκο για την Ε.Ε.

Υπενθυμίζεται ότι η προηγούμενη πρό-ταση μομφής, τον περασμένο Ιούλιο, υπο-βλήθηκε από τον Ρουμάνο ευρωβουλευτή Γκεόργκε Πιπερέα των Ευρωπαϊκών Συντη-ρητικών Μεταρρυθμιστών, στους οποίους συμμετέχει το ΕΛΑΜ. Και είχε ως αφετη-ρία, τα μυστικά μηνύματα sms που αντάλ-λαξαν η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν και ο διευθύνων σύμβουλος της Pfizer, Άλμπερτ Μπουράλ, τα οποία δεν δόθηκαν ποτέ στη δημοσιότητα και δημιουργούν γκρίτζες ζώ-νες γύρω από τις συμφωνίες που έγιναν σχετικά με την αγορά των εμβολίων, για την πανδημία Covid-19.

«Μαζεύτηκε» η πρόεδρος

Κύκλοι στην Ε.Ε. επεσώμαναν τις δια-φορές της πολιτικής συμπεριφοράς της Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, στις δύο νέες προτάσεις μομφής που θα τεθούν σε ψη-φοφορία αύριο Πέμπτη στην ολομέλεια της Ευρωβουλής, σε σύγκριση με τη στά-ση που είχε τηρήσει στην πρόταση μοι-φής του περασμένου Ιουλίου. Η πρόεδρος της Κομισιόν εμφανίστηκε πολύ πιο ήπια στις τοποθετήσεις της το βράδυ της περα-σμένης Δευτέρας, αποφεύγοντας τις πολι-τικές κορώνες και τη διασύνδεση όσων τη μέμφονται με το καθεστώς Πούτιν, τακτική που είχε ακολουθήσει τον περασμένο Ιού-λιο. Αυτό που επίσης καταγράφηκε, είναι ότι η κα φον ντερ Λάιεν ανέλωσε στην το-ποθέτησή της λιγότερο από 8 λεπτά, ενώ τον Ιούλιο είχε κάνει χρήση διπλάσιου πε-ρίπου χρόνου, από το βήμα του Ευρωπαϊ-κού Κοινοβουλίου.

Ανοιξε ξανά τον δρόμο για την ΑΤΑ ο Πρόεδρος

Ο Ν. Χριστοδουλίδης στοιχηματίζει στον Κεραυνό και δελεάζει τους εργοδότες με συμβιβαστική πρόταση και φορολογικές ελαφρύνσεις

Της ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Παρέμβαση με άσο στο μανίκι του, ελκυστική πρόταση με φορολογικές ελαφρύνσεις προς τους εργοδότες έκανε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Χριστοδουλίδης για το ζήτημα της ΑΤΑ. Ο Πρόεδρος ανέλαβε ξανά πρωτοβουλία για την ΑΤΑ χθες το απόγευμα, ανοίγοντας τον δρόμο για συνάντηση των εργοδοτών με τους υπουργούς Οικονομικών και Εργασίας ενόψει της επικείμενης κοινής σύσκεψης των Εκτελεστικών Επιτροπών ΚΕΒΕ, ΟΕΒ την ερχόμενη Δευτέρα. Όπως αναφέρουν οι πληροφορίες μας, η πρόταση του Προέδρου που θα παρουσιαστεί από τους δυο υπουργούς δεν έχει ακόμα λάβει τελική μορφή και θα αποτελέσει βάση για διαπραγματεύσεις. Εντούτοις, όπως φαίνεται η εν λόγω πρόταση έχει προκαλέσει το ενδιαφέρον των δυο εργοδοτικών οργανώσεων, οι οποίες αποφάσισαν να πραγματοποιήσουν συνάντηση με τους δυο υπουργούς πριν από τη συνεδρία των συλλογικών τους σωμάτων. Υπενθυμίζεται ότι χθες το πρωί ΚΕΒΕ και ΟΕΒ είχαν ξεκαθαρίσει ότι μέχρι την ολοκλήρωση των διεργασιών των συλλογικών τους σωμάτων δεν προτίθενται να πραγματοποιήσουν καμία συνάντηση με κρατικό αξιωματούχο για την ΑΤΑ.

Όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά στην κοινή δήλωση, «μετά από παρότρυνση του Προέδρου της Δημοκρατίας, οι πρόεδροι της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ θα συναντηθούν εντός των αμέσως επόμενων ημερών με τους υπουργούς Οικονομικών και Εργασίας, ενόψει της επικείμενης κοινής σύσκεψης των Εκτελεστικών Επιτροπών των δυο Οργανώσεων την ερχόμενη Δευτέρα».

Η πρόταση

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», ο υπουργός Οικονομικών Μάκης Κεραυνός με τον υπουργό Εργασίας Γιάννη Παναγιώτου αναμένεται να ξεκινήσουν διάλογο εντός της εβδομάδας με τις εργοδοτικές οργανώσεις ΚΕΒΕ και ΟΕΒ, με αντι-

Η παρέμβαση του ΠτΔ οριστικοποίησε τη συνάντηση των δυο υπουργών με το ΚΕΒΕ και την ΟΕΒ τις επόμενες ημέρες - Έγινε κρούση για συνάντηση και στο μέτωπο των συντεχνιών.

κείμενο τη χορήγηση φορολογικών κινήτρων και ελαφρύνσεων ως αντάλλαγμα για την απόδοση της ΑΤΑ στο 100%. Όπως πληροφορούμαστε η πρόταση που θα συζητηθεί από τις δυο πλευρές περιλαμβάνει ασφαλιστικές δικλείδες ότι η ΑΤΑ δεν πρόκειται να επιβαρύνει το κόστος εργασίας σε βάθος χρόνου.

Στο μεταξύ, στη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε την περασμένη Πέμπτη στο Προεδρικό, στο πλαίσιο της πανεργοδοτικής σύσκεψης, οι ηγεσίες της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ έλαβαν διαβεβαιώσεις από τον Πρόεδρο ότι το ζήτημα θα το διαχειριστεί προσωπικά ο κ. Κεραυνός, γεγονός που φαίνεται να κατενόησε προσωρινά τις ανησυχίες τους και να διατήρησε ανοικτό τον δίαυλο διαλόγου.

Ωστόσο, σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, κατά την ίδια συνομιλία ο Πρόεδρος φέρεται να είχε δεσμευτεί ότι θα πραγματοποιήσει ξεχωριστή συνάντηση με τις εργοδοτικές οργανώσεις – υπόσχεση η οποία δεν υλοποιήθηκε, καθώς τελικά διευθετήθηκε κοινή συνάντηση μόνο με τους υπουργούς Οικονομικών και Εργασίας.

Η εμπλοκή Μάκη

Στο κάδρο της ΑΤΑ έβαλε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας τον υπουργό Οικονομικών, Μάκη Κεραυνό, σε μια προσπάθεια εξομάλυνσης της έντασης που έχει δημιουργηθεί ανάμεσα στις εργοδοτικές οργανώσεις και τον υπουργό Εργασίας, Γιάννη Παναγιώτου.

Ωστόσο, όπως πληροφορούμαστε, το χαρτί του Κεραυνού φαίνεται να συμπεριλαμβανόταν εδώ και αρκετό καιρό στις διεργασίες επίτευξης

Ποντάρει στους καλούς χειρισμούς και στην εμπειρία του ΥΠΟΙΚ ο πρόεδρος της Δημοκρατίας προκειμένου να εξομαλυνθεί η κατάσταση.

συναινετικής λύσης μεταξύ των κοινωνικών εταίρων. Μπορεί ο υπουργός Οικονομικών να μην λάμβανε μέρος στον κοινωνικό διάλογο, ωστόσο είχε ρόλο στην όλη διαδικασία στο πλαίσιο

των επαφών που πραγματοποιούσε και συνεχίζει να πραγματοποιεί τόσο με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις όσο και με τους εργοδότες. Ο Πρόεδρος αντιλαμβάνομενος το γεγονός ότι η

συζήτηση και ο διάλογος μεταξύ των κοινωνικών εταίρων έχει περιέλθει σε τέλμα, επιδιώξε την περαιτέρω δυναμική εμπλοκή του υπουργού Οικονομικών. Ως εκ τούτου, όπως έγινε γνωστό,

Θου!

online
Στεγαστικό δάνειο
πιο γρήγορα από ποτέ!

- Αίτηση **24/7** από οπουδήποτε
- Απάντηση εντός **24 ωρών**
- **Μάθε online** τη δόση σου και πόσα μπορείς να δανειστείς

Μετρά στο σχέδιο **pronomia**

Τράπεζα Κύπρου

Προειδοποίηση:
Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση κατά την κρίση της. Υπάρχουν χρεώσεις εάν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας. Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας. Σε περίπτωση κυμαινόμενου επιτοκίου το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

Και πιο άμεσες και πιο ασφαλείς πλέον οι συναλλαγές

Ολοκληρώνεται το έργο που ξεκίνησε από τις 9 Ιανουαρίου 2025, την Πέμπτη 9 Οκτωβρίου 2025

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Από αύριο Πέμπτη, 9 Οκτωβρίου, όλες οι τράπεζες της Ευρώζωνας (άρα και οι κυπριακές) θα υποχρεούνται εκτός από το να περαιώνουν άμεσα πληρωμές, να επιληθεύουν όνομα και IBAN κατά τη διεκπεραίωση εμβασμάτων. Στις 9 Οκτωβρίου βγαίνει η «άνω τελεία» και μπαίνει μία τελεία στο «πρότζεκτ» των άμεσων πληρωμών (instant payments) που ξεκίνησε στις 9 Ιανουαρίου του 2025 και έτσι σηματοδοτείται η έναρξη μιας νέας εποχής για τις παραδοσιακές τράπεζες που αρχίζουν να λαμβάνουν γνωρίσματα «fintech» οργανισμών. Παράλληλα, πέραν της ταχύτητας περαιώσεως της πληρωμής, των «instant payments», οι τράπεζες βάζουν μία περαιτέρω δικλείδα ασφαλείας και θα ειδοποιούν τον αποστολέα σε περίπτωση κάποιας «υπόπτης» δραστηριότητας.

Πρακτικά, για να μιλήσουμε με κυπριακά παραδείγματα, από αύριο Πέμπτη ένας πελάτης της Τράπεζας Κύπρου μέσω του «app» του θα μπορεί να μεταφέρει χρήματα σε έναν πελάτη της Eurobank μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα και αντιστρόφως.

Για να μην μπερδευτούμε με τις χρεώσεις, αυτό δεν σημαίνει ότι θα μεταφέρει δωρεάν, η κρέωση θα είναι ίδια με αυτή που θα επιμυζόταν ο αποστολέας για παράδειγμα για μία μεταφορά χρημάτων που πριν ένα χρόνο θα περαιωνόταν σε 1 - 2 εργάσιμες ημέρες. Την ίδια ώρα, για εκείνη τη συναλλαγή, θα επαληθεύονται το όνομα και το IBAN κατά τη διεκπεραίωση εκείνου του εμβάσματος, αλλά και θα ειδοποιείται ο αποστολέας σε περίπτωση που το «σύστημα» αντιληφθεί οτιδήποτε ασυνήθιστο. Το σημαντικό εδώ είναι ότι, άμεσα θα μπορεί να στείλει και ένας πελάτης της Τράπεζας Κύπρου και της Eurobank σε οποιαδήποτε τράπεζα είναι στην Ευρώζωνη. Πάλι άμεσα, πάλι με αυξημένες δικλείδες ασφαλείας, πάλι με τις ισχύουσες χρεώσεις που υπήρχαν μέχρι πρότινος.

Τον Φεβρουάριο του 2024 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υιοθέτησε τους κανόνες ώστε τα χρήματα ενός αποστολέα να φτάνουν αμέσως στους τραπεζικούς λογαριασμούς πελατών λιανικής και επιχειρήσεων σε όλη την Ένωση. Είχε συμφωνηθεί επίσης από τότε, να υπάρχει έμφαση στην

ασφάλεια των συναλλαγών με αξιόπιστους και ενημερωμένους μηχανισμούς εντοπισμού απάτης και επαλήθευσης του αποδέκτη, καθώς και να μην υπάρχει καμία αύξηση σε χρεώσεις για άμεσες πληρωμές.

Καταπολέμηση της απάτης

Σύμφωνα με ενημερωτικό δελτίο του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, η υπηρεσία Verification of Payee (VoP) (Επαλήθευση Δικαιούχου) αποτελεί μέρος της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την εννοποίηση και την ασφάλεια των πληρωμών εντός της Ευρώπης, ενώ με τον τρόπο αυτό, πολίτες και επιχειρήσεις θα μπορούν να γνωρίζουν με μεγαλύτερη βεβαιότητα ότι το έμβασμα που στέλνουν κατευθύνεται πράγματι στον δικαιούχο που επιθυμούν.

Όπως αναφέρει ο Σύνδεσμος, κατά την εισαγωγή μιας εντολής για μεταφορά χρημάτων μέσω του internet ή mobile banking, ο πελάτης (πληρωτής) θα καταχωρεί, όπως σήμερα, το IBAN και το όνομα του δικαιούχου. Σε αυτό το σημείο θα ενεργοποιείται η υπηρεσία VoP, η οποία πραγματοποιεί έλεγχο αντιστοιχίας μεταξύ των στοιχείων που δήλωσε ο πληρω-

τής και αυτών που τηρεί η τράπεζα του δικαιούχου. Ανάλογα με το αποτέλεσμα της επαλήθευσης, ο πληρωτής θα λαμβάνει τέσσερις απαντήσεις.

Τα τέσσερα μηνύματα

Πρώτον, πλήρης αντιστοιχία (Match). Το όνομα που καταχώρησε ο πληρωτής ταιριάζει με το όνομα που είναι καταχωρημένο στην τράπεζα του δικαιούχου. Στην περίπτωση αυτή, το έμβασμα μπορεί να προχωρήσει κανονικά, χωρίς επιφύλαξη.

Δεύτερον, μερική ή πιθανή αντιστοιχία (Close Match). Υπάρχει σημαντική ομοιότητα, αλλά όχι απόλυτη ταύτιση, μεταξύ του δηλωθέντος ονόματος του δικαιούχου και αυτού που τηρείται στο τραπεζικό αρχείο της τράπεζάς του (π.χ. λόγω ορθογραφικού λάθους, διαφορετικής σειράς λέξεων, κ.λπ.). Στην περίπτωση αυτή, ο πληρωτής λαμβάνει σχετική προειδοποίηση με εισήγηση για το πιθανό ορθό όνομα, και καλείται να επιβεβαιώσει αν πράγματι επιθυμεί να προχωρήσει στην πληρωμή.

Τρίτον, μη αντιστοιχία (No Match). Το όνομα που εισήγαγε ο πληρωτής, δεν

συμφωνεί με τα στοιχεία του IBAN στη βάση δεδομένων της τράπεζας του δικαιούχου. Σε αυτήν την περίπτωση, ο πληρωτής προειδοποιείται έντονα ότι υπάρχει υψηλός κίνδυνος η πληρωμή να μη φτάσει στο σωστό πρόσωπο και θα πρέπει να ελέγξει ξανά τα στοιχεία του πριν συνεχίσει.

Τέταρτον, αντιστοιχία μη εφικτή (VoP Not Possible). Δεν είναι δυνατή η εκτέλεση της διαδικασίας αντιστοιχίας, για τους ακόλουθους λόγους. Είτε για δημιουργία τεχνικού προβλήματος, είτε δεν υπάρχει αντίστοιχος ενεργός λογαριασμός, είτε μη ανταπόκριση της τράπεζας του δικαιούχου. Σε αυτή την περίπτωση, ο πληρωτής ενημερώνεται ότι δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί η ορθότητα των στοιχείων του δικαιούχου και καλείται να αξιολογήσει τον κίνδυνο πριν προχωρήσει στην πληρωμή.

«Η εισαγωγή του VoP αυξάνει την εμπιστοσύνη στις ηλεκτρονικές συναλλαγές και περιορίζει τον κίνδυνο σφαλμάτων που μπορεί να οδηγήσουν σε καθυστερήσεις ή απώλειες χρημάτων. Παράλληλα, ενισχύει τη θωράκιση των επιχειρήσεων

ο ρόλος του κ. Κεραυνού είναι διττός. Ειδικότερα, σε πρώτη φάση θα αναλάβει να κατευθύνει τα πνεύματα μεταξύ των εργοδοτών και του κ. Παναγιώτου. Όπως μας αναφέρθηκε από πλευράς των εργοδοτών, ο κ. Κεραυνός είναι ένας άνθρωπος με τον οποίο μιλούν την ίδια γλώσσα έστω και εάν υπάρχουν διαφωνίες. Την ίδια ώρα, τονίζεται από τους εργοδότες, ο κ. Κεραυνός έχει βρεθεί και άλλες φορές στο παρελθόν ενώπιον καυτών εργασιακών ζητημάτων καθώς εργάστηκε στην Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και διετέλεσε υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ο τρόπος με τον οποίο έχει διαχειριστεί εργασιακά ζητήματα στο παρελθόν, σε συνδυασμό με την εμπειρία του, δημιουργούν προσδοκίες στον Πρόεδρο για συγχλίσες στο θέμα της ΑΤΑ. Παράλληλα, ο κ. Κεραυνός κατά τη διάρκεια της διαπραγματεύσεως θα μεταφέρει στους κοινωνικούς εταίρους την πρόθεση της κυβέρνησης να προσφέρει στοχευμένα φορολογικά κίνητρα στο πλαίσιο της φορολογικής μεταρρύθμισης ως αντάλλαγμα για την απόδοση της ΑΤΑ στο 100%. Παρότι οι εντάσεις μεταξύ των εργοδοτικών οργανώσεων και του υπουργού Εργασίας δεν έχουν πλήρως εκτονωθεί, η εμπλοκή του υπουργού Οικονομικών δημιουργεί προσδοκίες ότι μπορεί να λειτουργήσει ως γέφυρα, οδηγώντας σε έναν πιο παραγωγικό διάλογο.

Οι συνδικαλιστές

Οι υπουργοί Οικονομικών και Εργασίας προγραμματίζουν συνάντηση και με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις τις επόμενες ημέρες. Οι συνδικαλιστές δεν σκοπεύουν να μετακινήσουν από τις θέσεις τους αναφορικά με την απόδοση της ΑΤΑ στο 100% σταδιακά με ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Το μείζον ζήτημα για τις συντεχνίες είναι ότι οι παράμετροι που έχουν τεθεί προφορικά από μέρους της κυβέρνησης αλλοιώνουν τη φιλοσοφία του θεσμού.

Κάλεσαν, εξάλλου, το Υπουργείο αλλά και την εργοδοτική πλευρά να εμπλακούν σε μία διαδικασία, η οποία θα βρίσκεται στο πλαίσιο της μεταβατικής συμφωνίας, έτσι ώστε ο θεσμός της ΑΤΑ να αποκατασταθεί πλήρως, δημιουργώντας παράλληλα συνθήκες και προϋποθέσεις, για να μπορέσει ο θεσμός να επεκταθεί και να καλύψει το σύνολο των εργαζομένων. Αυτό, τόνιζαν, μπορεί να επιτευχθεί τόσο μέσα από την εφαρμογή της ΑΤΑ στον κατώτατο μισθό όσο και μέσα από την επέκταση των συλλογικών συμβάσεων, τη διασφάλιση ότι οι συλλογικές συμβάσεις, ιδιαίτερα οι κλαδικές, αφορούν το σύνολο των εργαζομένων. Παράλληλα, υποστήριξαν ότι η κυβέρνηση πρέπει και μπορεί να δώσει φορολογικά κίνητρα στο πλαίσιο και της φορολογικής μεταρρύθμισης, προκειμένου να επεκταθεί ο θεσμός των συλλογικών συμβάσεων, υιοθετώντας και επεκτείνοντας και την πολιτική «καμία δημόσια σύμβαση χωρίς συλλογική σύμβαση».

Ο υπουργός Εργασίας δήλωσε αισιόδοξος ότι ο κοινωνικός διάλογος μπορεί να οδηγήσει σε συμφωνία για το μέλλον της ΑΤΑ. Είπε πως «είμαστε αφοσιωμένοι στον κοινωνικό διάλογο» και ότι «υπάρχει η απαραίτητη υποδομή ώστε η κατάληξη σε συμφωνία να καταστεί εφικτή μέσα από τη συμμετοχή όλων στη διαδικασία». Εξέφρασε την πεποίθηση ότι η διαμόρφωση συγκλίσεων μπορεί να οδηγήσει στη γεφύρωση των διαφορών, προσθέτοντας ότι αναμένει και οι δύο πλευρές να ανταποκριθούν εποικοδομητικά.

Όπως δήλωσε ο υπουργός Εργασίας, μια αμοιβαία επιφανής συμφωνία μπορεί να επιτρέψει την πορεία προς το μέλλον για τον θεσμό της ΑΤΑ μέσα από τη συνεργασία όλων των μερών. Αναφερόμενος στη συμμετοχή του υπουργού Οικονομικών στη διαδικασία, επισήμανε ότι «στην τριμερή κοινωνική συνεργασία μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών συμμετέχει ως μέρος η πολιτεία και την πολιτεία συνιστούν οι πολιτειακοί αξιωματούχοι που έχουν σχετικές αρμοδιότητες». Τέλος, τόνισε ότι μέσα από την εποικοδομητική συμβολή όλων των μερών η κατάληξη σε θετικό αποτέλεσμα μπορεί να καταστεί εφικτή.

και των καταναλωτών έναντι απόπειρας απάτης, μέσω παραπλανητικών πρακτικών», καταλήγει.

«Iris» σε ένα εξάμηνο

Για τα κυπριακά δεδομένα στους επόμενους μήνες θα γίνουν ακόμα πιο εύκολες οι άμεσες πληρωμές. Εκτός από τις μεταφορές χρημάτων που κάποιος θα καταχωρεί, όπως σήμερα, το IBAN και το όνομα του δικαιούχου, στους επόμενους μήνες αυτή η μεταφορά χρημάτων θα γίνεται μόνο μέσω τηλεφωνικού αριθμού. Πρακτικά, θα είναι όπως μεταφέρει ένας χρήστης της Τράπεζας Κύπρου σε έναν άλλο χρήστη της Τράπεζας Κύπρου μέσω του λεγόμενου «QuickPay», ή και χρήστους της Eurobank σε άλλο χρήστη της Eurobank μέσω του λεγόμενου «ContactPay».

Το αν θα γίνεται μέσω μιας ενιαίας πλατφόρμας, όπως γίνεται στην Ελλάδα μέσω του «Iris», ή η κάθε τράπεζα μέσω του δικού της «app» δεν είναι ακόμα ξεκάθαρο. Το σίγουρο είναι πάντως πως θα χρειαστούν οι κυπριακές τράπεζες μερικούς μήνες ακόμα για να ολοκληρωθεί αυτό το πρότζεκτ.

Της **ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ**

Καταλύτη για την ενεργειακή δημοκρατία και τη βιώσιμη ανάπτυξη στην Κύπρο αποτελεί η θεσμοθέτηση του πλαισίου για ενεργειακές κοινότητες. Πρόκειται συγκεκριμένα για δυο προτάσεις νόμου, οι οποίες πήραν το πράσινο φως στην τελευταία Ολομέλεια της Βουλής και ανοίγουν επίσημα τον δρόμο για τη συλλογική παραγωγή ενέργειας και την πράσινη μετάβαση.

Οι δυο προτάσεις που κατατέθηκαν από τον Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, παρέχουν τη δυνατότητα στα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια να ιδρύουν ή να συμμετέχουν, διά εκπροσώπων τους, σε ενεργειακές κοινότητες πολιτών, από κοινού με άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου. Σύμφωνα με τον εισηγητή των προτάσεων νόμου, οι νομοθετικές ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε να επιτρέπεται η συμμετοχή δήμων και κοινοτήτων σε ενεργειακές κοινότητες πολιτών από κοινού με φυσικά πρόσωπα, άλλες τοπικές αρχές ή μικρές επιχειρήσεις.

Στις προτάσεις επήλθαν τροποποιήσεις κατόπιν εισηγήσεων του υπουργείου Εσωτερικών ώστε η εξουσία των δήμων και των κοινοτήτων να αφορά την ίδρυση ή συμμετοχή μόνο σε μη κερδοσκοπικές εταιρείες

Η Ενεργειακή Κοινότητα υλοποιείται με τη συμμετοχή των Δήμων Λακατάμειας και Λατσιών-Γερίου, καθώς και οργανισμών, μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οργανωμένων συνόλων και πολιτών.

δι' εγγυήσεων και οι αρχές τοπικής διοίκησης να δύνανται επιπροσθέτως να ιδρύουν ή συμμετέχουν διά εκπροσώπων τους σε κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμου.

Η Λευκοθέα

Στις 17 Σεπτεμβρίου 2025, πραγματοποιήθηκε η πρώτη συνάντηση των ιδρυτικών μελών της «Λευκοθέα Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών», που αποτελεί πρωτοβουλία του Δήμου Λευκωσίας. Η κοινότητα υλοποιείται με τη συμμετοχή των Δήμων Λακατάμειας και Λατσιών-Γερίου, καθώς και οργανισμών, μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οργανωμένων συνόλων και πολιτών. Η «Λευκοθέα» έχει ήδη εγγραφεί επίσημα στο Μητρώο Εταιρειών στις 26 Σεπτεμβρίου 2025. Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι ο Δήμος Λευκωσίας θα έχει τη δυνατότητα να μειώσει το ενεργειακό κόστος των δημοτικών κτιρίων και υπηρεσιών, να προσφέρει πιο προσιτό ηλεκτρισμό σε δημόσιες, επιχειρήσεις και οργανισμούς που συμμετέχουν στην Ενεργειακή Κοινότητα και να συμβάλει ουσιαστικά στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, ενισχύοντας την επίτευξη των εθνικών στόχων για πράσινη ανάπτυξη.

Τα επόμενα βήματα

Όπως πληροφορούμαστε, τα επόμενα βήματα της ενεργειακής κοινότητας Λευ-

Εκκλείδωσε η ίδρυση των ενεργειακών κοινοτήτων

Με τη θέσπιση του νέου πλαισίου, ανοίγει ο δρόμος για συμμετοχικά ενεργειακά σχήματα και την πράσινη μετάβαση

Η «Λευκοθέα Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών» έχει εγγραφεί επίσημα στο Μητρώο εταιρειών - Στις 200 αιτήσεις ανήλθε το ενδιαφέρον από τις επιχειρήσεις και από τα νοικοκυριά.

κοθέα περιλαμβάνουν την εκπόνηση μελέτης σκοπιμότητας, τη διερεύνηση συνεργασιών, και την υποβολή αίτησης στη ΡΑΕΚ για εγγραφή στο Μητρώο Ενεργειακών Κοινοτήτων.

Ο Δήμος Λευκωσίας εστιάζει στη θεμελίωση της Ενεργειακής Κοινότητας και στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η σταδιακή απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρισμού.

Πιο συγκεκριμένα, ο Δήμος Λευκωσίας έχει πρόσφατα προχωρήσει σε υποβολή αίτησης για χρηματοδότηση στο Energy

Communities Facility προκειμένου να ολοκληρώσει τη μελέτη σκοπιμότητας και το επιχειρησιακό σχέδιο. Μέσω της συγκεκριμένης χρηματοδότησης θα προσδιοριστούν τα πρώτα έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, δηλαδή τα φωτοβολταϊκά πάρκα και η αποθήκευση ενέργειας. Την ίδια ώρα, ο Δήμος Λευκωσίας εξετάζει συνεργασίες με προμηθευτές ώστε να διασφαλιστούν ανταγωνιστικές τιμές για τους συμμετέχοντες στην Ενεργειακή Κοινότητα και η ομαλή διασύνδεση με το δίκτυο. Παράλληλα, σύμφωνα με

αρμόδιες πηγές ο Δήμος Λευκωσίας σχεδιάζει εκστρατεία ενημέρωσης με στόχο την ενθάρρυνση περισσότερων δημοτών και επιχειρήσεων για να συμμετέχουν και να γίνουν μέλη στην ενεργειακή κοινότητα Λευκοθέα.

Εξάλλου, η ίδρυση της Ενεργειακής Κοινότητας συνδέεται άμεσα με το άνοιγμα της αγοράς ενέργειας, καθώς δίνει τη δυνατότητα στους πολίτες, μικρομεσαίες επιχειρήσεις και οργανισμούς και στους δήμους να γίνουν ενεργοί συμμετέχοντες – όχι μόνο καταναλωτές, αλλά και παραγω-

γοί και προμηθευτές καθαρής ενέργειας. Με αυτόν τον τρόπο, τονίζουν αρμόδιες πηγές, ενισχύεται ο ανταγωνισμός στην αγορά, μειώνεται το ενεργειακό κόστος και επιταχύνεται η πράσινη μετάβαση προς ένα πιο βιώσιμο ενεργειακό μέλλον.

Το ενδιαφέρον

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» το ενδιαφέρον από νοικοκυριά και επιχειρήσεις για συμμετοχή στη Λευκοθέα Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών κυμάνθηκε σε καλά επίπεδα. Όπως πληροφορούμαστε, στις 200 ανήλθαν οι αιτήσεις συμμετοχής μέσα σε μόλις τρεις εβδομάδες. Υπενθυμίζεται ότι τον περασμένο Ιούλιο, ο Δήμος Λευκωσίας προχώρησε σε ανοικτή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, απευθυνόμενος σε πολίτες, μικρομεσαίες επιχειρήσεις και οργανισμούς.

Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος απευθυνόταν σε δημότες του Δήμου Λευκωσίας, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (όπως καταστήματα, επαγγελματικά γραφεία, αποθήκες, βιοτεχνίες, επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών κ.ά.), οργανισμούς και φορείς (ΝΠΔΔ, σωματεία, ιδρύματα, ενώσεις, ομοσπονδίες) αλλά και άλλους Δήμους, Κοινότητες ή Συμπλέγματα Κοινοτήτων.

Η Τηλλυρία

Υπενθυμίζεται ότι η πρώτη πράσινη κοινότητα που προωθείται και θα αποτελέσει πρότυπο και για τις επόμενες είναι αυτή του Κάτω Πύργου Τηλλυρίας όπου, όπως είχε γράψει η «Κ», σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα που έχουν τεθεί από τους αρμόδιους φορείς, η εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών θα ξεκινήσει τους πρώτους μήνες του 2026. Μέχρι τον Ιανουάριο υπολογίζεται πως η ενεργειακή κοινότητα, που απαρτίζεται από πέντε κοινότητες, του Πάνω και Κάτω Πύργου Τηλλυρίας, Παχύαμμου, Πηγαϊνίων και Μοσφιλιού, θα προκρύξει διαγωνισμό προσφορών για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών (με προϋπολογισμό τα €2,2 εκατ. που προσέφερε ως χρηματοδότηση η ΟΠΑΠ). Αναφορικά με το ενδιαφέρον που έχει επιδεικθεί τόσο από κατοίκους όσο και από επιχειρήσεις, τα κοινοτικά συμβούλια της περιοχής, τα σχολεία, τα νοσοκομεία, τα ξενοδοχεία και τα εστιατόρια ανήλθε στο 70%. Πιο συγκεκριμένα, ενδιαφέρον επέδειξαν 70 νοικοκυριά και 12 επιχειρήσεις. Το μοντέλο της πρώτης ενεργειακής κοινότητας της Κύπρου στην ακριτική Τηλλυρία περιλαμβάνει τη θερμιμόνωση των οροφών 100 νοικοκυριών και επιχειρήσεων και την τοποθέτηση φωτοβολταϊκών πλαισίων με στόχο τη μείωση του ενεργειακού κόστους. Παράλληλα, προνοείται και η αγορά τριών ηλεκτρικών λεωφορείων τα οποία θα χρησιμοποιούνται ως σχολικά σε πρώτη φάση. Το μεγαλύτερο ατού της ενεργειακής κοινότητας στην περιοχή θα είναι η κεντρική μονάδα αποθήκευσης πράσινης ενέργειας, η οποία προγραμματίζεται να γίνει σε κεντρικό σημείο. Η μονάδα αποθήκευσης αναμένεται ότι θα συμβάλει στη σταθερότητα του δικτύου και στην καλύτερη αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας της ακριτικής περιοχής.

Οδεύει προς Ολομέλεια το μπλοκάρισμα των επενδύσεων

Την ολοκλήρωση της συζήτησης στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών του νομοσχεδίου που αφορά στον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων, «λαϊκιστή» του «μπλοκαρίσματος των επενδύσεων», ανακοίνωσε με τη σειρά του και το υπουργείο Οικονομικών. Εξέφρασε την προσδοκία ότι θα δημιουργηθεί ένα πλαίσιο ελέγχου που θα λειτουργεί με αποτελεσματικότητα και διαφάνεια με σκοπό τη διαφύλαξη της ασφάλειας και της δημόσιας τάξης, παρέχοντας ένα σταθερό θεσμικό περιβάλλον, το οποίο θα ενθαρρύνει τις παραγωγικές επενδύσεις και δεν θα αποτελεί εμπόδιο στην επενδυτική δραστηριότητα.

Η ανακοίνωση ακολουθεί μία ημέρα μετά την ολοκλήρωση της κατ' άρθρον συζήτησης του νομοσχεδίου που έγινε στην Επιτροπή Οικονομικών τη Δευτέρα, ενώ δεν αποκλείονται μικρές τροποποιήσεις στις επόμενες δύο εβδομάδες μέσω τροπολογιών από τους βουλευτές.

Στην ανακοίνωσή του το υπουργείο

Ολοκληρώθηκε η συζήτηση για το νομοσχέδιο περί άμεσων ξένων επενδύσεων, αναφέρεται και το ΥΠΟΙΚ.

σημειώνει ότι σκοπός του νομοσχεδίου είναι η εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/452 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαρτίου 2019, για τη θέσπιση πλαισίου για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) για λόγους

εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης. «Η θέσπιση ενός εθνικού μηχανισμού ελέγχου των άμεσων ξένων επενδύσεων έχει ως στόχο την προστασία κρίσιμων τομέων της οικονομίας από άμεσες ξένες επενδύσεις από τρίτες χώρες που πιθανόν να θίξουν την ασφάλεια και δημόσια τάξη της Κυπριακής Δημοκρατίας», εξηγεί.

Διευκρινίζει, ακολούθως, «ότι οι άμεσες ξένες επενδύσεις σε γη και ακίνητα εμπίπτουν στο πεδίο του νόμου μόνο σε περίπτωση που η εν λόγω γη και τα ακίνητα είναι κίαιρας σημασίας για τη χρήση κρίσιμων υποδομών π.χ. στον τομέα της ενέργειας, της άμυνας, της ύδρευσης, των επικοινωνιών κ.α., όπως προνοείται στο Παράρτημα του Νομοσχεδίου. Καταλήγει ότι, «η διατήρηση της Κύπρου ως φιλικού και ελκυστικού επενδυτικού προορισμού αποτελεί διαχρονική στρατηγική της οικονομικής πολιτικής του κράτους».

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

Τετ-α-τετ CEO τραπεζών, Συνδέσμου και Κεντρικής

Αν και ο γενικός διευθυντής του Συνδέσμου Τραπεζών, κ. Μιχάλης Καμμάς, αναμένεται να αφηρηθεί μέχρι το τέλος του έτους, εδώ και περίπου ένα μήνα, ανέλαβε πρωτοβουλία ώστε να διευθετηθεί συνάντηση μεταξύ τραπεζιτών, με στόχο την ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων γύρω από ζητήματα που αφορούν την οικονομία και δη, τον τραπεζικό τομέα. Στόχος του, να εδραιωθεί η ιδέα για τη θεσμοθέτηση τακτικών συναντήσεων μεταξύ του Συνδέσμου Τραπεζών, των CEO του κυπριακού τραπεζικού τομέα και του διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, κ. Χριστόδουλου Πατσολιδή. Η πρόθεση τώρα είναι οι συναντήσεις αυτές να αποκτήσουν μόνιμο και θεσμικό χαρακτήρα κάτω από την ομπρέλα του Συνδέσμου Τραπεζών, ώστε να υπάρχει συστηματική ανταλλαγή απόψεων

Στόχος να εδραιωθεί η ιδέα για τη θεσμοθέτηση τακτικών συναντήσεων για ανταλλαγή απόψεων γύρω από τον τραπεζικό τομέα.

και συντονισμός σε κρίσιμα ζητήματα που επηρεάζουν την οικονομία και τις τράπεζες.

Στη συνάντηση τονίστηκε πως, η κυπριακή οικονομία παρά τις εξωτερικές πιέσεις παραμένει ανθεκτική και ευέλικτη, ενώ και ότι οι τράπεζες έχουν υψηλά κεφάλαια, πλεονάζουσα ρευστότητα, λειτουργούν ορθά και αποτελεσματικά, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια είναι χαμηλά και το κόστος προς έσοδα. Η ατζέντα της συνάντησης δεν ήταν προς δημοσίευση, ωστόσο πέραν των καλών δεικτών των τραπεζών συζητήθηκαν και κάποιες προκλήσεις ή και προβλήματα των τραπεζών, όπως για παράδειγμα τα πρόστιμα που έλαβαν τράπεζες τις προηγούμενες εβδομάδες λόγω καταχρηστικών ρητρών από την Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

Plan B για να μη χαθούν φθηνά δάνεια στην Ελλάδα

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Τη μεταφορά πόρων από το Ταμείο Ανάκαμψης στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα εξετάζει η κυβέρνηση, σε μια προσπάθεια να διασωθούν οι δανειακοί πόροι του Ταμείου και να μη χαθούν οριστικά από την οικονομία. Η μεταφορά πόρων «επιβάλλεται» με δεδομένη την πορεία των συμβασιολογημένων δανείων του ΤΑΑ που σύμφωνα με στοιχεία της «Κ» υπολείπεται σε ποσοστό 50% των συνολικών αιτήσεων. Συγκεκριμένα από τις 1.148 αιτήσεις για επενδυτικά σχέδια που έχουν υποβληθεί μέχρι σήμερα, έχουν συμβασιολογηθεί 550 έργα και με δεδομένο το στενό περιθώριο –έως τα τέλη Αυγούστου του 2026– που απομένουν για τη συμβασιολογία και των

υπολοίπων, προεξοφλείται ότι τα επενδυτικά έργα που έχουν υποβληθεί δεν θα προλάβουν να γίνουν συμβάσεις ώστε να απορροφηθεί το σύνολο των πόρων. Πρόκειται για 32 δισ. ευρώ συνολικά, η απορρόφηση των οποίων είναι κρίσιμη για την κάλυψη μέρους του επενδυτικού κενού που εμφανίζει η χώρα.

Η εκτίμηση είναι ότι τα 6,8 δισ. που έχουν μέχρι τα τέλη Αυγούστου συμβασιολογηθεί δεν θα ξεπεράσουν τα 12 δισ. έως την προγραμματισμένη ημερομηνία. Η μεταφορά πόρων που θα περισφύλουν στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, θα επιτρέψει την αξιοποίησή τους ειδικά από τις μικρομεσαίες και μικρές επιχειρήσεις, που εμφανίζουν χαμηλές επιδόσεις στο ΤΑΑ. Απαιτεί ωστόσο τη σύμφωνη γνώμη της Ε.Ε., αξιωματούχοι της

οποίας προειδοποίησαν την περασμένη εβδομάδα για τον κίνδυνο απώλειας πόρων και την ανάγκη επιτάχυνσης των διαδικασιών. Η βασική αιτία είναι τα στενά χρονικά περιθώρια που απομένουν, καθώς ούτε ο χρόνος για την υπογραφή των συμβάσεων επαρκεί, ούτε το σύνολο των αιτημάτων που έχει υποβληθεί μετρουσιώνεται σε πραγματική ζήτηση, σε ώριμα δηλαδή αιτήματα που θα γίνουν συμβάσεις. Οι εκταμιεύσεις κινούνται επίσης σε χαμηλά επίπεδα, και με βάση τα τελευταία στοιχεία δεν ξεπερνούν τα 6 δισ., αλλά ο χρόνος για την εκταμίευση των δανείων επεκτείνεται πέραν του 2026 με συνέπεια να υπάρχουν συγκεραμμένη αισιοδοξία ότι όσα δάνεια γίνουν συμβάσεις θα φτάσουν τελικά στην πραγματική οικονομία.

Σύμφωνα με πηγές κοντά στη διαδικασία, η βασική αιτία των καθυστερήσεων στη συμβασιολογία επιχειρηματικών σχεδίων είναι η ρηχή εικόνα της ελληνικής επιχειρηματικότητας, με τη δεκαμεντή των μεγάλων και μεσαίων επιχειρήσεων, που είναι ο κύριος αποδέκτης των δανείων του Ταμείου Ανάκαμψης, να έχει πλέον εξαντληθεί. Έτσι ο κύριος όγκος των αιτημάτων που απομένουν προς συμβασιολογία είναι κυρίως από μικρές επιχειρήσεις, πολλές από τις οποίες υπαναχωρούν της πρόθεσης να αξιοποιήσουν τους πόρους του Ταμείου με συνέπεια να μην προχωρούν στην υποβολή των οριστικών επιχειρηματικών σχεδίων. Η κόπωση που εκδηλώνεται στην ωρίμανση επιχειρηματικών σχεδίων συνδέεται και με

τις αυστηρές προϋποθέσεις που έχουν τα δάνεια του ΤΑΑ, τα οποία θα πρέπει να κατευθύνονται σε ποσοστό 38,5% σε έργα που ανταποκρίνονται στον στόχο της πράσινης μετάβασης και κατά 20% τουλάχιστον σε έργα που ανταποκρίνονται στον στόχο της ψηφιακής μετάβασης. Έτσι, κάθε επένδυση που υποβάλλεται για χρηματοδότηση θα πρέπει να αποτυπώνει τι ποσοστό του προϋπολογισμού της θα διατεθεί σε δαπάνες για αυτές τις δύο κατηγορίες. Υπενθυμίζεται ότι τα επιλέξιμα επενδυτικά σχέδια για δανειοδότηση θα πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον έναν από τους 5 πυλώνες του προγράμματος: α) πράσινη μετάβαση, β) ψηφιακός μετασχηματισμός, γ) καινοτομία, έρευνα και ανάπτυξη, δ) ανάπτυξη οικονομικών κλίμακας μέσω

συνεργασιών, εξαγορών και συγχωνεύσεων και ε) εξωστρέφεια.

Η αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων θα πρέπει να περάσει από διπλή βάση. Πρώτον, από τη βάση των αξιολογητών που θα πιστοποιούν ότι οι επενδυτικές προτάσεις είναι συμβατές με τους στόχους που έχει θέσει η Ε.Ε. για την έγκρισή τους και δεύτερον, από τη βάση των τραπεζών, που θα διασφαλίζουν το οικονομικό αντικείμενο της παρούσα αξία, διασφαλίζοντας ότι η χρηματοδότηση βασίζεται σε ασφαλή οικονομικά κριτήρια, ενώ η τράπεζα θα πρέπει να παρακολουθεί στενά την εκτέλεση της επένδυσης.

www.agenda.cy

Get your
ticket
now!

"Everything should be
as smart as necessary,
but not smarter"

Gerd Leonhard
Futurist | Speaker | Author

digital
agenda
CYPRUS SUMMIT

October 9th, 2025
Nicosia Municipal Theatre

POWERED BY

Bank of Cyprus

SUPPORTERS

PARTNERS

A PROJECT ENDORSED BY

Ευρωπαϊκές λύσεις για προσιτή στέγη

Ποια μέτρα έχουν λάβει Ιταλία, Ολλανδία, Γαλλία και Αυστρία για να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα

Φόρος «αδράνειας» για τα κλειστά σπίτια

Η ελληνική αγορά ακινήτων αντιμετωπίζει ένα μεγάλο έλλειμμα: σύμφωνα με μελέτη της Τράπεζας Πειραιώς (2025), μας λείπουν 180.000 σπίτια. Την ίδια στιγμή, βάσει της ΕΛΣΤΑΤ (2021), 18% των κατοικιών στη χώρα (περίπου 700.000 σπίτια) είναι κλειστά, με την αναλογία στην Αττική να αγγίζει σχεδόν το ένα στα τέσσερα σπίτια. Τι μπορεί να κάνει το ελληνικό κράτος για να μειώσει το κόστος της στέγασης για τα νοικοκυριά; Υπάρχουν διάφορες ιδέες. Στην έκθεση παρουσιάζονται ενδεικτικά έξι:

1. Ένας νέος φόρος «αδράνειας». Για τα ακίνητα που μένουν κενά για περισσότερους από 12 μήνες – ίσως ως επιπλέον συντελεστής στον ΕΝΦΙΑ.

2. Ένα (σωστό) ενιαίο μητρώο ακινήτων. Χωρίς ένα έγκυρο και ενιαίο σύστημα καταγραφής της ιδιωτικής και της δημόσιας περιουσίας της χώρας, κανένα μέτρο όπως ο φόρος «αδράνειας» δεν θα μπορούσε να εφαρμοστεί.

3. Ένα νέο «Ταμείο Κοινωνικής Κατοικίας». Παλιά το κράτος, με τον Οργανισμό Εργατικών Κατοικίας, έχτιζε. Σήμερα χρειάζεται ένας νέος, ανεξάρτητος δημόσιος φορέας, με αποκλειστική αποστολή την απόκτηση, αποκατάσταση και κοινωνικά στοχευμένη διάθεση κατοικιών.

4. Ποσοστώεις κοινωνικής κατοικίας σε κατασκευαστικά έργα. Κάθε νέα οικιστική ανάπτυξη πάνω από ένα ορισμένο όριο μεγέθους θα μπορούσε να υποχρεώνεται να διαθέτει τμήμα της επιφάνειάς της σε κατοικίες που διατίθενται με ελεγχόμενο ενοίκιο ή τιμή πώλησης, βάσει κοινωνικών και εισοδηματικών κριτηρίων.

5. Κίνητρα για συγκατοίκηση. Με φορολογικά κίνητρα για τους ιδιοκτήτες, αλλά και θεσμικές αλλαγές (σήμερα τα μισθωτήρια πρακτικά δεν προβλέπουν τη συγκατοίκηση) που θα διευκολύνουν ανθρώπους να συγκατοικούν στο ίδιο σπίτι, μειώνοντας την πίεση στο πιο ευαίσθητο τμήμα του στεγαστικού αποθέματος, δηλαδή τα σπίτια με ένα ή δύο υπνοδωμάτια.

6. Κίνητρα αποκεντρωμένης μετακατάστασης. Φορολογικές επιπτώσεις (εισόδημα, ΕΝΦΙΑ κ.ά.) για να ενθαρρυνθεί η μετακατάσταση εργαζομένων (εξ αποστάσεως ή μη) σε πόλεις και περιοχές της περιφέρειας με οικονομίες κλίμακας και όχι μόνο σε μικρά χωριά (όπως αποσκοπεί η πρόσφατη μείωση ΕΝΦΙΑ σε οικισμούς και χωριά κάτω των 1.500 κατοίκων).

της ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΠΟΥΛΑ

Γιατί υπάρχει πρόβλημα με τη στέγηση στην Ελλάδα, και τι μπορεί να γίνει για να λυθεί; Ποια εργαλεία είναι διαθέσιμα για την αντιμετώπιση τέτοιων κρίσεων, και ποια από αυτά έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικά σε άλλες χώρες; Τι γίνεται, πιο ειδικά, με το θέμα της φορολογίας των ακινήτων; Θα μπορούσαν μέτρα ή αλλαγές σε αυτό το πεδίο να βοηθήσουν; Η πρόσφατη μελέτη «Από τη στεγαστική κρίση στη στεγαστική πολιτική» του ερευνητικού οργανισμού 1830 lab προσπαθεί να απαντήσει σε αυτά τα ερωτήματα. Η έκθεση, την οποία μπορείτε να διαβάσετε ολόκληρη ως special report στο Kathimerini.gr, εξηγεί τι σημαίνει «στεγαστική κρίση» στην Ελλάδα και καταγράφει όλα τα βασικά εργαλεία που έχουν διαθέσιμα οι κυβερνήσεις για να επηρεάζουν τη στέγηση στις χώρες τους. Αναλύει τέσσερα παραδείγματα από χώρες που χρησιμοποιούν τη φορολογία των ακινήτων για να επιτύχουν πολύ διαφορετικούς σκοπούς (την Ιταλία, την Ολλανδία, τη Γαλλία και την Αυστρία) και καταγράφει αναλυτικά πώς λειτουργεί η φορολογία των ακινήτων, αλλά και όλες οι πολιτικές που επηρεάζουν τη στέγηση αυτή τη στιγμή στη δική μας χώρα. Καταλήγει σε έξι προτάσεις πολιτικής που θα μπορούσαν να συνεισφέρουν θετικά για τον μεταρισμό του προβλήματος στην Ελλάδα, τη χώρα που αντιμετωπίζει τη μεγαλύτερη στεγαστική κρίση στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η δυσκολία εύρεσης προσιτής στέγης δεν είναι απλώς μια αφορμή για γκρίνια, αλλά μια πραγματικότητα. Τα νούμερα είναι αμείλικτα. Η Ελλάδα εμφανίζει δύο αρνητικές πρώτες μεταξύ των 27 κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πρώτον, εδώ δαπανούμε το μεγαλύτερο ποσοστό του εισοδήματός μας στη στέγηση – κατά μέσον όρο πάνω από ένα στα τρία ευρώ που ξοδεύουμε πηγαίνει για έξοδα στέγασης (ενοίκιο, στεγαστικό δάνειο, λογαριασμοί).

Δεύτερον, έχουμε το μεγαλύτερο ποσοστό ατόμων που επιβαρύνονται δυσανάλογα από το στεγαστικό κόστος – σχεδόν ένας στους τρεις κατοίκους πόλεων δίνει πάνω από το 40% του εισοδήματός του στη στέγηση.

Το μεγαλύτερο βάρος το φέρουν, βεβαίως, οι ενοικιαστές – ακόμη και σε σύγκριση με ιδιοκτήτες που πληρώνουν στεγαστικό δάνειο. Σε ποσοστό 60% τα νοικοκυριά που νοικιάζουν το σπίτι τους δαπανούν πάνω από το 40% του διαθέσιμου εισοδήματός τους για να καλύψουν τα έξοδα στέγασης, έναντι λιγότερο από 50% των νοικοκυριών με στεγαστικό δάνειο και κάτω από 15% των νοικοκυριών που διαθέτουν δικό τους σπίτι.

Ένα από τα εργαλεία που έχουν διαθέσιμα οι κυβερνήσεις είναι η

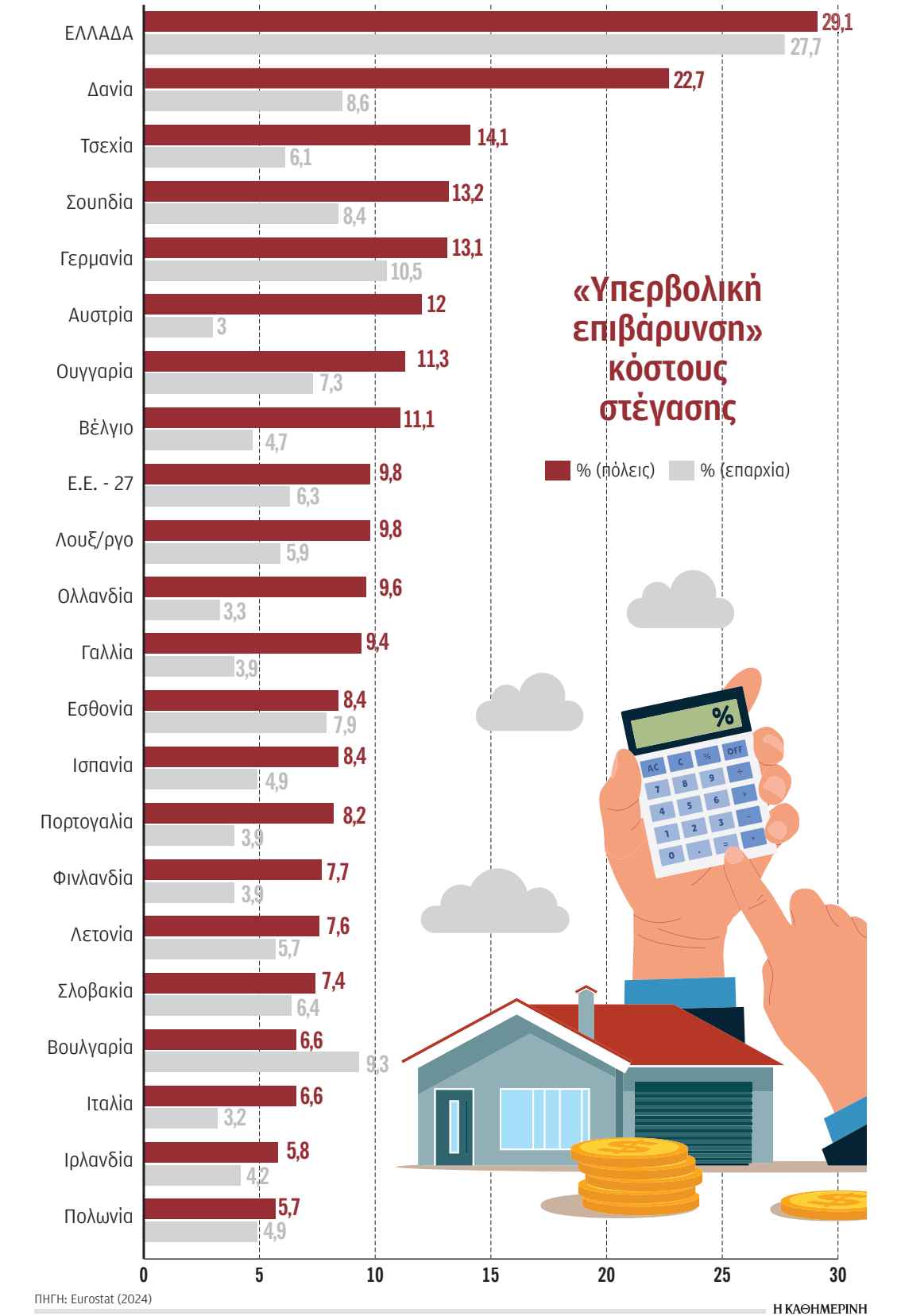
φορολογία στην ακίνητη περιουσία. Το report καταγράφει τα παραδείγματα τεσσάρων χωρών με πολύ διαφορετικά χαρακτηριστικά, που εφαρμόζουν αρκετά διαφορετικές φορολογικές προσεγγίσεις για να επιτύχουν διαφορετικούς στόχους.

Ιταλία Χωρίς φόρο η πρώτη κατοικία

Το ιταλικό σύστημα φορολόγησης της ακίνητης περιουσίας επιβραβεύει την ιδιοκατοίκηση εις βάρος της μίσθωσης, προσεγγίζοντας

την πρώτη όχι απλώς ως επιλογή, αλλά ως κανονιστικό στόχο. Στην Ιταλία η κύρια κατοικία εξαιρείται πλήρως από τον φόρο ακίνητης περιουσίας, εκτός αν πρόκειται για πολυτελείς κατοικίες ή κατοικίες ιδιαίτερου ιστορικού ή αισθητικού ενδιαφέροντος. Αντιθέτως, κάθε άλλη μορφή ακίνητης περιουσίας εκτός της κύριας κατοικίας –όπως δεύτερες κατοικίες ή ακίνητα που προορίζονται για μίσθωση– υπόκειται σε φόρο με προκαθορισμένους συντελεστές, ανάλογα με την πολιτική του οικείου δήμου. Η προσέγγιση αυτή παράγει μια εμφανή ασυμμετρία: η κατοχή κατοικίας για προσωπική χρήση

δεν επιφέρει καμία φορολογική επιβάρυνση, ενώ η ίδια κατοικία, αν χρησιμοποιηθεί για μίσθωση, επιβαρύνεται με σημαντικό ετήσιο κόστος. Αυτή η πολιτική έχει οδηγήσει σε πολύ υψηλό ποσοστό ιδιοκατοίκησης στην Ιταλία (75,9%). Έχει αποτέλεσμα αυτό το σύστημα; Από ό,τι φαίνεται, ναι: η Ιταλία έχει από τα χαμηλότερα ποσοστά διαθέσιμου εισοδήματος που δαπανώνται σε στεγαστικά έξοδα (13,6%), ενώ το ποσοστό του πληθυσμού που δαπανά πάνω από το 40% του εισοδήματός για στεγαστικά έξοδα εκτιμάται στο 6,6% για τις πόλεις και στο 3,2% για την επαρχία.

ΠΗΓΗ: Eurostat (2024)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ολλανδία Κίνητρα για αγορά σπιτιού

Το ολλανδικό σύστημα έχει διαφορετική φιλοσοφία. Προσφέρει φορολογικά κίνητρα που προωθούν τη στεγαστική κινητικότητα και τα στεγαστικά δάνεια, διευκολύνοντας τα νοικοκυριά να αλλάζουν σπίτι ανάλογα με τις ανάγκες τους και διοχετεύοντας ακίνητα στην αγορά. Στην Ολλανδία η κύρια κατοικία φορολογείται όπως και το εισόδημα από εργασία (η μόνη χώρα που το εφαρμόζει μαζί με το Λουξεμβούργο), αναγνωρίζοντας ότι η ιδιοχρηση συνιστά οικονομική ωφέλεια. Ωστόσο, εκεί οι τόκοι των στεγαστικών δανείων για την πρώτη κατοικία εκπίπτουν από το εισόδημα. Η έκπτωση συνήθως ισοφαρίζει ή υπερκαλύπτει τη χρέωση του τεκμαρτού ενοικίου, καθιστώντας τη συνολική φορολογική επίπτωση ουδέτερη ή ακόμη και θετική. Έτσι τα νοικοκυριά έχουν κίνητρο να αγοράσουν το δικό τους σπίτι με στεγαστικό δάνειο – και διευκολύνονται και να το πουλήσουν για να αγοράσουν άλλο, όταν οι ανάγκες τους αλλάζουν. Το φορολογικό πλαίσιο υπέρ της κινητικότητας συμβάλλει στην ανάπτυξη μιας στεγαστικής αγοράς με υψηλή ρευστότητα, χαμηλότερο χρόνο παραμονής ανά ακίνητο ώστε οι στεγαστικές επιλογές να αντιστοιχούν στις εκάστοτε ανάγκες, και γρήγορη ανανέωση του διαθέσιμου αποθέματος. Παρ' όλα αυτά, ακόμη η Ολλανδία δεν μένει εντελώς ανεπιβάρυνση από τη στεγαστική πίεση: οι πολίτες δαπανούν κατά μέσον όρο περίπου το ένα πέμπτο του εισοδήματός τους για στέγηση.

Γαλλία Φόρος στα κενά ακίνητα

Η Γαλλία κάνει κάτι ενδιαφέρον: βάζει επιπλέον φόρο στα κενά ακίνητα. Ο φόρος αυτός εφαρμόζεται σε αστικά κέντρα και περιοχές υψηλής ζήτησης, όπου η έλλειψη κατοικιών προς ενοικίαση ή ιδιοκατοίκηση θεωρείται κρίσιμη. Κατοικίες που παραμένουν κενές για περισσότερους από 12 μήνες εντός περιόδου δύο ετών υπόκεινται σε φορολόγηση επί της αντικειμενικής αξίας τους, με προοδευτικό συντελεστή: 17% για τον πρώτο χρόνο και 34% για τα επόμενα έτη. Η πρόθεση του νομοθέτη είναι σαφής: οι ιδιοκτήτες καλούνται είτε να ενεργοποιήσουν τα ακίνητά τους, δηλαδή να τα διαθέσουν προς κατοίκηση, είτε να αντιμετωπίσουν σταθερό και αυξανόμενο φορολογικό κόστος. Αυτή η βασική πολιτική συνοδεύεται και από άλλα μέτρα, όπως η επιπλέον δημοτική φορολόγηση

δευτερευουσών κατοικιών (ανεξαρτήτως του αν χρησιμοποιούνται) και μέτρα για τον περιορισμό της βραχυπρόνιας μίσθωσης. Στη Γαλλία η φορολογία δεν λειτουργεί απλώς ως σήμα για την προώθηση της ιδιοκατοίκησης ή της κινητικότητας, αλλά ως ενεργό εργαλείο «εξαναγκασμού» ενεργοποίησης του οικιστικού αποθέματος. Το μέτρο μείωσε τα ποσοστά κενών κατοικιών κατά 13% μέσα σε τέσσερα χρόνια.

Αυστρία Έμφαση στην κοινωνική κατοικία

Στην Αυστρία η φορολόγηση της ακίνητης περιουσίας λειτουργεί ως μηχανισμός συλλογής τοπικών εσόδων, τα οποία με τη σειρά τους τροφοδοτούν θεσμούς και προγράμματα κοινωνικής στέγησης. Το γεγονός ότι ένας τέτοιος φόρος αποδίδεται απευθείας στην τοπική αυτοδιοίκηση είναι ιδιαίτερος σπάνιο σε ευρωπαϊκό πλαίσιο, όπου τέτοιου είδους φόροι (όπως ο ελληνικός ΕΝΦΙΑ) συνήθως εισπράττονται από το κεντρικό κράτος. Μόνο το 16% των φόρων ακίνητης περιουσίας βρίσκεται στη δικαιοδοσία της τοπικής αυτοδιοίκησης στις χώρες του ΟΟΣΑ. Η έμφαση στην κοινωνική κατοικία έχει αποτέλεσμα: στην Αυστρία έχουν πολύ υψηλό ποσοστό ενοικιαστών (45,5%).

Χωρίς στόχευση η Ελλάδα

Η έλλειψη καταγραφής στην Ελλάδα 31 μέτρα εν ισχύ ή υπό υλοποίηση, τα οκτώ εκ των οποίων είναι φορολογικά. Με μια ματιά, η φορολογική πολιτική της ακίνητης περιουσίας στην Ελλάδα δεν μοιάζει να χαρακτηρίζεται από σαφή στεγαστική στόχευση. Ο ΕΝΦΙΑ, ως βασικός μηχανισμός φορολόγησης της ακίνητης περιουσίας, επιβάλλεται σχεδόν καθολικά, χωρίς ουσιαστική διαφοροποίηση ανάλογα με τη χρήση ή την κοινωνική λειτουργία του ακινήτου, αντιμετωπίζοντας λίγο - πολύ με τον ίδιο τρόπο την κύρια κατοικία, τη δεύτερη και την αδρανή ιδιοκτησία (σε αντίθεση με τη Γαλλία). Την ίδια στιγμή, η απουσία φόρου τεκμαρτού εισοδήματος για όσους διαμένουν σε ιδιόκτητη κατοικία προσφέρει ένα σημαντικό πλεονέκτημα στην ιδιοκατοίκηση (όπως στην Ιταλία), χωρίς όμως να συνοδεύεται από αντιστοίχη κίνητρα για την απόκτησή της, όπως απαλλαγές ή έκπτωσης τόκων δανείου (όπως στην Ολλανδία).

Η κ. Βασιλική Πουλά είναι editorial director στη 1830 lab. Είναι νομικός και υποψήφια διδάκτωρ σε θέματα αστικών υποδομών στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΝΙΚΟΥ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ

Οι πισίνες και τα φαντάσματα της φορολογίας

Θυμάστε τις πισίνες; Στην περίοδο των μηνυμένων οι κυβερνήσεις κυνηγούσαν «τους πλούσιους». Μέχρι δορυφόρους είχαν επιστρατεύσει για να βρουν ποιος έχει υδατοδεξαμενή. Ήταν η εποχή που χρειαζόμασταν λεφτά. Και έπρεπε να δείξουν ότι «οι έχοντες και κατέχοντες» θα πληρώσουν. Έτσι, η πισίνη έγινε σύμβολο. Όχι πολυτέλεια. Όχι ευμάρειας. Αλλά ενόχης. Πολλές σκεπάστηκαν τότε, άλλες θάφτηκαν οριστικά.

Πέρασαν χρόνια. Οι φόροι της πισίνας έμειναν, αλλά κανείς δεν τους θυμάται. Σαν σκιά σε ένα σύστημα τεκμηρίων που σέρνεται από εκείνη τη

δεκαετία. Στην πραγματικότητα, δεν φέρνουν σοβαρά έσοδα. Ούτε χτυπούν το «μεγάλο ψάρι» της φοροδιαφυγής. Είναι, απλώς, ένα γραφικό απομεινάρι.

Κι όμως, η ζωή προχωράει. Σήμερα οι πισίνες... ξαναρχονται. Υπάρχουν πλέον σχεδόν σε κάθε νέα οικοδομή, όχι μόνο στις τουριστικές περιοχές, αλλά και στις κατασκευές που κτίστηκαν και χτίζονται (δηλαδή όλες) με τον «νέο οικοδομικό κανονισμό στις μεγάλες πόλεις. Το λεκανοπέδιο αποκτά σιγά σιγά την εικόνα «λουτρόπολης». Μικρές, κοινόχρηστες, στις ταράτσες ή στις πιλοτές, αναπτύσσονται συνεχώς. Δεν είναι

πια το προνόμιο της βίλας στην Εκάλη. Είναι το «εργολαβικό αξεσουάρ» που μπαίνει για να πουληθεί το διαμέρισμα πιο ακριβά. Από ταξικό σύμβολο, έγιναν κάτι σαν διακοσμνητικό. Σε πολλές περιπτώσεις ήρθε για να αντικαταστήσει το τζάκι, που κρίθηκε ακατάλληλο για το περιβάλλον, λες και η πισίνη είναι φιλοπεριβλλοντική κατασκευή.

Αλλά το κράτος δεν καταλαβαίνει από τέτοια. Για την εφορία, η πισίνη εξακολουθεί να μην έχει καμία επιβάρυνση για τη ζημιά που προκαλεί στο περιβάλλον, για το νερό που δεν μας περισσεύει και χρειάζεται για να υπάρ-

χει. Απλά αντιμετωπίζεται ακόμη ως «πολυτέλεια». Αρα έχει τεκμήριο. Το οποίο ως γνωστόν μειώνεται. Αρα κινητροδοτείται η δημιουργία τους. Οι πισίνες πολλαπλασιάζονται. Στην Αθήνα έχουμε νερό όμως το πολύ για ένα χρόνο και το κράτος δείχνει να έχει μείνει κολλημένο στο 2010, ενώ η κοινωνία ζει στο 2025.

Γιατί το 2025 δεν έχει νόημα να φορολογείς την πισίνη του πλούσιου. Έχει νόημα να φορολογείς την κατανάλωση νερού που προκαλεί. Δεν έχει νόημα να φορολογείς το τζάκι της βίλας. Έχει νόημα να φορολογείς τις εκπομπές ρύ-

πων που αφήνει στην ατμόσφαιρα. Η Ευρώπη κινείται ήδη σε αυτή τη λογική. Συστήματα φόρου άνθρακα, πράσινοι φόροι, αντικίνητρα στην ενεργηόδρορ κατανάλωση.

Το πρόβλημα είναι ότι και αυτή ξεκίνησε από λάθος αφετηρία. Αντί να ξεκινήσει από τομείς που δεν επιβαρύνουν τις οικονομίες, όπως οι πισίνες στα σπία, σχεδόν όλοι οι περιβαλλοντικοί φόροι που έχει βάλει απευθύνονται στην παραγωγή. Φορτώνουν με κόστος τα προϊόντα. Με πληθωρισμό τις οικονομίες. Με μειωμένη ανταγωνιστικότητα όλη την Ευρωπαϊκή Ένω-

ση. Και την ίδια στιγμή συνεχίζουμε να εισάγουμε αφειδώς προϊόντα που δεν έχουν αυτή την επιβάρυνση, άρα έχουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε σχέση με τα ευρωπαϊκά.

Σε κάθε περίπτωση, οι φόροι του μέλλοντος δεν θα είναι ταξικοί. Θα είναι περιβαλλοντικοί. Όποιος καταναλώνει περισσότερο νερό θα πληρώσει περισσότερο. Όποιος ρυπαίνει θα επιβαρύνεται. Όχι επειδή είναι πλούσιος, αλλά επειδή βλάπτει το κοινό αγαθό. Και σε αυτή τη λογική θα πρέπει να «χτισθεί» όλο το μελλοντικό φορολογικό μας σύστημα.

ALPHA BANK

www.alphabank.com.cy
8000-3333

Μπείτε στην κλήρωση με τις κάρτες Mastercard! Για συναλλαγές από 1 έως 31 Οκτωβρίου.

Ελάχιστο ποσό μηνιαίας χρήσης κάρτας €800. Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2025

21 πακέτο για άτομα για Σίγκαπούρη & Μπαλί

ALPHA SPEND & WIN

TOP KINISIS

ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΕ ΚΥΠΡΟ & ΕΛΛΑΔΑ
ΕΝΑ ΜΝΗΜΕΙΩΔΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΡΓΟ
ΓΙΑ ΜΙΑ ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΠΟΧΗ

«Βιβλίο της
χρονιάς 2023»

SPECTATOR,
GUARDIAN

«Ιστορικό
βιβλίο της
χρονιάς 2023»

DAILY TELEGRAPH

Αλήθειες
και μύθοι.
Το σκοτεινό
παρασκήνιο.
Τα γεγονότα
και ο
αντίκτυπός
τους σε μια
καθηλωτική
αφήγηση.

Α' Τόμος 12/10

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

www.kathimerini.com.cy

Ακολουθούν

Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ

Το παρασκήνιο της συμφωνίας Τραμπ - Pfizer για τα φάρμακα

Οι συνομιλίες που προηγήθηκαν και η αντίδραση φαρμακοβιομηχανιών

Η φαρμακοβιομηχανία Pfizer κατέληξε σε συμφωνία με την κυβέρνηση Τραμπ που της δίνει τη δυνατότητα να αποφύγει τους δασμούς προσφέροντας χαμηλότερες τιμές στις ΗΠΑ. Η είδηση οδήγησε τις μετοχές της σε άνοδο 14%. Είχε προηγηθεί προειδοποίηση της κυβέρνησης Τραμπ προς όλες τις μεγάλες φαρμακοβιομηχανίες, τις οποίες καλούσε να παρουσιάσουν κάποια πρότασή τους για τη μείωση των τιμών των φαρμάκων τους και για την παραγωγή τους εντός ΗΠΑ προκειμένου να μην αντιμετωπίσουν συνέπειες, όπως οι δασμοί.

Όπως αναφέρει αποκλειστικά ρεπορτάζ της Wall Street Journal, η Pfizer ήθελε να βεβαιωθεί πως αν έκλεινε συμφωνία, θα διασφάλιζε την απαλλαγή της από δασμούς, όπως και το δικαίωμα να επικεντρωθεί η παραγωγή της εντός ΗΠΑ σε νεότερα και μελλοντικά προϊόντα και όχι σε υποδομές για φάρμακα για τα οποία έχουν ήδη υπάρξει γενόσημα. Οι συνομιλίες επιταχύνθηκαν την εβδομάδα που έληξε στις 20 Σεπτεμβρίου και η τελική συμφωνία ανακοινώθηκε λίγες ώρες προτού επιβάλει δασμούς ο πρόεδρος Τραμπ. Την υπέγραψαν ο Αλμπερτ Μπουρλά, διευθύνων σύμβουλος της Pfizer, και ο Αμερικανός υπουργός Υγείας Ρόμπερτ Φ. Κένεντι. Εκείνη την ημέρα, καθώς ο Μπουρλά στεκόταν στο Οβάλ Γραφείο δίπλα στον Τραμπ, στον Κένεντι και σε κάποιους άλλους, ανακοινώθηκε μια διπλή επιτυχία, μια έκβαση των συνομιλιών επιτυχής και για τις δύο πλευρές. Ο Τραμπ ανακοίνωσε μια συμφωνία που μείωνε τις τιμές των φαρμάκων και την έναρξη μιας πλατφόρμας που θα ήταν στη διάθεση των καταναλωτών, την TrumpRX. Και η Pfizer απέφυγε τους δασμούς με μια στρατηγική που θα περιορίζε το πλήγμα στο ελάχιστο.

Η WSJ αναφέρει πως η συμφωνία ήταν προϊόν όχι μόνο των διαπραγματεύσεων μεταξύ δύο ομάδων, αλλά και της μακροχρόνιας σχέσης ανάμεσα στον Μπουρλά και στον Τραμπ που είχε καλλιεργηθεί σε δείπνα στο εξοχικό του Αμερικανού προέδρου και σε τακτικές τηλεφωνικές συνομιλίες μεταξύ τους.

Ο Μπουρλά αναφέρθηκε προσφάτως στη συνεργασία ιδιωτικού και δημόσιου τομέα στο πλαίσιο της λεγόμενης Operation Warp Speed, επιχείρησης που επέσπευσε την ανάπτυξη εμβολίων και διαγνωστικών τεστ για τον κορωνοϊό, και την εγκωμίασε δηλώνοντας πως «κανονικά θα ήταν άξια ενός Νομπελ Ειρήνης». Και κατά την ανακοίνωση της συμφωνίας ευχαρίστησε τον Τραμπ για τη φιλία του και αγκάλιασε τον Μεχμέτ Οζ, διοικητή των υπηρεσιών Medicare και Medicaid.

Ήταν μια στιγμή θριάμβου για τον Μπουρλά που εξόργισε άλλους διευθύνοντες συμβούλους. Σε τηλεφωνική συνδιάλεξη 90 λεπτών που είχαν τα στελέχη ένωσης φαρμακοβιομηχανιών, πολλοί διευθύνοντες σύμβουλοι δήλωσαν ότι αιφνιδιάστηκαν και οργιστηκαν. Η Ασλεϊ Μάγκαρκι, διευθύνουσα σύμβουλος της Genentech, έγραψε στο σημείο να προτείνει την απομάκρυνση του Μπουρλά από την ηγεσία της φαρμακοβιομηχανίας του.

Ο Μπουρλά απάντησε ότι ο Τραμπ είχε καταστήσει σαφές ότι ήθελε χαμηλότερες τιμές φαρμάκων για τους Αμερικανούς και ότι μια συμφωνία θα τις απίχλασε από τον κίνδυνο των δασμών και θα προσέφερε ασφάλεια για να επενδύσουν στις επιχειρήσεις τους. Εκπρόσωπος της Pfizer τόνισε πως «είμαστε σε συστηματικές συνομιλίες με την αμερικανική κυβέρνηση και εργαστήκαμε από κοινού πάνω σε πολλά θέματα προκειμένου να προσφέρουμε αντιμετώπιση κάποιων καταστροφικών ασθενειών και να καταστήσουμε πιο προσιτά τα φάρμακα». Και στελέχη του Λευκού Οίκου δήλωσαν πως στόχος τους ήταν να διασφαλίσουν την καινοτομία και παράλληλα να μειώσουν τις τιμές των φαρμάκων για τους Αμερικανούς. Εκτός από τις μετοχές της Pfizer, μεγάλη άνοδο σημείωσαν και οι μετοχές άλλων φαρμακοβιομηχανιών, όπως των Eli Lilly και AstraZeneca, καθώς επικράτησε η προσδοκία πως θα κλείσουν αντίστοιχες συμφωνίες.

Η μείωση των τιμών των φαρμάκων υπήρξε στόχος του Τραμπ από την πρώτη θητεία του, αλλά κέρδισε έδαφος τό-

ρα, στη δεύτερη θητεία του. Προφανώς αυτό που έφερε τις φαρμακοβιομηχανίες στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων ήταν οι προτάσεις του για δασμούς στις φαρμακοβιομηχανίες και το διάταγμα που εξέδωσε τον Μάιο ζητώντας να τύχει η υπερδύναμη μεταχείρισης «του πλέον ευνοούμενου κράτους», δηλαδή να πληρώνει τις χαμηλότερες τιμές ανάμεσα σε όλες τις πλούσιες χώρες. Πολλές φαρμακοβιομηχανίες, όπως οι Eli Lilly και Johnson & Johnson, ανακοίνωσαν τα σχέδιά τους για επενδύσεις δεκάδων δισεκατομμυρίων δολαρίων σε μονάδες παραγωγής και έρευνας στις ΗΠΑ, σε μια προσπάθεια να επιδείξουν πνεύμα συνεργασίας. Η Pfizer επέλεξε άλλη προσέγγιση και προτίμησε να διασφαλίσει μια συμφωνία προτού δεσμευτεί δισεκατομμύρια δολάρια στις ΗΠΑ. Πολλές φαρμακοβιομηχανίες αρνήθηκαν να παραχωρήσουν τη μεταχείριση «του πλέον ευνοούμενου κράτους» και ο Τραμπ ενέτεινε την πίεση. Στα τέλη Ιουλίου έστειλε επιστολές στους διευθύνοντες συμβούλους 17 φαρμακοβιομηχανιών, συμπεριλαμβανομένης της Pfizer, στις οποίες περιέγραφε τις απαιτήσεις του. Η WSJ υπογραμμίζει ότι στην επιστολή προς την Pfizer δεν απευθυνόταν στον «δόκτορα Μπουρλά», αλλά στον «Αλμπερτ», και όπως τόνισε αργότερα ο Μπουρλά, «ζήτησε πολλά». Επίσης, σε ανάρτησή του την εβδομάδα πριν από την προθεσμία της 29ης Σεπτεμβρίου προειδοποιούσε για δασμούς 100% στις φαρμακοβιομηχανίες από 1ης Οκτωβρίου, αλλά τόνιζε πως θα εξαιρεθούν όσες επιχειρήσεις επενδύσουν σε νέες μονάδες στις ΗΠΑ.

Όπως πάντως σχολιάζει η Wall Street Journal, το σημαντικότερο είναι ότι η συμφωνία προβλέπει μειώσεις στις τιμές των φαρμάκων μόνον για το πρόγραμμα Medicaid, που αντιπροσωπεύει μόλις το 5% των εσόδων της, και όχι για το πρόγραμμα Medicare, ούτε για όσους Αμερικανούς έχουν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη από ιδιωτικές ασφαλιστικές. Εν ολίγοις, δεν αφορά το μεγαλύτερο μέρος των επιχειρήσεων της εν λόγω φαρμακοβιομηχανίας.

Από το 2016 μειώνεται σταθερά ο αριθμός των τουριστών και το περασμένο έτος ήταν ένα από τα χειρότερα για τον τουρισμό της Κούβας. Το εμπόργκο που επανέφερε η κυβέρνηση Τραμπ έχει πλήξει καίρια την τουριστική βιομηχανία της χώρας, υπογραμμίζει ο υπουργός Τουρισμού.

Σε οικονομική κρίση η Κούβα λόγω πτώσης του τουρισμού

Πλήγμα για την τουριστική βιομηχανία τα περιοριστικά μέτρα των ΗΠΑ

Το 2016, όταν επισκέφθηκε την Κούβα ο τότε πρόεδρος των ΗΠΑ Μπαράκ Ομπάμα, ήταν ένας από τα περίπου 4 εκατομμύρια τουριστών που επισκέφθηκαν το νησί εκείνη τη χρονιά. Κι ενώ αποτελούσε ήδη ρεκόρ, ο αριθμός των τουριστών της Κούβας εξακολούθησε να αυξάνεται μέχρι που έφθασε σχεδόν στα 5 εκατομμύρια άτομα δύο χρόνια αργότερα. Εκτοτε όμως μειώνεται σταθερά, καθώς δεν πρόλαβε να ανακάμψει από το πλήγμα της πανδημίας, και το περασμένο έτος ήταν ένα από τα χειρότερα για τον τουρισμό της Κούβας. Και τώρα αντιμετωπίζει τους σκληρούς ταξιδιωτικούς περιορισμούς της κυβέρνησης Τραμπ. Έτσι η Κούβα βρίσκεται αντιμέτωπη σήμερα με τη χειρότερη οικονομική κρίση που έχει γνωρίσει μετά τον Ψυχρό Πόλεμο.

Η νησιωτική χώρα της Καραϊβικής έχει περιέλθει σε δεινή θέση καθώς ήδη οι παραδοσιακές βιομηχανίες της, ζάχαρη, καπνός και νικέλιο, έχουν δεχθεί πλήγμα και ο τουρισμός ήταν η κύρια πηγή συναλλάγματος μετά τα εμβάσματα των μεταναστών. Όπως χαρακτηριστικά τονίζει ο Κουβανός υπουργός Τουρισμού, Χουάν Κάρλος Γκαρσία Γκράντα, «ουσιαστικά ο τουρισμός παραμένει η ατμομηχανή της οικονομίας μας». Δεδομένου όμως ότι μειώνονται οι τουρίστες και τα έσοδα από τον τουρισμό, το νησί της Καραϊβικής έχει όλο και λιγότερα χρήματα στα κρατικά ταμεία για να επενδύσει στις απρχαιωμένες ενεργειακές υποδομές ή να τα διαθέσει για την αγορά φαρμάκων και βασικών ειδών διατροφής. Και την ίδια στιγμή οι παραδο-

σικοί σύμμαχοι της, Βενεζουέλα και Ρωσία, έχουν να αντιμετωπίσουν τα δικά τους οικονομικά προβλήματα, και η Κίνα, που είχε χρηματοδοτήσει ορισμένα φωτοβολταϊκά στην Κούβα, τώρα έχει σοβαρότερα προβλήματα γεωπολιτικής φύσης.

Ο υπουργός Τουρισμού υπογραμμίζει πως το εμπόργκο που επανέφερε η κυβέρνηση Τραμπ έχει πλήξει καίρια την τουριστική βιομηχανία της χώρας. Υπογραμμίζει μάλιστα πως όλα τα μέ-

Το νησί της Καραϊβικής έχει όλο και λιγότερα χρήματα στα κρατικά ταμεία για να επενδύσει στις απρχαιωμένες ενεργειακές υποδομές ή για αγορά φαρμάκων.

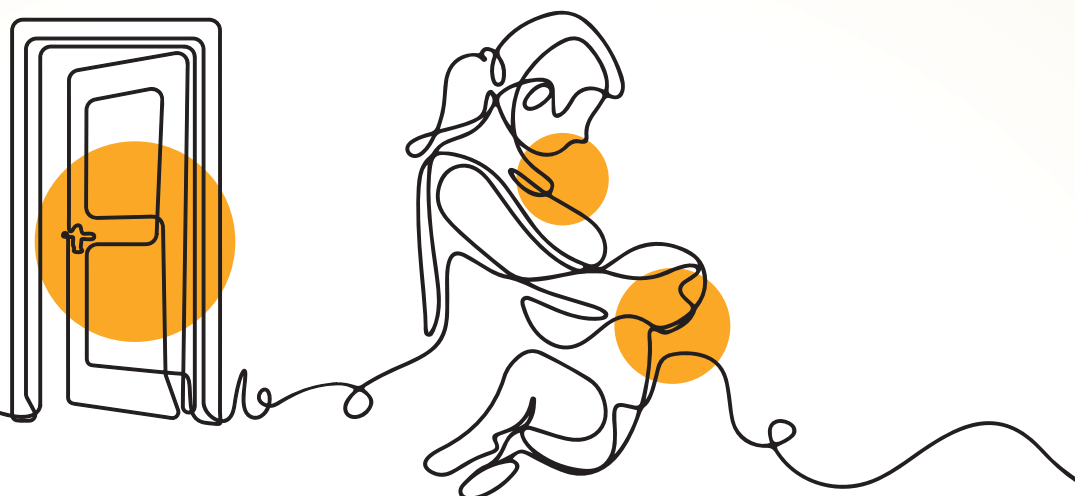
τρα που έχει λάβει η Ουάσιγκτον κατά της Κούβας στη διάρκεια των 60 ετών εμπόργκο, και προπαντός όσα έλαβε η κυβέρνηση Τραμπ από την πρώτη θητεία της το 2017, είχαν σχεδιαστεί με στόχο να πλήξουν τον τουρισμό της. Όπως εξηγεί, στην πρώτη θητεία του ο Αμερικανός πρόεδρος έλαβε 263 μέτρα κατά της Κούβας, τα οποία στην πλειονότητά τους έπλητταν τον τουρισμό της, όπως, για παράδειγμα, όταν απαγόρευσε στις αμερικανικές εταιρείες κρουαζιέρας να καταλήγουν στα λι-

μάνια της χώρας. «Αν δεν είχε υπάρξει αυτή η απαγόρευση στην κρουαζιέρα, θα είχαμε ένα πρόσθετο εκατομμύριο τουρίστες τον χρόνο», εκτιμά ο κ. Γκαρσία Γκράντα. Από τα πλέον σκληρά μέτρα που έλαβε η Ουάσιγκτον κατά της Αβάνας ήταν τον Ιανουάριο του 2021 η απόφαση να τη συμπεριλάβει εκ νέου στον κατάλογο των χωρών που υποθάλπουν την τρομοκρατία. Τελικά τον Ιανουάριο, λίγο προτού αναλάβει καθκόντα ο Τραμπ, ο προκάτοχός του, Τζο Μπάιντεν, απέσυρε την Κούβα από την εν λόγω μαύρη λίστα, για να την επαναφέρει ο νυν πρόεδρος των ΗΠΑ μερικές ημέρες αργότερα.

Υπάρχει μια μερίδα παρατηρητών που εκτιμά πως το πλήγμα στον τουρισμό της Κούβας δεν οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στα επιθετικά μέτρα που έλαβε εναντίον της η Ουάσιγκτον. Οι ίδιοι επισημαίνουν πως στη διάρκεια της θητείας του Μπαράκ Ομπάμα, όταν είχαν αρχίσει να αποκαθίστανται οι σχέσεις της Ουάσιγκτον με την Αβάνα, η κουβανική κυβέρνηση εγκαινίασε ένα φιλόδοξο πρόγραμμα ανέγερσης ξενοδοχείων τόσο στην πρωτεύουσα όσο και στο πιο δημοφιλές παραθαλάσσιο θέρετρο, στο γνωστό Βαραδέρο. Οι πολέμιοι του σχεδίου εκτιμούν πως το εν λόγω πρόγραμμα βλάπτει τον τουρισμό της καθώς στην πρωτεύουσα υπάρχουν αρκετά ξενοδοχεία πέντε αστέρων, αλλά το τελευταίο που χτίστηκε, το «Torre K» όπως είναι γνωστό στους ντόπιους, είναι το υψηλότερο κτίριο στο νησί και επιβάλλεται στο τοπίο προκαλώντας δυσαρμονία.

ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΙΚΟΥ ΘΗΛΑΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

**δωμάτια
μητρικού θηλασμού**

Ο θηλασμός παίρνει τη θέση που του αξίζει στην Κύπρο

Νομική θεσμοθέτηση που προνοεί **υποχρεωτικά δωμάτια** για τον **μητρικό θηλασμό**, την άντληση και αποθήκευση μητρικού γάλακτος σε **χώρους εργασίας και δημόσιους χώρους**.

Μάθετε περισσότερα

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

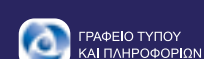

Εθνική Επιτροπή
Μητρικού Θηλασμού
Κύπρου

απ' άκρη

σ' άκρη

**Κινήσου πιο έξυπνα
με τη Motion Bus Card**

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Περίοδος από 1 Ιανουαρίου 2025 μέχρι 30 Ιουνίου 2025

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Μινέρβα Ασφαλιστική Εταιρεία Δημόσια Λίμιτεδ (η “Εταιρεία”) υποβάλλει την έκθεσή του μαζί με τις μη ελεγμένες συνοπτικές ενδιάμεσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της (που μαζί αναφέρονται ως το ‘Συγκρότημα’) για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου 2025 μέχρι 30 Ιουνίου 2025.

Οι συνοπτικές ενδιάμεσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για την περίοδο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2025 ετοιμάστηκαν με βάση το Διεθνές Λογιστηκό Αρ. 34 “Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση”.

Οικονομικά αποτελέσματα

Τα οικονομικά αποτελέσματα του Συγκροτήματος και της Εταιρείας για την περίοδο απο 1 Ιανουαρίου 2025 μέχρι 30 Ιουνίου 2025 παρουσιάζονται στις σελίδες 5-9 των συνοπτικών ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων. Το καθαρό κέρδος για την περίοδο ανήλθε στις €905χιλ. σε σύγκριση με κέρδος €130χιλ. για την πρώτη εξαμηνία του 2024.

Ανασκόπηση τρέχουσας κατάστασης, προβλεπόμενες μελλοντικές εξελίξεις και επιδόσεων των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος

Η εξέλιξη του Συγκροτήματος μέχρι σήμερα, τα οικονομικά του αποτελέσματα και η οικονομική του θέση, όπως παρουσιάζονται στις συνοπτικές ενδιάμεσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, θεωρούνται ικανοποιητικά.

Αποτελέσματα ασφαλιστικών υπηρεσιών και χρηματοδότησης απο συμβόλαια

Τα αποτελέσματα ασφαλιστικών υπηρεσιών για την πρώτη εξαμηνία του 2025 παρουσίασαν κέρδος ύψους €568χιλ. σε σύγκριση με κέρδος ύψους €335χιλ. την αντίστοιχη εξαμηνία του 2024.

- Ο Κλάδος Γενικής Φύσεως για την πρώτη εξαμηνία του 2025 παρουσιάζει κέρδος από ασφαλιστικές υπηρεσίες που ανήλθε στις €586χιλ. σε σχέση με κέρδος €431χιλ. για την αντίστοιχη εξαμηνία του 2024 και αυτό οφείλεται κυρίως λόγω μειωμένων απαιτήσεων του κλάδου οχημάτων. Τα ασφαλιστικά έσοδα ανήλθαν στα €10.1εκ.σε σύγκριση με €9.8εκ. για την αντίστοιχη εξαμηνία του 2024 παρουσιάζοντας αύξηση 3%, η οποία οφείλεται στην αύξηση των μεικτών δεδουλευμένων ασφαλιστρων.

- Ο Κλάδος Ζωής για την πρώτη εξαμηνία του 2025 παρουσιάζει ζημία που ανήλθε στις €25χιλ. σε σχέση με ζημία €46χιλ. για την αντίστοιχη εξαμηνία του 2024. Οι διακυμάνσεις στην κερδοφορία είναι αναμενόμενες λόγω του μικρού μεγέθους του χαρτοφυλακίου.

- Τα αποτελέσματα χρηματοδότησης από συμβόλαια παρουσιάζουν ζημία €92χιλ. σε σχέση με ζημία €160χιλ. για την αντίστοιχη εξαμηνία του 2024.

Χρηματοοικονομικές, επενδυτικές και κτηματικές εργασίες

Τα αποτελέσματα από τις χρηματοοικονομικές, επενδυτικές και κτηματικές εργασίες του Συγκροτήματος παρουσίασαν κέρδος ύψους €428 χιλ. σε σχέση με ζημία €46χιλ. για την αντίστοιχη εξαμηνία του 2024. Η αύξηση οφείλεται κυρίως σε:

- (i) Αυξημένα έσοδα από επενδύσεις
- (ii) Μειωμένα έξοδα χρηματοδότησης
- (iii) Αυξημένα κέρδη από επανεκτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού μέσω των αποτελεσμάτων

Σημαντικά γεγονότα

Δεν υπήρξαν οποιαδήποτε άλλα σημαντικά γεγονότα κατά την περίοδο αναφοράς.

Φερεγγυότητα II

Στα πλαίσια της ικανοποίησης των κεφαλαιακών απαιτήσεων φερεγγυότητας και θεσμικού πλαισίου, ο δείκτης επιλέξιμων κεφαλαίων προς κεφαλαιακή απαίτηση φερεγγυότητας στις 30 Ιουνίου 2025 ανήλθε σε 142,67% (31/12/2024 139,67% ελεγμένο) Σημειώνεται ότι το ελάχιστο επιτρεπόμενο όριο βάσει των οδηγιών της Φερεγγυότητας II (Νομοθεσία) ανέρχεται στο 100% και 115% με βάση τους δείκτες ανοχής κινδύνου όπως αυτοί καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Ορισμοί και χρήση Εναλλακτικών Δεικτών Μέτρησης Απόδοσης

- Αποτελέσματα από ασφαλιστικές εργασίες: Το κέρδος ή ζημία που προκύπτει από τις ασφαλιστικές δραστηριότητες των εταιρειών του Συγκροτήματος παρουσιάζεται στη σημείωση 6 (‘Λειτουργικοί τομείς’) των συνοπτικών ενδιάμεσων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.
- Ίδια Κεφάλαια: Το μετοχικό κεφάλαιο και τα αποθεματικά που αναλογούν στους μετόχους.
- Αποτελέσματα από τις χρηματοοικονομικές, επενδυτικές και κτηματικές εργασίες: Το κέρδος ή ζημία που προκύπτει από τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες των εταιρειών του Συγκροτήματος, των καθαρών χρηματοδοτικών εισοδημάτων, των εσόδων από επενδύσεις και του κέρδους/ζημίας από την πώληση και επανεκτίμηση επενδύσεων και ακινήτων, παρουσιάζεται στη σημείωση 6 (‘Λειτουργικοί τομείς’) των συνοπτικών ενδιάμεσων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.
- Έξοδα διαχείρισης: Όλα τα έξοδα διοίκησης και λειτουργίας των εταιρειών του Συγκροτήματος εξαιρουμένων των πληρωτέων προμηθειών, ασφαλιστικών απαιτήσεων και εξόδων χρηματοδότησης και επενδύσεων.
- Άλλα εισοδήματα από ασφαλιστικές εργασίες: Όλα τα εισοδήματα από τις ασφαλιστικές εργασίες εξαιρουμένων των ασφαλιστρων και των δικαιωμάτων συμβολαίων.

Η χρήση των πιο πάνω εναλλακτικών δεικτών μέτρησης απόδοσης γίνεται με στόχο την επαρκή αιτιολόγηση στην Έκθεση Διαχείρισης της διαμόρφωσης των αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου καθώς και των μεταβολών των αποτελεσμάτων σε σχέση με την αντίστοιχη προηγούμενη περίοδο.

Τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος παρουσιάζονται αναλυτικά κατά λειτουργικό τομέα στην σημείωση 6 των συνοπτικών ενδιάμεσων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Προβλεπόμενη εξέλιξη

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας παρακολουθεί τις οικονομικές εξελίξεις τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Στόχος του είναι να αναγνωρίζει και να προσαρμόζεται έγκαιρα στις αλλαγές και τις τρέχουσες απαιτήσεις. Επιδίωξη του είναι η διατήρηση και ενδυνάμωση των εργασιών και κεφαλαίων της Εταιρείας σε βαθμό που να προσθέτει στη φερεγγυότητά της αλλά και να συνεχίζει να εμπνέει εμπιστοσύνη στους πελάτες και στους ιδιοκτήτες της.

Οι Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου αλλά και το Διοικητικό Συμβούλιο ως σώμα λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση τόσο της φερεγγυότητας του Συγκροτήματος σε σταθερά επίπεδα όσο και των επιχειρησιακών του σχεδίων.

Η Εταιρεία ακολουθεί ποιοτική αξιολόγηση στην αποδοχή κινδύνων και η αύξηση του κύκλου εργασιών δεν αποτελεί αυτοσκοπό. Επίσης, η Εταιρεία αξιοποιεί τεχνολογία η οποία απλοποιεί διαδικασίες με στόχο τη μείωση του κόστους εξυπηρέτησης των συμβολαίων της. Απώτερος σκοπός είναι η συνεχής βελτίωση του επιπέδου εξυπηρέτησης που προσφέρει.

Μέρισμα

Κατά την συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στις 04/08/2025 αποφασίστηκε η διανομή ενδιάμεσου μερίσματος για το οικονομικό έτος 2023, ύψους €0,0003 ανά μετοχή.

Δικαιούχοι του ενδιάμεσου μερίσματος θα είναι οι μέτοχοι που θα είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Μετόχων της Εταιρείας κατά την 13ην Οκτωβρίου 2025. Ως εκ τούτου στις 10 Οκτωβρίου 2025 η μετοχή θα διαπραγματεύεται ex-div.

Η καταβολή του ενδιάμεσου μερίσματος θα πραγματοποιηθεί στις 10 Νοεμβρίου 2025, σύμφωνα με τους κανονισμούς του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου και την ισχύουσα νομοθεσία.

Μετοχικό κεφάλαιο

Αναλυτικές πληροφορίες ως προς το κεφάλαιο του Συγκροτήματος, παρουσιάζονται στη σημείωση 15 των συνοπτικών ενδιάμεσων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Όλοι οι τίτλοι της Εταιρείας διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις.

Κατάσταση προσώπων που κατέχουν σημαντική συμμετοχή στο κεφάλαιο του εκδότη

Τα πρόσωπα τα οποία κατά τις πιο κάτω ημερομηνίες κατείχαν άμεσα ή έμμεσα σημαντική συμμετοχή (πέραν του 5%) στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ήταν τα ακόλουθα:

	30/6/2025	31/12/2024
	%	%
Μάριος Κουτσοκούμνης – Εκτελεστικός Πρόεδρος	50,834	50,834
Διαχείριση Περιουσίας μ. Κώστα Κουτσοκούμνη	21,913	21,913
Κυπριανός Κ. Κουτσοκούμνης	8,128	8,128

Στις 04/08/2025 ο Εκτελεστικός Πρόεδρος έχει μεταβιβάσει ποσοστό συμμετοχής 50,794% δια δωρεάς στα παιδιά του “Ομάδα των: Κουτσοκούμνης Κύπρος, Ερρίκος, Αλίνα και Ασιάνα”. Επισημαίνεται ότι με την εν λόγω συναλλαγή η άμεση και έμμεση συμμετοχή του Εκτελεστικού Προέδρου δεν διαφοροποιείται και παραμένει στο 50,834%.

Η Εταιρεία δεν έχει εκδώσει τίτλους με ειδικά δικαιώματα ελέγχου και ούτε υπάρχουν οποιοδήποτε περιορισμοί στα δικαιώματα ψήφου.

Διοικητικό Συμβούλιο

Στις 04/08/2025 διορίστηκε νέο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ο κ. Κύπρος Κουτσοκούμνης.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης παρουσιάζονται στη σελίδα 4.

Οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου ασκούνται συλλογικά και εκτελούνται με εξουσιοδότηση που παρέχεται στον Εκτελεστικό Πρόεδρο. Καμία κατηγορία μελών δεν διαφοροποιείται ως προς την ευθύνη από κάποια άλλη.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας, όλα τα υφιστάμενα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου διατηρούν το αξίωμά τους.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους όλοι οι Διοικητικοί Σύμβουλοι ασκούν ανεξάρτητη και αμερόληπτη κρίση με κύριο γνώμονα τα συμφέροντα της Εταιρείας και κατ’ επέκταση των μετόχων της.

Κυριότεροι κίνδυνοι

Οι κυριότεροι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα αναφέρονται στη σημείωση 5 των συνοπτικών ενδιάμεσων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς

Γνωστοποιούνται στη σημείωση 23 των συνοπτικών ενδιάμεσων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

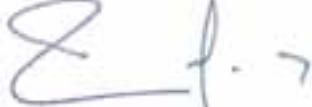
Συναλλαγές και υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη

Γνωστοποιούνται στη σημείωση 20 των συνοπτικών ενδιάμεσων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Δημοσίευση

Αποσπάσματα των αποτελεσμάτων της πρώτης εξαμηνίας του 2025 θα δημοσιευθούν στις 8 Οκτωβρίου 2025 στην εφημερίδα «Καθημερινή». Αντίγραφα ολόκληρου του κειμένου των συνοπτικών ενδιάμεσων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων θα διατίθενται προς το κοινό, χωρίς οποιαδήποτε επιβάρυνση, στα γραφεία της εταιρείας, στο Anna Maria Court, Λεωφόρος Αθαλάσσας 165, Λευκωσία.

Με εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου,

Μάριος Κουτσοκούμνης

Εκτελεστικός Πρόεδρος

Λευκωσία, 30 Σεπτεμβρίου 2025

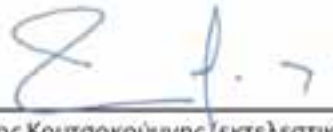
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
Περίοδος από 1 Ιανουαρίου 2025 μέχρι 30 Ιουνίου 2025

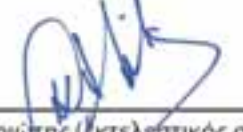
Σημ.	1/1/2025- 30/06/2025	1/1/2024- 30/06/2024
Ασφαλιστικά έσοδα	10.265.337	10.017.812
Ασφαλιστικά έξοδα	(8.678.677)	(9.178.119)
Αποτελέσματα ασφαλιστικών υπηρεσιών από ασφαλιστικά συμβόλαια	1.586.660	839.693
Κατανομή των ασφαλιστρίων αντασφάλισης	(1.430.429)	(4.011.711)
Ανακτήσιμα ποσά από αντασφαλιστές	411.887	3.507.372
Καθαρά έξοδα από αντασφαλιστικές πραγματοποιηθείσες απαιτήσεις	(1.018.542)	(504.339)
Αποτελέσματα ασφαλιστικών υπηρεσιών	568.118	335.354
Έσοδα ή (έξοδα) χρηματοδότησης από ασφαλιστικά συμβόλαια	(117.100)	(38.794)
Έσοδα ή (έξοδα) χρηματοδότησης από αντασφαλιστικά συμβόλαια	25.118	(121.482)
Καθαρά έξοδα χρηματοδότησης από συμβόλαια	6 (91.982)	(160.276)
Άλλα έσοδα	83.785	28.743
Κέρδος από επενδυτικές δραστηριότητες	6 687.713	417.543
Έξοδα διαχείρισης	6 (322.745)	(351.098)
Άλλα έξοδα χρηματοδότησης	6 (133.935)	(242.096)
Αντιστροφή πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων	6 131.308	112.050
Σύνολο άλλων εσόδων/(εξόδων)	446.126	(34.858)
Κέρδος πριν τη φορολογία	922.262	140.220
Φορολογία	(17.739)	(10.649)
Καθαρό κέρδος για την περίοδο	904.523	129.571
Λοιπά Συνολικά Έσοδα		
Ποσά που δεν θα αναταξινομηθούν στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους		
Κέρδος που μεταφέρεται στα αποτελέσματα λόγω απομείωσης της αξίας ενεργητικού μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων	1.802	545
Λοιπά Συνολικά Έσοδα για την περίοδο	1.802	545
Συνολικά Έσοδα για την περίοδο	906.325	130.116
Κέρδος ανά μετοχή που κατανέμεται στους ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας (σεντ)	7 0,28	0,04

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΘΕΣΗΣ
30 Ιουνίου 2025

Σημ.	30/06/2025	31/12/2024
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού		
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	8 2.029.379	2.017.130
Δικαίωμα χρήσης στοιχείων ενεργητικού	572.822	665.384
Επενδύσεις σε ακίνητα	9 18.326.473	18.513.694
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	76.855	82.594
Επενδύσεις σε κοινοπραξίες	539.033	453.757
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων	10 456.618	454.815
Αντασφαλιστικά συμβόλαια	11 44.257	1.130.648
	22.045.437	23.318.022
Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού		
Χρεώστες και άλλοι λογαριασμοί	12 1.757.977	2.122.382
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	13 8.233.780	5.870.028
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	14 3.142.155	3.098.729
Αντασφαλιστικά συμβόλαια	11 3.556.593	2.955.994
	16.690.505	14.047.133
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	38.735.942	37.365.155
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Ιδια κεφάλαια		
Μετοχικό κεφάλαιο	15 3.281.230	3.281.230
Άλλα αποθεματικά	11.275.281	10.368.956
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	14.556.511	13.650.186
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Δάνεια μειωμένης διασφάλισης	16 2.721.742	2.719.678
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	16 551.394	545.769
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	17 1.098.441	1.098.441
Υποχρεώσεις ασφαλιστικών συμβολαίων	11 3.918.890	3.939.831
	8.796.950	8.886.087
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Λοιπές υποχρεώσεις	18 1.117.139	877.789
Τραπεζικά παρατραβήγματα	14 -	632.616
Τρέχουσες δόσεις τραπεζικού δανεισμού	16 206.556	308.989
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	191.408	196.976
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	19 231.496	229.383
Υποχρεώσεις ασφαλιστικών συμβολαίων	11 13.635.882	12.583.129
	15.382.481	14.828.882
Σύνολο υποχρεώσεων	24.179.431	23.714.969
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	38.735.942	37.365.155

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2025 το Διοικητικό Συμβούλιο της Μινέρβα Ασφαλιστική Εταιρεία Δημόσια Λιμιτέδ ενέκρινε αυτές τις συνοπτικές ενδιάμεσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για έκδοση

Μάριος Κουτσοκούμινης (Εκτελεστικός πρόεδρος)

Δάνης Κληρίδης (Εκτελεστικός σύμβουλος)

MINERVA
INSURANCE

Υγείας

Κατοικίας

Οχημάτων

Μεταφορών

Επιχειρήσεων

Αλλοδαπών
Εργοδοτούμενων

Ευθύνης Εργοδότη

Σκαφών Αναψυχής

Κοινόκτητων Οικοδομών

Επαγγελματικής Ευθύνης

Προσωπικών Ατυχημάτων

Κατά Παντός Κινδύνου
Εργολάβων

Πώς το Πεκίνο παρακάμπτει το εμπάργκο στο Ιράν

Με «αόρατους» φορείς εισάγει ιρανικό πετρέλαιο και πληρώνει με υποδομές

Μια κρατική ασφαλιστική και μια αδιαφανής χρηματοπιστωτική οντότητα είναι ο διπλός μηχανισμός που χρησιμοποιεί η Κίνα για να εισάγει πετρέλαιο από το Ιράν και να το πληρώνει κατά κάποιον τρόπο σε είδος, παρακάμπτοντας επιτυχώς τις κυρώσεις της Δύσης κατά της Τεχεράνης. Έτσι, από το 2018 και την πρώτη θητεία του Ντόναλντ Τραμπ που απέσυρε τις ΗΠΑ από τη διεθνή συμφωνία για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν, η Κίνα παραμένει στη θέση του μεγαλύτερου και σημαντικότερου πελάτη της Τεχεράνης και ειδικότερα του πετρελαϊκού της κλάδου. Η Sinosure, επισήμως China Export & Credit Insurance, είναι το χρηματοπιστωτικό εργαλείο που χρησιμοποιεί το Πεκίνο για να στηρίξει τα διεθνή αναπτυξιακά σχέδιά του και με αυτό έχει διοχετεύσει 9 τρις. δολ. σε εμπόριο και επενδύσεις ανά τον κόσμο. Και το δεύτερο σκέλος του μηχανισμού είναι το χρηματοδοτικό εργαλείο που έχει έδρα στην Κίνα και είναι γνωστό ως Chuxin. Ούτε η Sinosure ούτε η Chuxin δεν υπόκεινται στις κυρώσεις της Ουάσιγκτον.

Σε συνεργασία με τις ιρανικές αρχές οι δύο αυτοί κινεζικοί φορείς σχηματίζουν ένα είδος ανταλλακτικού εμπορίου, στο πλαίσιο

Η Κίνα παραμένει στη θέση του μεγαλύτερου και σημαντικότερου πελάτη της Τεχεράνης και ειδικότερα του πετρελαϊκού της κλάδου.

του οποίου το ιρανικό πετρέλαιο μεταφέρεται στην Κίνα και σε αντάλλαγμα η δεύτερη οικονομία του κόσμου χρηματοδοτεί έργα υποδομής στο Ιράν, τα οποία εκτελούν κρατικές κινεζικές εταιρείες. Με τον μηχανισμό αυτό η Κίνα έχει χρηματοδοτήσει με 25 δισ. δολ. σειρά έργων υποδομών στο Ιράν στο διάστημα 2000-2003, ενώ από τις πληρωμές που έχει καταβάλει στην Τεχεράνη για την αγορά πετρελαίου τουλάχιστον 8,4 δισ. δολ. έχουν χρηματοδοτήσει έργα υποδομής στο Ιράν.

Ο διπλός αυτός μηχανισμός έχει αποτρέψει τη διεθνή απομόνωση του Ιράν που παρά τις διεθνείς κυρώσεις στη διάρκεια του περασμένου έτους εξήγαγε πετρέλαιο συνολικής αξίας 43 δισ. δολ., όπως διαπίστωσε και η αμερικανική Υπηρεσία Ενημέρωσης για θέματα Ενέργειας. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία αρχών δυτι-

Παρά τις διεθνείς κυρώσεις στη διάρκεια του περασμένου έτους το Ιράν εξήγαγε πετρέλαιο συνολικής αξίας 43 δισ. δολ., όπως διαπίστωσε και η αμερικανική Υπηρεσία Ενημέρωσης για θέματα Ενέργειας. Περίπου το 90% αυτών των εξαγωγών είχε προορισμό την Κίνα.

κών χωρών, περίπου το 90% αυτών των εξαγωγών είχε προορισμό την Κίνα. Δύο εβδομάδες μετά την έναρξη της δεύτερης θητείας του ο Ντόναλντ Τραμπ ασκώντας ακραία πίεση στην Τεχεράνη επέβαλε εμπάργκο όχι μόνον στον πετρελαϊκό του κλάδο αλλά και στις περισσότερες ιρανικές τράπεζες, συμπεριλαμβανομένης της κεντρικής τράπεζας της χώρας, καθιστώντας, έτσι, εξαιρετικά δύσκολη τη μεταφορά χρημάτων στο Ιράν. Ωστόσο Πεκίνο και Τεχεράνη επιδεικνύουν εξαιρετική ευελιξία και έχουν συσφίξει καθοριστικά τις οικονομικές και εμπορικές σχέσεις τους, σχηματίζοντας ουσιαστικό

ενιαίο μέτωπο έναντι της υπερδύναμης. Σύμφωνα με αξιωματούχους που μίλησαν για το θέμα στη Wall Street Journal διατηρώντας την ανωνυμία τους, μια ιρανική εταιρεία καταγράφει την πώληση πετρελαίου στην κινεζική κρατική πετρελαϊκή Zhuhai Zhenrong, μία εκ των πολλών που υπόκεινται στις κυρώσεις των ΗΠΑ. Σε αντάλλαγμα, η κινεζική εταιρεία καταθέτει εκατοντάδες εκατομμύρια δολάρια στην Chuxin, η οποία με τη σειρά της τα μεταφέρει στους λογαριασμούς κινεζικών κατασκευαστικών που εκτελούν έργα υποδομής στο Ιράν. Το σύστημα δουλεύει στην εντέλεια καθώς η Ουάσιγκτον δεν έχει επιβάλει κυ-

ρώσεις κατά κινεζικών εταιρειών ούτε έχει καταχωρίσει σε μαύρη λίστα όσες κινεζικές εταιρείες εκτελούν έργα στο Ιράν αλλά ούτε και σε καμία μεγάλη κινεζική τράπεζα. Επιπλέον, η Sinosure ασφαρίζει τις εργασίες και τα έργα υποδομής, διατηρώντας, έτσι, τη συνοχή του όλου μηχανισμού ανταλλαγής, αλλά κανένα επίσημο έγγραφο δεν υπάρχει που να συνδέει άμεσα τη Sinosure με τον μηχανισμό «πετρέλαιο έναντι υποδομών» στο Ιράν. Σημειώτεον ότι η ίδια η Sinosure αυτοαποκαλείται «η μεγαλύτερη στον κόσμο υπηρεσία εξαγωγής πιστώσεων». Όπως σχολιάζει σχετικά η Wall Street Journal, οι δύο κινεζικοί

φορείς που εμπλέκονται στον μηχανισμό αυτό είναι τόσο μυστικοί ώστε η Chuxin δεν εντοπίζεται πουθενά ανάμεσα στις 4.300 εταιρείες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών που βρίσκονται στους καταλόγους της κινεζικής ρυθμιστικής αρχής, ούτε σε κανέναν επίσημο κατάλογο χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Σε ό,τι αφορά τον υπόλοιπο μηχανισμό, το ιρανικό πετρέλαιο φτάνει στην Κίνα μέσω έμμεσων διαδρομών που συγκαλύπτουν την προέλευσή του άλλοτε μέσω μεταφοράς του από το ένα πλοίο στο άλλο και άλλοτε με την ανάμειξή του με το πετρέλαιο άλλων χωρών. Στο μεταξύ, η δραστηριότητα των κινεζικών

κατασκευαστικών στο Ιράν έχει αυξηθεί σημαντικά από το 2021, οπότε οι δύο χώρες υπέγραψαν συμφωνία συνεργασίας διάρκειας 25 ετών. Οι υποδομές που βρίσκονται σε στάδιο κατασκευής είναι κρίσιμες σημασίας για την Τεχεράνη, η οποία παραμένοντας επί 45 χρόνια σε καθεστώς εμπάργκο δυσκολεύεται να διασφαλίσει τις βασικές υπηρεσίες της χώρας, όπως την παροχή ασφαλούς νερού και ηλεκτρισμού. Επιπλέον, η Τεχεράνη κατορθώνει με αυτούς τους μηχανισμούς να ανακτήσει μέρος των εσόδων της από το πετρέλαιο αγοράζοντας προϊόντα απευθείας από την Κίνα.

Εξαντλητικά ωράρια στη Σίλικον Βάλει λόγω της κούρσας στην τεχνητή νοημοσύνη

Το ωράριο 9 με 5 είναι αρκετά συχνό. Ωστόσο, στη Σίλικον Βάλει, όπου επικρατεί ένας «πυρετός» ανταγωνισμού γύρω από την τεχνητή νοημοσύνη, ακούγεται όλο και περισσότερο το «996». Οι αριθμοί αυτοί παραπέμπουν σε ένα εξαντλητικό πρόγραμμα εργασίας, από τις 9 π.μ. έως τις 9 μ.μ., έξι ημέρες την εβδομάδα. Μέχρι στιγμής, τα στοιχεία που επιβεβαιώνουν αυτή την τάση είναι περιορισμένα: ορισμένες εταιρείες αναφέρουν στις αγγελίες απασχόλησης τουλάχιστον 70 ώρες εργασίας την εβδομάδα. Επίσης, λέγεται ότι τα στελέχη ρωτούν τους υποψηφίους αν είναι διατεθειμένοι να εργαστούν με τέτοια ωράρια. Εκτός αυτού, η Ramp, μια νεοσύστατη εται-

Ο νέος όρος «996» που ακούγεται όλο και περισσότερο παραπέμπει σε 12ωρη εργασία έξι ημέρες την εβδομάδα.

ρεία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, ανέφερε πρόσφατα στο blog της ότι στο Σαν Φρανσίσκο παρατηρήθηκαν περισσότερες συναλλαγές με εταιρικές πιστωτικές κάρτες τα Σάββατα κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη, κάτι που ερμηνεύσε ως ένδειξη ότι οι άνθρωποι εργάζονται περισσότερο τα Σαββατοκύριακα.

Ορισμένες τεχνολογικές εταιρείες αναφέρουν στις αγγελίες απασχόλησης τουλάχιστον 70 ώρες εργασίας την εβδομάδα.

Αν και ο όρος είναι σχετικά νέος στη Σίλικον Βάλει, το «996» είναι «εκδοχή ενός φαινομένου που υπάρχει εδώ και καιρό στον κλάδο της τεχνολογίας», δήλωσε στους New York Times η Μάργκαρετ Ο' Μάρα, συγγραφέας και ιστορικός στο Πανεπιστήμιο της Ουάσιγκτον. Σημείωσε ότι από τη δεκαετία του 1960, όταν οι εταιρείες ημιαγωγών βρίσκονταν σε έντονο ανταγωνισμό, πολλές τεχνολογικές επιχειρήσεις είχαν έντονη εργασιακή κουλτούρα με πολλές ώρες εργασίας. Ήταν «καλιφωρνέζικες» εξωτερικά και «παλιομοδίτικες εργασιομανείς» εσωτερικά, συμπλήρωσε. Η ιδέα ότι οι εργαζόμενοι στον τομέα της τεχνολογίας προσεγγίζουν τη δουλειά τους με έντο-

νη αφοσίωση «είναι μέρος του DNA της κουλτούρας της Σίλικον Βάλει», δήλωσε η Καραλίν Κεν, συγγραφέας και κοινωνιολόγος στο Berkeley. Ωστόσο, η κουλτούρα της σκληρής δουλειάς, σημείωσε η δρ Ο' Μάρα, μπορεί να μην υπάρχει σαν επιλογή για όσους φροντίζουν παιδιά και γονείς ή έχουν άλλες εξωτερικές ευθές. Κι όμως, τείνει να εδραιωθεί. Για όσους είναι αρκετά έξυπνοι και τυχεροί ώστε να ενταχθούν νωρίς σε μια μεγάλη ιδέα –και είναι πρόθυμοι και ικανοί να εργάζονται ασταμάτητα– τα κίνητρα είναι τεράστια. Το πρόβλημα κύμα πρωτοφανών επενδύσεων στην τεχνητή νοημοσύνη σημαίνει ότι τα μελλοντικά

κέρδη θα είναι ακόμη πιο δελεαστικά. Οι εργαζόμενοι βεβαίως στον τομέα της τεχνολογίας μπορεί να αισθάνονται πιο ανασφαλείς τώρα από ό,τι στο παρελθόν, όταν η Σίλικον Βάλει βρισκόταν σε περίοδο ευημερίας, σημείωσε η δρ Ο' Μάρα. Επειτα από μερικά ταραχώδη χρόνια απολύσεων, υψηλών επιτοκίων και ασταθών αποδόσεων με μεγάλες διακυμάνσεις, η τεχνολογική βιομηχανία, που άλλοτε ήταν γνωστή για τα μεγάλα προνόμιά της, έχει σφίξει τα λουριά. Η εποχή της «σκληρής τεχνολογίας» της Σίλικον Βάλει φαίνεται πως είναι ήδη εδώ και οι «τρελές» ώρες εργασίας είναι μέρος της νέας κανονικότητας.

Κενό γράμμα αποδεικνύονται τα σενάρια για ύφεση

Τα τελευταία χρόνια υπήρξαν ιδιαίτερα δύσκολα για τους οικονομολόγους και τους αναλυτές. Από το 2022 και πέρα, οι προβλέψεις για μια ύφεση ή ένα χρηματιστηριακό κραχ όλο και αυξάνονται, όμως ενώ εξαιρέσει κανείς μερικά πρόσκαιρα σκαμπανεβασματα, όλες οι απαισιόδοξες εκτιμήσεις έχουν πέσει έξω. Αρχικά, οι οικονομολόγοι έλεγαν ότι οι αυξημένες επιτοκίων από τη Federal Reserve θα έσπρωχναν τη μεγαλύτερη οικονομία του πλανήτη σε ύφεση. Όταν αυτό δεν συνέβη, οι αναλυτές πόνταραν σε ένα άλλο σενάριο: Η πρωτοφανής αύξηση των δασμών δεν μπορεί παρά να οδηγήσει σε ύφεση, καθώς οι καταναλωτές θα αντιδράσουν στις υψηλότερες

Οι προβλέψεις αναλυτών για επιβράδυνση της αμερικανικής οικονομίας έχουν πέσει έξω.

τιμές, έλεγαν. Όμως και πάλι, μια ύφεση δεν φαίνεται στον ορίζοντα. Και την ίδια στιγμή, η Wall Street συνεχίζει ακάθεκτη το ράλι της. Από τον Οκτώβριο του 2022, ο S&P 500 έχει ενισχυθεί κατά 87%, σημειώνει το Business Insider. Κάποιος μπορεί να ισχυριστεί ότι ο τελικός αντίκτυπος των δασμών

στον πληθωρισμό και στα εταιρικά κέρδη δεν έχει φανεί ακόμα. Όμως, ένας κορυφαίος οικονομολόγος πιστεύει ότι η ώρα της αυτοκριτικής έχει ήδη φτάσει. «Εμείς οι επαγγελματίες των οικονομικών πρέπει να κοιταχτούμε στον καθρέπτη», ήταν ο τίτλος ανάρτησης του Τόρστεν Σλοκ, που είναι ο επικεφαλής οικονομολόγος της Apollo. Ο ίδιος ο Σλοκ έχει προβλέψει αύξηση του πληθωρισμού καθώς θα πλησιάζουμε στο τέλος του έτους, λόγω των δασμών του Ντόναλντ Τραμπ. «Οι συγκλίνουντες εκτιμήσεις έχουν υπάρξει λανθασμένες από τον Ιανουάριο. Η πρόβλεψη των τελευταίων εννέα μηνών ήταν ότι η

αμερικανική οικονομία θα επιβραδύνεται. Αλλά η πραγματικότητα είναι ότι αυτό απλά δεν έχει συμβεί», έγραψε στην ανάρτησή του. Και συνέχισε: «Το συμπέρασμα είναι ότι η οικονομία των ΗΠΑ παρμένη αξιοσημείωτα ανθεκτική και γίνεται ολοένα και πιο δύσκολο να υποστηρίξουμε ότι εξακολουθούμε να περιμένουμε τις καθυστερημένες αρνητικές επιπτώσεις». Βέβαια, δεν είναι όλοι οι φόβοι των απαισιόδοξων αναλυτών αβάσιμοι. Σεβαστοί δείκτες ύφεσης, όπως η ανεστραμμένη καμπύλη αποδόσεων των αμερικανικών κρατικών ομολόγων, το Sahm Rule και ο Leading Economic Index του Conference Board, πχούσαν προειδοποιητικά

καμπανάκια τα τελευταία χρόνια. Επιπλέον, στον χρηματοοικονομικό κλάδο, που είναι συχνά σχεδόν καθολικά αισιόδοξος για το χρηματιστήριο, οι φωνές που διαφωνούν μπορεί να είναι πολύτιμες. Ωστόσο δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι επενδυτές που κάθισαν στο περιθώριο, γιατί άκουσαν τους απαισιόδοξους αναλυτές, έχουν «καεί». Και ενώ η αμερικανική οικονομία είναι πράγματι ανθεκτική, οι κίνδυνοι της ύφεσης φαίνεται να ενισχύονται, καθώς τα στοιχεία δείχνουν αποδυνάμωση της αγοράς εργασίας. Αυτό που μένει να φανεί είναι αν η αδυναμία της αγοράς εργασίας θα εξελιχθεί σε ευρύτερο οικονομικό πρόβλημα.

Η οικονομία των ΗΠΑ παραμένει αξιοσημείωτα ανθεκτική και γίνεται ολοένα και πιο δύσκολο να υποστηρίξουμε ότι εξακολουθούμε να περιμένουμε τις καθυστερημένες αρνητικές επιπτώσεις, σημειώνει οικονομολόγος της Apollo.

Κυβερνοεπίθεση στη μεγαλύτερη ιαπωνική ζυθοποιία

Ο κολοσσός Asahi –η μεγαλύτερη ζυθοποιία στην Ιαπωνία– επανέκρινε εν μέρει την παραγωγή του και στα έξι ζυθοποιεία του στη χώρα, αφού αναγκάστηκε να τα κλείσει λόγω εκτεταμένης κυβερνοεπίθεσης. Αρκετές μεγάλες αλυσίδες καταστημάτων στην Ιαπωνία, όπως οι 7-Eleven και FamilyMart, είχαν προειδοποιήσει την περασμένη εβδομάδα τους πελάτες τους ότι τα αποθέματα της αγαπημένης τους μπύρας εξαντλούνται, αφού η επί-

θεση από χάκερ επηρέασε τα συστήματα παραγγελιών και παραδόσης του ομίλου στη χώρα. Η Asahi εκτός από μπύρα παράγει επίσης αναψυκτικά και τρόφιμα, ενώ προμηθεύει προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας σε άλλους λιανοπωλητές. Τα ζυθοποιεία που άρχισαν πάλι να εργάζονται, παράγουν το best seller Asahi Super Dry, αλλά η εταιρεία επανέκκρινε επίσης εργοστάσια που παράγουν τρόφιμα και αναψυκτικά. Η κυβερνοεπίθεση είναι η τε-

λευταία σε μία σειρά από αντίστοιχα κρούσματα που έχουν επηρεάσει τις δραστηριότητες μεγάλων εταιρειών, με την αυτοκινητοβιομηχανία Jaguar Land Rover να αγωνίζεται να ανακτήσει από μια επίθεση που διέκοψε την παραγωγή της. Θύματα εξελιγμένων παραβιάσεων έπασαν επίσης η Marks & Spencer αλλά και ο όμιλος Co-op. Ο όμιλος Asahi κατέχει επίσης τη Fullers στο Ηνωμένο Βασίλειο και παγκόσμιες μάρκες

Προβλήματα στη διάθεση των προϊόντων, ο όμιλος Asahi επανεκκινεί τις μονάδες παραγωγής.

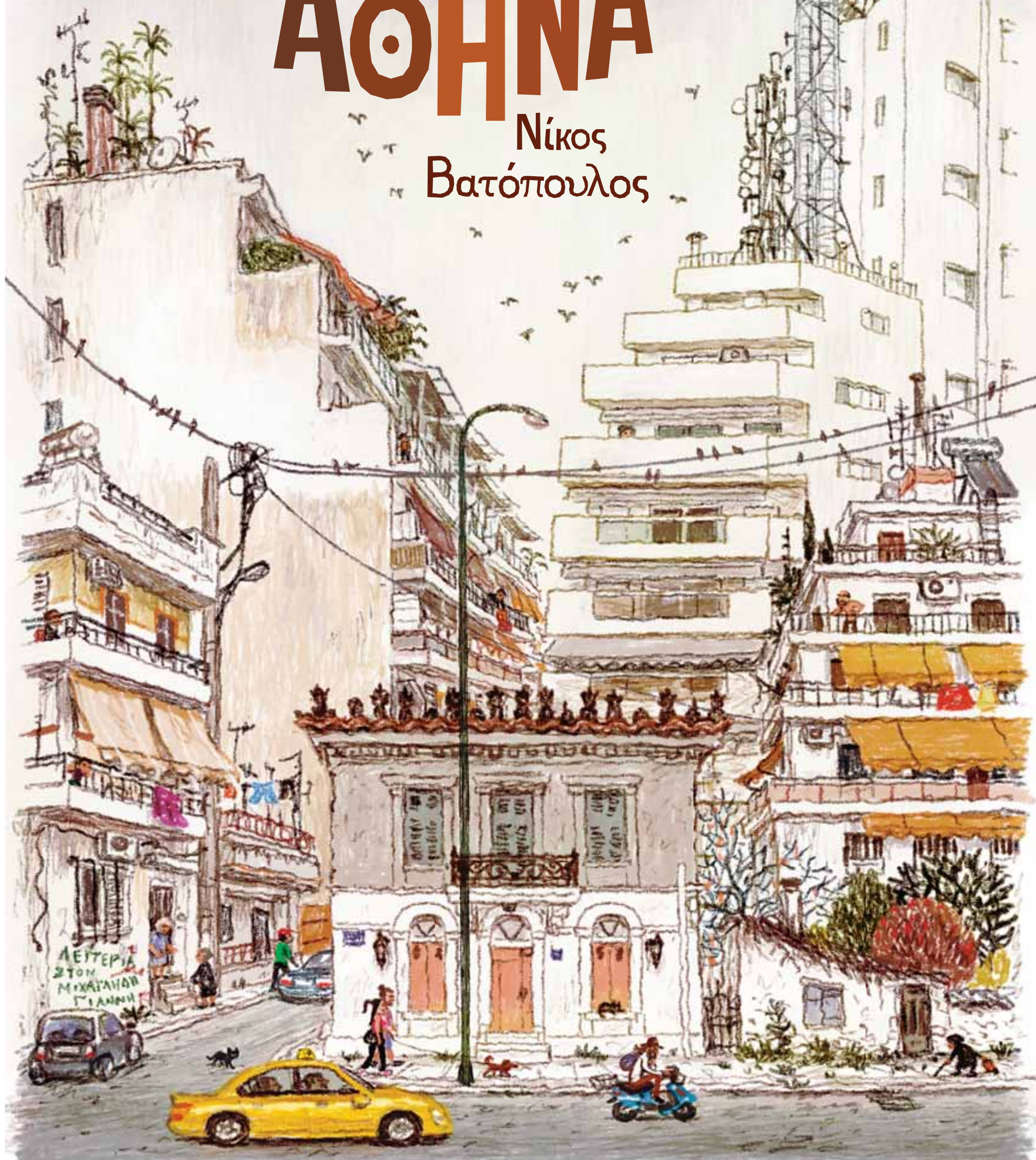
όπως οι Peroni, Pilsner Urquell και Grolsch. Η πρόσφατη επίθεση ωστόσο επηρέασε μόνο τις δραστηριότητες του ομίλου Asahi στην Ιαπωνία, οι οποίες αντιπροσωπεύουν περίπου το ήμισυ των πωλήσεών της. Η εταιρεία δήλωσε ότι τα εργοστάσια μπύρας που άνοιξαν ξανά στην Ιαπωνία «δεν ήταν ακόμη πλήρως λειτουργικά» και ότι δύο από τα εργοστάσια αναψυκτικών της που έχουν ανοίξει εν μέρει δεν λειτουργούσαν επίσης με πλή-

ρη δυναμικότητα. Πρόσθεσε ότι υπάρχουν άλλα πέντε εργοστάσια αναψυκτικών που «θα επαναλειτουργήσουν σταδιακά σύμφωνα με τις αποστολές». Και τα επτά εργοστάσια τροφίμων της έχουν επαναλειτουργήσει, αν και ούτε αυτά είναι ακόμη πλήρως λειτουργικά. Η Asahi διευκρίνισε πάντως ότι τα συστήματα παραγωγής στα ίδια τα εργοστάσια δεν επηρεάστηκαν από την κυβερνοεπίθεση, αλλά αναγκάστηκε να στα-

ματίσει την παραγωγή επειδή δεν μπορούσε να επεξεργαστεί παραγγελίες και αποστολές. Η εταιρεία πρόσθεσε ότι τα ζυθοποιεία της παρήγαγαν μόνο Super Dry και ότι από τις 15 Οκτωβρίου θα επαναλάβει τις αποστολές 16 προϊόντων, όπου συμπεριλαμβάνονται οι μη αλκοολούχες μπύρες Asahi Dry Zero και Asahi Zero, καθώς και η Clear Asahi και το ούισκι Black Nikka Clear. Ορισμένες κυκλοφορίες προϊόντων θα αναβληθούν επίσης.

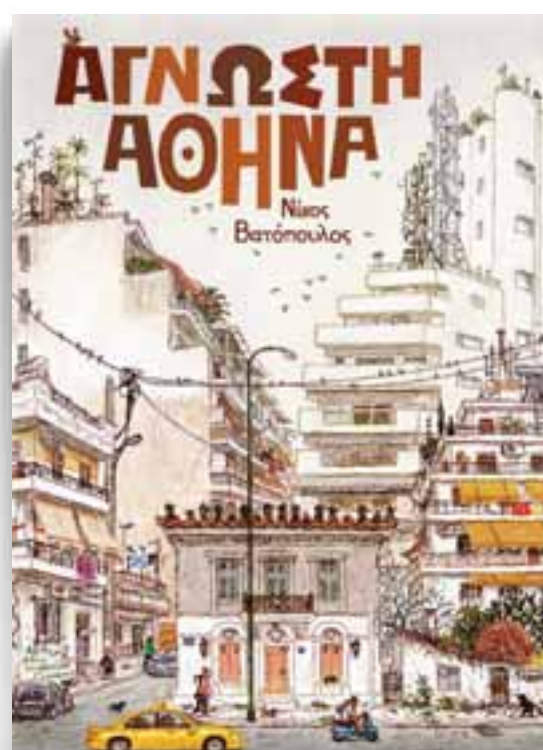
ΑΓΝΩΣΤΗ ΑΘΗΝΑ

Νίκος
Βατόπουλος

Μια συλλεκτική ανθολογία κειμένων, για όσους αγαπούν την Αθήνα

*Ο κορυφαίος
σύγχρονος
αθηναιογράφος
μάς ξεναγεί
σε 100 αθέατες
γωνιές μιας πόλης
που χάνεται.*

ΚΥΡΙΑΚΗ
12
ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή 12 Οκτωβρίου 2014

www.kathimerini.gr

Μακρινό όνειρο η διασφάλιση ίσων ευκαιριών

Το οικογενειακό υπόβαθρο, βασικός παράγων ανισότητας σε όρους εισοδημάτων στην Ελλάδα, δείχνει έρευνα του ΟΟΣΑ

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΚΩΣΤΟΥΛΑ**

«**Το να προέρχεται** από μια εύπορη οικογένεια είναι ουσιαστικό ή πολύ σημαντικό». Η συγκεκριμένη αντίληψη, που συνιστά συγχρόνως παραδοχή για την κοινωνική εξέλιξη στην Ελλάδα, είναι από τις υψηλότερες ανάμεσα στις χώρες του ΟΟΣΑ, γεγονός που υποδηλώνει ότι το ελληνικό σύστημα καταγράφει χαμηλές επιδόσεις ως προς τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών για οικονομική εξέλιξη και ευημερία. Η ανισότητα των εισοδημάτων μπορεί να οφείλεται σε μια σειρά από λόγους, κάποιιοι από τους οποίους συμπεριλαμβάνουν και τις προσωπικές ικανότητες και φιλοδοξίες. Όμως η ανισότητα των ευκαιριών συνδέεται με καταγεγραμμένες ελλείψεις στη δομή που διέπει τη λειτουργία μιας χώρας. Σύμφωνα με το νεότερο ερευνητικό έργο του ΟΟΣΑ, στις χώρες-μέλη του διεθνούς οργανισμού, περισσότερο από το ένα τέταρτο της σημερινής ανισότητας σε όρους εισοδήματος νοικοκυριών μπορεί να αποδοθεί σε παραμέτρους που βρίσκονται πέρα από τον έλεγχο των ατόμων, όπως το κοινωνικο-οικονομικό υπόβαθρο των γονέων, το φύλο και η χώρα γέννησης.

Το οικογενειακό υπόβαθρο εξηγεί το μεγαλύτερο μέρος της ανισότητας ευκαιριών στο εισόδημα των νοικοκυριών. Στην Ελλάδα, είναι με διαφορά ο βασικός παρά-

Οι παράγοντες που εμποδίζουν τη διαγενεακή κινητικότητα – Πόσο εύκολη είναι η ανέλιξη στην κοινωνική κλίμακα της χώρας μας.

γόντας ανισότητας, με 60%. Ακολουθούν η περιοχή της κατοικίας με 25% και ύστερα οι ατομικοί παράγοντες και η χώρα γέννησης με 15%. Η Ελβετία και αρκετές σκανδιναβικές χώρες έχουν τα χαμηλότερα επίπεδα σχετικής ανισότητας ευκαιριών, με μερίδια κάτω του 15%. Αντιθέτως, η ανισότητα των ευκαιριών τείνει να είναι υψηλότερη σε Νότια και Ανατολική Ευρώπη, καθώς και σε χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην πλειονότητα των χωρών, η ανισότητα ευκαιριών είναι υψηλότερη για τις νεότερες πληθυσμιακές ομάδες, ιδίως στη σημερινή συγκυρία του στεγαστικού και της ακρίβειας.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης το εύρημα ότι σε όλες τις περιοχές υπάρχει μια σχετικά ομοιογενής τάση ως προς την αυξανόμενη ανισότητα ευκαιριών με την πάροδο του χρόνου. Με λίγες εξαιρέσεις, οι νεότερες γενιές τείνουν να εμφανίζουν υψηλότερα επίπεδα ανισότητας ευκαιριών από τις προηγούμενες γενιές. Στις χώρες της Νότιας Ευρώπης, στην ηλικία των 40 ετών, τα άτομα που γεννήθηκαν τη δεκαετία του 1970 αντιμετώπισαν επίπεδο ανισότητας ευκαιριών τουλάχιστον 60% υψηλότερο από ό,τι η ίδια ηλικία

Οι δημόσιες δαπάνες για την προσχολική εκπαίδευση συνδέονται με χαμηλότερα επίπεδα ανισότητας ευκαιριών.

προηγούμενες γενιές. Στις χώρες της Νότιας Ευρώπης, στην ηλικία των 40 ετών, τα άτομα που γεννήθηκαν τη δεκαετία του 1970 αντιμετώπισαν επίπεδο ανισότητας ευκαιριών τουλάχιστον 60% υψηλότερο από ό,τι η ίδια ηλικία

κατά την προηγούμενη δεκαετία. Ομοίως, στη Νότια Ευρώπη αλλά και στις Ηνωμένες Πολιτείες, στην ηλικία των 30 ετών η ομάδα της δεκαετίας του 1980 αντιμετώπισε μεγαλύτερη ανισότητα από την αντίστοιχη της δεκαετίας του

1970, με διαφορές που έφταναν έως το 20%. Στο μεταξύ, όσο υψηλότερη είναι η ανισότητα μεταξύ των χωρών, τόσο υψηλότερη είναι η ανισότητα των ευκαιριών στο εσωτερικών των χωρών. Επιβεβαιώνεται ακόμη ότι οι δημόσιες δαπάνες για την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα συνδέονται με χαμηλότερα επίπεδα ανισότητας ευκαιριών. Η λεγόμενη διαγενεακή κινητικότητα αναφέρεται στην αλλαγή της κοινωνικής θέσης ενός ατόμου σε σχέση με αυτή των γονιών του. Με άλλα λόγια, εξετάζει πόσο εύκολα μπορεί ένα άτομο να ανέβει στην κοινωνική κλίμακα σε σχέση με την κοινωνική τάξη από την οποία προέρχεται. Εκ του αποτελέσματος, ο βαθμός ισότητας των ευκαιριών για ευημερία μετριέται συνήθως μέσω της κατανομής του εισοδήματος, καθώς και της πρόσβασης στην εκπαίδευση και στην υγειονομική περίθαλψη.

Προηγούμενες εκθέσεις οργανισμών, όπως ο ΟΟΣΑ, η Eurostat και η Παγκόσμια Τράπεζα, έχουν καταδείξει ότι η Ελλάδα παρουσιάζει ελαφρώς μεγαλύτερη εισοδηματική ανισότητα από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με το πλουσιότερο 20% να κερδίζει περίπου 5,4 φορές περισσότερα από το φτωχότερο 20%. Η πρόβλεψη στην τριτοβάθμια εκπαίδευση έχει βελτιωθεί, αλλά το οικογενειακό υπόβαθρο παραμένει ισχυρός καταλύτης της κοινωνικής ανέλιξης. Η διαγενε-

ακή κινητικότητα είναι σε κάθε περίπτωση χαμηλότερη από ό,τι στη Βόρεια και Δυτική Ευρώπη.

Παραμυμπτόντως, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ στην Αττική δεν είναι απλώς αυξημένο από το αντίστοιχο στην περιφέρεια. Είναι, για παράδειγμα, υπερδιπλάσιο από το κατά κεφαλήν ΑΕΠ στη Δυτική Ελλάδα. Οι αγροτικές και νησιωτικές περιοχές υστερούν σαφώς σε υποδομές, υγειονομική περίθαλψη και ευκαιρίες απασχόλησης. Το 2022, περίπου το 26% του πληθυσμού στην Ελλάδα κινδύνευε από φτώχεια ή κοινωνικό αποκλεισμό – ένα από τα υψηλότερα ποσοστά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ανεργία των νέων παραμένει υψηλή –στο 23% το 2023– περιορίζοντας τις ίσες ευκαιρίες για τους νέους Έλληνες. Παράλληλα, η Ελλάδα κατατάσσεται χαμηλά στον δείκτη ισότητας των φύλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης: 59% έναντι ευρωπαϊκού μέσου όρου 70%.

Με άλλα λόγια, η πρόοδος την οποία έχει καταγράψει η Ελλάδα στη δημοσιονομική εξυγίανση και την ανάκαμψη από την κρίση χρέους δεν έχει συνοδευθεί από αύξηση των ευκαιριών για πληθυσμιακά στρώματα χωρίς προνομιακό οικογενειακό υπόβαθρο. Στο τέλος της ημέρας, όμως, μια πραγματικά επιτυχημένη οικονομική πολιτική θεωρείται εκείνη η οποία επιτρέπει την κοινωνική ανέλιξη σε άτομα που ξεκινούν

χωρίς ειδικά προτερήματα τη σταδιοδρομία τους. Μέχρι στιγμής, μια συνεκτική εθνική πολιτική για τη σύγκλιση των ευκαιριών ξεχωρίζει διά της απουσίας της.

Η εργαλειοθήκη του ΟΟΣΑ

Οι τομείς που προσφέρονται για την άσκηση πολιτικής με στόχο τη σύγκλιση των ευκαιριών είναι εδώ και καιρό εντοπισμένοι. Παραμένει ωστόσο το ερώτημα της αποτελεσματικότητας και τελικά της δυναμικής ενός συστήματος, που θα έπρεπε να αλλάζει προς την κατεύθυνση της σύγκλισης, πρωτίστως, των ευκαιριών.

Μέσα από την πρόσφατη έκθεση του ΟΟΣΑ, υπό τον τίτλο «Εκονομικές και μη έκοντες - Πώς θα γεφυρωθεί το χάσμα στις ευκαιρίες», ο οργανισμός παρέχει τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Ενίσχυση των παρεμβάσεων στην πρώην παιδική ηλικία και διατήρησή τους καθ' όλη τη διάρκεια του εκπαιδευτικού κύκλου ζωής.
- Παροχή οικονομικής υποστήριξης και στοχευμένων προγραμμάτων για την εξομάλυνση των ατόμων με τους οικονομικούς πόρους που χρειάζονται για να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες και να ξεπεράσουν τις μειονετικές συνθήκες.
- Ενίσχυση των φυσικών και μη φυσικών κοινωνικών υποδομών για την προώθηση της συνοχής της κοινότητας και της προσβασιμότητας στις υπηρεσίες.

Με ώθηση από το 2024 ο έξτρα δημοσιονομικός χώρος του 2025

Τον **μηχανισμό** με τον οποίο η κυβέρνηση κατάρτισε από δημοσιονομικής απόψεως το «πακέτο» της ΔΕΘ περιγράφει στην «Κ» πηγή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, υπό την επισήμανση ότι οι υπηρεσίες βρίσκονται ακόμη σε φάση αξιολόγησης των ανακοινώσεων, εξετάζοντας πώς αυτές θα υλοποιηθούν στον χρόνο και ποιος θα είναι ο αντίκτυπος στην αποπληρωμή του χρέους, στους φόρους και στις κοινωνικές παροχές. Οι νέοι δημοσιονομικοί κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπουν ότι τα κράτη-μέλη δεσμεύονται σε μια πορεία για τις συνολικές καθαρές δαπάνες των προϋπολογισμών τους. Σε αυτό το πλαίσιο, το φθινόπωρο του 2024 η Ελλάδα προβέη σε συγκεκριμένες δεσμεύσεις μέσα από εθνικό μέσο-πρόθεσμο σχέδιο της, το οποίο η Επιτροπή θα χρησιμοποιήσει ως

Η ελληνική κυβέρνηση δεν εξάντλησε το όριο για δαπάνες πέρυσι, ανέφερε πηγή της Κομισιόν στην «Κ».

σημείο αναφοράς για τη δημοσιονομική αξιολόγηση. Η Ελλάδα δεσμεύθηκε συγκεκριμένα για μέγιστη αύξηση καθαρών δαπανών 3,7% το 2025, 3,6% το 2026, 3,1% το 2027 και 3% το 2028. Αυτό αντιστοιχεί σε μέση αύξηση καθαρών δαπανών 3,3% κατά την περίοδο προσαρμογής 2025-2028.

Μέσα από το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης έχει εισαχθεί ένας μηχανισμός ελέγχου, ο οποίος παρακολουθεί τις ετήσιες αποκλίσεις από τα ανώ-

Οι νέοι δημοσιονομικοί κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπουν ότι τα κράτη-μέλη δεσμεύονται σε μια πορεία για τις συνολικές καθαρές δαπάνες των προϋπολογισμών τους.

τατα όρια καθαρών δαπανών και τις συγκεντρώνει με την πάροδο του χρόνου. Ο μηχανισμός αυτός επιτρέπει κάποια ευελιξία. Για παράδειγμα, μια θετική απόκλιση –όταν οι δαπάνες αυξάνονται πιο αργά από το επιτρεπόμενο– μπορεί να αντισταθμιστεί από μια αρνητική απόκλιση σε ένα άλλο έτος.

Αυτή είναι, εν προκειμένω, η περίπτωση για την Ελλάδα. Το 2024, το ελληνικό κράτος κατέγραψε δημοσιονομικό πλεόνασμα 1,3% του ΑΕΠ, σημαντική υψηλότερη από το έλλειμμα 0,6% που προέβλεπαν οι φθινοπωρινές προβλέψεις. Ταυτόχρονα, οι δαπάνες μειώθηκαν κατά 0,3%, δηλαδή διαμορφώθηκαν πολύ κάτω από το ανώτατο όριο αύξησης δαπανών που είχε οριστεί στο 2,6%. Επομένως, δεδομένου ότι οι καθαρές πρωτογενείς δαπάνες

της Ελλάδας το 2024 ήταν σαφώς κάτω από το ανώτατο όριο, δημιουργήθηκε με αυτόν τον τρόπο δημοσιονομικός χώρος. Ο χώρος αυτός μπορεί εοιμένως να χρησιμοποιηθεί τα επόμενα έτη, όπως και θα γίνει, αρκεί η σωρευτική αύξηση των δαπανών να παραμένει εντός της συμφωνημένης πορείας. Στο ερώτημα εάν η μείωση ενός φορολογικού συντελεστή εκλαμβάνεται από την Κομισιόν ως δαπάνη, υπό την έννοια ότι δυνατότητα στερεί έσοδα από τον προϋπολογισμό, η πηγή στην οποία απευθύνθηκε η «Κ» αρκέστηκε να απαντήσει ότι εξαρτάται από την περίπτωση.

Αυτό που επίσης έγινε σαφές είναι ότι η ελληνική κυβέρνηση, προφανώς σε σύμπτωση με τις ευρωπαϊκές αρχές, και με δεδομένο ότι έχει θεσπιστεί ανώτατο όριο δαπανών για παροχές, στην πραγ-

ματικότητα χρησιμοποιεί το πλεονάζον πρωτογενές πλεόνασμα για πρώτες αποπληρωμές του χρέους.

Το επόμενο βήμα από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα είναι η δημοσίευση των φθινοπωρινών προβλέψεων της για το 2025, περίπου στα μέσα Νοεμβρίου. Η συγκεκριμένη πρόβλεψη θα λαμβάνει υπόψη όλες τις απορρίψεις για τις ανακρινόμενες που έχουν γίνει έως την καταληκτική ημερομηνία του τέλους Οκτωβρίου. Στη συνέχεια, αργότερα τον Νοέμβριο, η Επιτροπή θα δημοσιεύσει τις γνωμοδοτήσεις της σχετικά με τα σχέδια δημοσιονομικών προγραμμάτων για το 2026. Γι' αυτόν τον σκοπό αναμένεται από την Ελλάδα, έως τα μέσα Οκτωβρίου, ένα δημοσιονομικό σχέδιο για το 2026.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ

Ελκυστική ξανά η ατομική επιχείρηση

Με τη νέα φορολογική κλίμακα αποτελεί την πιο συμφέρουσα λύση άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας

Του **ΘΑΝΟΥ ΤΖΙΡΟΥ**

Η **ατομική** επιχείρηση ανακτά τη χαμένη... λάμψη της. Από την αναστάτωση που προκλήθηκε στην αγορά η ενεργοποίηση του ελάχιστου τεκμαρτού εισοδήματος προκλήθηκε ένα «κύμα» ενδιαφέροντος για τη δημιουργία προσωπικών εταιρειών ή και νομικών προσώπων όπως οι ΙΚΕ. Ακολούθησε η κατάρτιση του τέλους επιτηδεύματος και τώρα η θέσπιση νέας ευνοϊκότερης φορολογικής κλίμακας για τις ατομικές επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα οι τελευταίες να αποτελούν πλέον πιο συμφέρουσα λύση άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας ακόμη και για ετήσια κέρδη άνω των 50.000 ευρώ. Το ίδιο θα ισχύσει από τις αρχές του 2026 και για τους έχοντες εισοδήματα από ενοίκια. Η πρακτική του να συστήνονται εταιρείες μόνο και μόνο για να φορολογούνται με χαμηλότερο μέσο συντελεστή οι εισπράξεις από τη συγκεκριμένη πηγή θα αφορά λιγότερους ιδιοκτήτες μετά την ενεργοποίηση της νέας κλίμακας φορολόγησης των ενοικίων.

Ουσιαστικά, από το 2026 αλλάζει το τοπίο όσον αφορά το ποια μορφή συμφέρει για να ασκήσει κάποιος επαγγελματική δραστηριότητα. Μέχρι και φέτος οι ενδιαφερόμενοι, ανεξαρτήτως ηλικίας ή οικογενειακής κατάστασης, γνώριζαν ότι αν τα καθαρά κέρδη τους είναι μεγαλύτερα των 35.000 ευρώ, θα έπρεπε να εξε-

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

τάσουν το ενδεχόμενο σύστασης μιας προσωπικής (ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης) εταιρείας ή κάποιου νομικού προσώπου (συνήθως ΙΚΕ, που έχει γίνει και ιδιαίτερα δημοφιλής ως λύση). Γιατί 35.000 ευρώ; Διότι με την κλίμακα φυσικών προσώπων αυτό ήταν το όριο κερδοφορίας πάνω από το οποίο ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής

(σ.σ. δηλαδή το ποσό του φόρου εισοδήματος προς το σύνολο των κερδών) ξεπερνούσε το 22%, που είναι και ο συντελεστής φορολόγησης των νομικών προσώπων. Από τη χρήση του 2026 δεν θα υπάρχει ένα ενιαίο ποσό για όλους, αλλά αυτό θα διαφοροποιείται ανάλογα και με την ηλικία και με τον αριθμό των παιδιών εξαιτίας των «και-

νοτομιών» που εισάγονται στη φορολογική κλίμακα. Ετσι: **1.** Για να φθάσει ο νέος ηλικίας έως 25 ετών να φορολογείται με μέσο πραγματικό συντελεστή υψηλότερο του 22% θα πρέπει τα κέρδη του να υπερβαίνουν τις 56.500 ευρώ σε ετήσια βάση. Είναι ένα πολύ μεγάλο ποσό για τα ελληνικά δεδομένα, κάτι που σημαίνει ότι θα προ-

πει να συντρέχουν άλλοι λόγοι για να επιλέξει κάποιος ένα νομικό πρόσωπο (σ.σ. π.χ. θα υπάρχει μια startup στην οποία κάποιος χρηματοδότης θα θέλει μερίδιο στο μετοχικό κεφάλαιο, κάτι που δεν μπορεί να γίνει με την ατομική επιχείρηση). Και για τους νέους κάτω των 25 ετών υπάρχει περαιτέρω αύξηση του σημείου «καμπί» με βάση τον

Ανάπτυξη πάνω από το 2% την επόμενη χρονιά και «βουτιά» του χρέους κάτω από το 140% του ΑΕΠ προβλέπει το προσχέδιο του προϋπολογισμού.

Ενδεχόμενες πρόσθετες ελαφρύνσεις θα μπορούσαν να προκύψουν τον Απρίλιο του επόμενου έτους, ανάλογα με τα στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού του 2025.

αριθμό των παιδιών (π.χ. 59.000 ευρώ με δύο παιδιά). Στην πράξη, βέβαια, αυτό θα έχει ελάχιστο αντίκτυπο, καθώς είναι ελάχιστα οι νέοι με παιδιά, πόσο μάλλον με κέρδη τέτοιου ύψους.

2. Στην ηλικιακή ομάδα των 26 έως 30 ετών, ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής διαμορφώνεται στις 46.000 ευρώ για κάποιον που δεν έχει παιδιά, και ανεβαίνει κλιμακωτά μέχρι και τις 61.000 ευρώ για κάποιον που έχει τέσσερα παιδιά. Η σύγκριση γίνεται και πάλι με το επίπεδο των

35.000 ευρώ που ισχύει σήμερα. **3.** Στην ομάδα των άνω των 30 ετών (σ.σ. που είναι και αυτή η οποία συγκεντρώνει και τον μεγαλύτερο αριθμό επαγγελματιών) το όριο κερδών πάνω από το οποίο ο φορολογικός συντελεστής ξεπερνάει το 22% είναι οι 39.200 ευρώ, καθώς ο φόρος σε αυτό το επίπεδο βγαίνει πλέον 8.626 ευρώ τον χρόνο, από 9.212 ευρώ που θα είναι για τη χρήση του 2025. Σε αυτή την ηλικιακή ομάδα έχουν σημασία τα όρια των παιδιών, που διαμορφώνονται στις 41.800 ευρώ για το ένα παιδί, στις 44.200 ευρώ για τα δύο παιδιά, στις 49.500 ευρώ για τα τρία παιδιά και στις 61.000 ευρώ για τα τέσσερα παιδιά.

Τα εισοδήματα από ακίνητα
Ο μέσος συντελεστής του 22% απασχολεί και τους ιδιοκτήτες ακινήτων. Πολλοί –με υψηλά εισοδήματα– σπεύδουν να φτιάξουν εταιρείες αξιοποίησης ακινήτων για να μεταφέρουν το εισόδημα από το επίπεδο του φυσικού προσώπου στο επίπεδο της εταιρείας (σ.σ. πρακτική που κινείται στα όρια της νομιμότητας, καθώς οι φορολογικές αρχές μπορούν να αποδείξουν ότι τα μισθωτήρια που συνάπτονται γίνονται για λόγους φοροαποφυγής). Με τη νέα κλίμακα, ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής φθάνει στο 22% εφόσον το ετήσιο εισόδημα από ενοίκια υπερβαίνει τις 32.000 ευρώ, υψηλότερο κατά τουλάχιστον 7.000-8.000 ευρώ σε σχέση με τα επίπεδα του 2025.

COCKTAIL
INGREDIENTS BY

CONTACTLESS
PAYMENTS BY

EVENT
SUPPORTER

wizguide

ment Digital agency
AdPIXEL LTD
DIGITAL AGENCY

Η εστίαση αλλάζει – Από το πάθος στην επαγγελματική στρατηγική

Ο συνιδιοκτήτης του ομίλου Chimonides Bros, Γιώργος Χειμωνίδης, στην «Κ» –
Η ισορροπία μεταξύ δημιουργικότητας & επιχειρηματικότητας, οι απαιτήσεις της αγοράς και η εξέλιξη

Συνέντευξη ΣΤΗΝ ANNA ΠΟΥΛΥΒΙΟΥ

Σε μια εποχή όπου η εστίαση εξελίσσεται ραγδαία και οι απαιτήσεις της αγοράς αυξάνονται, ο όμιλος Chimonides Bros αναπτύσσει μια σειρά από διαφορετικά εστιατόρια με ξεχωριστή ταυτότητα, συνδυάζοντας δημιουργικές ιδέες, ποιότητα και σταθερή επιχειρηματική βάση. Με πέντε διαφορετικά concepts που καλύπτουν από το fine dining μέχρι το αυθεντικό σουβλάκι, ο Γιώργος Χειμωνίδης, συνιδιοκτήτης του ομίλου, μιλά για τη φιλοσοφία πίσω από κάθε χώρο, τις προκλήσεις του κλάδου, την αλλαγή στη γαστρονομική κοινότητα.

«Την τελευταία δεκαετία υπάρχει σαφής αλλαγή στη γαστρονομική κουλτούρα της Κύπρου, κυρίως λόγω των ξένων επιρροών, κάτι που είναι αισιόδοξο. Ωστόσο, λείπει η ηλικρινεία στην προσέγγιση της τοπικής παράδοσης».

τούρα της Κύπρου, τη στρατηγική ανάπτυξης σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον, καθώς και για το μέλλον του κλάδου.

- Αρχικά, πείτε μας, ποια είναι η φιλοσοφία που χαρακτηρίζει κάθε ένα από τα εστιατόρια του ομίλου σας;

- Ο κάθε χώρος του ομίλου διαθέτει τη δική του ιδιαίτερη ταυτότητα. Το Salt & Fire εστιάζει στην εμπειρία του φαγητού, με κύριο χαρακτηριστικό το ψήσιμο στη φωτιά. Πρόκειται για μια μετατροπή της οικογενειακής παράδοσης σε εστιατόριο, όπου οι επισκέπτες μπορούν να ζήσουν την ίδια εμπειρία που είχε η οικογένειά μας. Το Biga προ-

σφέρει ναπολιτάνικη πίτσα στην καρδιά της Λευκωσίας, σε χαλαρό περιβάλλον, αναζωογονώντας μια ξεχασμένη περιοχή της πρωτεύουσας και δημιουργώντας έναν χώρο όπου όλοι είναι ευπρόσδεκτοι, από νέους φίλους έως οικογένειες με παιδιά και κατοικίδια. Το COR Gastronomy επαναπροσδιορίζει τη γαστρονομία, παίρνοντας τεχνικές fine dining και εντάσσοντάς τις σε ένα sharing concept, προσφέροντας στους επισκέπτες σύνθετες γεύσεις σε πιο casual περιβάλλον για πιο συχνές επισκέψεις. Ο Τατάς ήταν ένα όνειρο που υπήρχε στο μυαλό μας από την αρχή: στόχος του είναι να προσφέρει το αυθεντικό, ποιοτικό σουβλάκι πριν την εκβιομηχάνιση και τη μαζική παραγωγή, σε μοντέρνο περιβάλλον, χωρίς τα αρνητικά στοιχεία, με καθαρές διαδικασίες, φρέσκα υλικά και ειλικρινή προσέγγιση. Τέλος, το Heritage είναι ένα οικογενειακό κτήμα, το οποίο φρόντιζαν για δεκαετίες ο παππούς και ο πατέρας μας. Η φιλοσοφία του είναι η δημιουργία ενός δασικού περιβάλλοντος, ενός ανοικτού χώρου με μεγάλη ευελιξία, όπου κάθε ζευγάρι μπορεί να σχεδιάσει την ξεχωριστή του μέρα χωρίς περιορισμούς.

- Ποια είναι η στρατηγική σας για την ανάπτυξη του ομίλου; Υπάρχουν σχέδια για νέα concepts ή επέκταση των ήδη υπαρχόντων;

- Με την προσθήκη του Τατά, η προτεραιότητα είναι η βελτιστοποίηση των λειτουργιών ώστε να παρέχονται γρήγορα και σταθερά αποτελέσματα. Στη συνέχεια, η στρατηγική προβλέπει την επέκταση του Τατά σε περισσότερες τοποθεσίες, προσφέροντας περισσότερες υπηρεσίες. Παράλληλα, εξετάζονται ευκαιρίες ανάπτυξης και για τα υπόλοιπα projects, είτε στον ίδιο χώρο μέσω νέων πηγών

εσόδων, είτε σε νέες τοποθεσίες, ειδικά για το Biga. Ο βασικός άξονας της στρατηγικής είναι η βελτιστοποίηση των γραφείων Salt & Fire, που αποτελούν τον «κορμό» που στηρίζει την καθημερινή λειτουργία των επιχειρήσεων, με στόχο να σταπριχτούν τόσο οι υπάρχουσες δραστηριότητες όσο και ό,τι μπορεί να προκύψει στο μέλλον.

- Πώς διαχειρίζεστε την ισορροπία μεταξύ δημιουργικότητας και επιχειρηματικής βιωσιμότητας στον χώρο της εστίασης;

- Η διαχείριση επιτυγχάνεται μέσω σαφούς διαχωρισμού αρμοδιοτήτων: ο Χρίστος, ο αδερφός μου και συνιδιοκτήτης του ομίλου, επικεντρώνεται κυρίως στην έρευνα και διασφάλιση ποιότητας, ενώ εγώ ασχολούμαι περισσότερο με την οικονομική και στρατηγική

πλευρά. Η εμπιστοσύνη σε κάθε άτομο της οργάνωσης, καθώς και η σωστή και επαρκής ανάθεση καθηκόντων και ευθυνών, είναι βασικοί παράγοντες για την ισορροπία μεταξύ δημιουργικότητας και βιωσιμότητας.

- Ποια θα λέγατε πως είναι η μεγαλύτερη πρόκληση που καλείται να αντιμετωπίσει ένας εστιατορικός σήμερα;

- Η εστίαση είναι ένας ιδιαίτερα πολύπλοκος χώρος, καθώς κάθε εστιατόριο αποτελείται από μικρά τμήματα και μικρές ομάδες. Πρόκειται για τη μοναδική βιομηχανία όπου η πρώτη ύλη φτάνει στον χώρο, μεταποιείται και στη συνέχεια πωλείται στον πελάτη, υπό την ίδια στέγη, καθιστώντας τη διαχείριση της ομάδας μια απαιτητική διαδικασία. Επιπλέον, τα εστιατόρια

«Η εμπιστοσύνη και η σωστή ανάθεση ευθυνών είναι βασικοί παράγοντες για την ισορροπία μεταξύ δημιουργικότητας και βιωσιμότητας», αναφέρει ο κ. Χειμωνίδης.

έχουν υψηλό αριθμό διαφορετικών εξόδων, καθιστώντας δύσκολη την ακριβή παρακολούθηση των οικονομικών, ειδικά σε μια επιχείρηση με μεγάλο κύκλο μετρητών και πολλούς πιστωτές αλλά χωρίς χρεώστες. Η οικονομική διαχείριση είναι, λοιπόν, μια ακόμη σημαντική πρόκληση.

- Ποια είναι η σχέση του κυπριακού κοινού με τη γαστρονομία; Παρατηρείτε αλλαγές στην κουλτούρα του φαγητού τα τελευταία χρόνια;

- Την τελευταία δεκαετία υπάρχει σαφής αλλαγή στη γαστρονομική κουλτούρα της Κύπρου, κυρίως λόγω των ξένων επιρροών, κάτι που είναι αισιόδοξο. Ωστόσο, λείπει η ειλικρινεία στην προσέγγιση της τοπικής παράδοσης. Παρατηρείται έλλειψη πάθους και

ποιότητας σε παραδοσιακά προϊόντα όπως τα αλλαντικά, τα τοπικά τυριά και τα αποστάγματα. Αυτό γίνεται εμφανές συγκρίνοντας με άλλες περιοχές, όπως η Κρήτη, όπου τα παραδοσιακά προϊόντα κατέχουν κεντρικό ρόλο στη ζωή των κατοίκων. Η έλλειψη αυτή σημαίνει ότι οι Κύπριοι συχνά επηρεάζονται εύκολα από εντυπωσιακές τάσεις, αντί να επικεντρώνονται στην ποιότητα.

- Πώς αντιμετωπίζετε τον ανταγωνισμό στην αγορά; Πιστεύετε ότι υπάρχει χώρος για διαφοροποίηση ή κυριαρχούν συγκεκριμένες τάσεις;

- Η αγορά τροφίμων είναι τόσο μεγάλη, που πάντα υπάρχει χώρος για διαφοροποίηση και νέες ιδέες. Μέχρι σήμερα δεν υπήρξαν προβλήματα με τον ανταγωνισμό, αλλά όταν υπάρχει ισχυρή βάση – οικονομικά, marketing, ανθρώπινο δυναμικό και κορυφαία προϊόντα – μπορεί κανείς να ξεπεράσει κάθε δυσκολία και να βγει πιο δυνατός. Παρά την κυριαρχία των τάσεων, η προσήλωση στην ποιότητα και η πίστη στο όραμα αποδεικνύονται πάντοτε η σωστή στρατηγική, δημιουργώντας μοναδικά projects που ξεχωρίζουν.

- Πώς βλέπετε την εξέλιξη του κλάδου τα επόμενα χρόνια;

- Προβλέπεται υπερπροσφορά, καθώς πολλοί νέοι παίκτες θα εισέλθουν στην αγορά, γεγονός που θα δημιουργήσει προβλήματα για τους πιο αδύναμους. Αυτό θα αναγκάσει όλους τους επαγγελματίες να προσεγγίσουν τη φιλοξενία πιο επαγγελματικά και να τη δουν ως επιχείρηση και όχι μόνο ως πάθος. Μπορεί να χαρακτηριστεί ως φυσική επιλογή, όπου οι ισχυρότεροι θα παραμείνουν, εξελισσόμενοι και αναπτύσσοντας την αγορά.

NICOSIA BOOK FEST 2025
11-12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
Πάρκο Ακρόπολης
10:00-22:00

10 YEARS JOURNEY
Είσοδος Ελεύθερη
IN THE MAGICAL WORLD OF BOOKS

Χορηγός Επικοινωνίας

Read LIBRARY

Δείτε το αναλυτικό πρόγραμμα εδώ

SCAN ME

www.nicosiabookfest.com

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μια πλούσια συλλογή από εκπαιδευτικά βιβλία, διαθέσιμα στην παλάμη του χεριού σου

Read
ΨΗΦΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΕ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

Deloitte

Το «Σπίτι μου II» αύξησε τις τιμές των παλαιών διαμερισμάτων

Η αξία τους ενισχύθηκε κατά 6,65%, έναντι 6% των νεόδμητων το γ' τρίμηνο

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΞΑΝΟΓΛΟΥ

Με το «γκάζι στο πάτωμα» κινούνται φέτος οι τιμές πώλησης των παλαιότερων κατοικιών, συγκριτικά με τις αντίστοιχες αυξήσεις που σημειώνονται στις τιμές των νεόδμητων. Η εκκίνηση του νέου κύκλου του προγράμματος «Σπίτι μου» φαίνεται πως αποτελεί τον βασικό «ένοχο» για την παραπάνω εξέλιξη, καθώς έχει στρέψει το μεγαλύτερο μέρος της ζήτησης προς κατοικίες μεγαλύτερης ηλικίας, προσφέροντας «πεδίοι δόξης λαμπρόν» για νέες αυξήσεις, ακόμα και σε ακίνητα ηλικίας άνω των 40-50 ετών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του νέου Παρατηρητηρίου Τιμών Διαμερισμάτων, που επιμελήθηκε η εταιρεία πιστοποιημένων εκτιμητών ακινήτων Geoaxis για το φετινό τρίτο τρίμηνο, η ετήσια αύξηση των τιμών των νεόδμητων κατοικιών ανήλθε σε 6%, αλλά εκείνων των παλαιότερων ήταν ακόμα μεγαλύτερη, σε 6,65%. Ανάλογο είναι το συμπέρασμα που προκύπτει και με βάση την πορεία των δεικτών των τιμών κατοικιών της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), καθώς κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025 οι παλαιότερες κατοικίες σημείωσαν αύξηση κατά 7,6% και οι νεόδημιτες κατά 6,8%. Ο δεύτερος κύκλος του προγράμματος ξεκίνησε από τις αρχές του έτους, με τις τιμές να προσαρμόζονται σχετικά γρήγορα προς τα πάνω, εξαιτίας των αυξημένων ζήτησης, ειδικά για μεταχειρι-

Σε βάθος δεκαετίας, οι τιμές των νεόδμητων κατοικιών έχουν καταγράψει συνολική μέση αύξηση κατά 100% και των παλαιότερων κατά 94%.

σμένες κατοικίες. Οι όροι του προγράμματος είναι τέτοιοι, ώστε να συγκεντρώνεται η ζήτηση σε παλιά και χαμηλής ποιότητας ακίνητα, οι αξίες των οποίων όμως αυξάνονται έτσι με τρόπο απότομο, λόγω και της κερδοσκοπίας από μερίδα ιδιοκτητών.

Τα επιλέξιμα ακίνητα είναι όσα έχουν ανεγερθεί με οικοδομικές άδειες που είχαν εκδοθεί έως το τέλος του 2005 (και αποπερατωθεί έως το τέλος του 2007), άρα ηλικίας τουλάχιστον 20 ετών. Επειδή όμως η μέγιστη αξία δανείου διαμορφώνεται σε 190.000 ευρώ και η μέγιστη αξία στις 250.000 ευρώ, έχει προκύψει πρόσφορο έδαφος για ανατιμήσεις και σε παλαιότερα διαμερίσματα, που έχουν κατασκευαστεί τις δεκαετίες του 1970 και του 1980, ή και ακόμα πιο πριν. Έτσι, το όφελος των δικαιούκων από το γεγονός ότι το 50% του δανείου έχει μηδενικό επιτόκιο, ουσιαστικά εξανεμίζεται στην έναρξη κάθε συναλλαγής, λόγω των αυξήσεων που έχουν μεσολαβήσει και

Ο δεύτερος κύκλος του προγράμματος ξεκίνησε από τις αρχές του έτους, με τις τιμές να προσαρμόζονται σχετικά γρήγορα προς τα πάνω, εξαιτίας της αυξημένης ζήτησης, ειδικά για μεταχειρισμένες κατοικίες. Οι όροι του προγράμματος είναι τέτοιοι, ώστε να συγκεντρώνεται η ζήτηση σε παλιά ακίνητα.

που δεν θα ήταν τέτοιες, αν δεν υπήρχε το πρόγραμμα. Αξίζει να σημειωθεί ότι ανάλογη τάση παρατηρήθηκε και το 2023, όταν «έτρεξε» το πρώτο πρόγραμμα, το οποίο προσέφερε σχεδόν άτοκη χρηματοδότηση για το σύνολο του δανείου. Σύμφωνα με τους δείκτες τιμών της ΤτΕ, ενώ το 2022 τα νεόδημιτα διαμερίσματα αυξήθηκαν κατά 12,5% και τα παλαιότερα με ρυθμό 11,6%, το 2023, όταν ξεκίνησε το «Σπίτι μου» (Απρίλιος), η εκτίναξη αντιστράφηκε. Συγκεκριμένα, τα παλαιότερα κατέγραψαν ετήσια αύξηση κατά 14,5% και τα νεόδημιτα κατά 11,6%.

Κάτι αντίστοιχο αρχίζει να διαφαίνεται και φέτος, απόδειξη ότι σε μια αγορά κατοικίας που αντιμετωπίζει διαχρονικό έλλειμμα προσφοράς, προγράμματα απότομης αύξησης της ζήτησης και

μόνο για συγκεκριμένες κατηγορίες κατοικιών είναι επόμενο να δημιουργήσουν στρεβλώσεις. Αυτό ήταν κι ένα από τα βασικά επιχειρήματα φορέων της αγοράς ακινήτων, όπως ο Σύλλογος Μεσιτών Αθηνών - Αττικής, που είχε προτείνει τη δημιουργία μιας συγκεκριμένης «δεξαμενής» κατοικιών, π.χ. από ακίνητα του Δημοσίου, τραπεζών και servicers, που θα αποτελούσαν αντικείμενο ενός τέτοιου προγράμματος, ώστε να μη διαταραχθεί η αγορά. Παράλληλα, είχε προταθεί και η διευρύνση των επιλέξιμων ακινήτων, π.χ. με την προσθήκη και νεότερων κατοικιών, καθώς σε αρκετές περιοχές της περιφέρειας, το κόστος ενός νεόδημιτου δεν είναι τόσο υψηλό όσο στην Αττική και τη Θεσσαλονίκη.

Στην ανάλυση της Geoaxis επισημαίνεται επίσης μια σταδιακή

επιβράδυνση του ρυθμού της ανόδου των τιμών. Συγκεκριμένα, στα νεόδημιτα ακίνητα η φετινή αύξηση διαμορφώθηκε σε 6,07%, ενώ κατά την ίδια περίοδο πέρυσι η αύξηση ήταν 8,5% (και 15,11% αθροιστικά στη διετία 2023-2025). Αντίστοιχα, στα παλαιότερα ακίνητα η φετινή αύξηση διαμορφώθηκε σε 6,65%, αλλά πέρυσι είχε ανέλθει σε 7,8% (και 14,97% στη διετία 2023-2025). Σε βάθος δεκαετίας, οι τιμές των νεόδμητων κατοικιών έχουν καταγράψει συνολική μέση αύξηση κατά 100% και των παλαιότερων κατά 94%. Μάλιστα, σύμφωνα με τον επικεφαλής της Geoaxis, κ. Γιάννη Ξυλά, «αν και το θετικό πρόσημο στις αυξήσεις των τιμών θα διατηρηθεί, αναμένουμε ο ρυθμός της ανόδου να μειωθεί κι άλλο, σηματοδοτώντας ενδεχομένως την πορεία προς την κορύφωση του παρόντος κύκλου».

Μεταξύ των επιμέρους περιοχών, στις νέες οικοδομές η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στο Π. Φάληρο με 8%, σε 4.013 ευρώ/τ.μ., ενώ ακολουθούν κατά σειράν το Περιστέρι με αύξηση κατά 6,9% και μέση τιμή πώλησης 2.790 ευρώ/τ.μ., το Μαρούσι με 6,25% και 3.825 ευρώ/τ.μ., οι Αμπελόκηποι με 5,06% σε 3.236 ευρώ/τ.μ. και τέλος ο Χολαργός, όπου η αύξηση δεν ξεπέρασε το 4,12% σε 4.443 ευρώ/τ.μ. Στα παλαιότερα ακίνητα (μέσης ηλικίας 47 ετών), οι μεγαλύτερες αξίες εντοπίζονται στον Χολαργό με 2.555 ευρώ/τ.μ. και ετήσια αύξηση κατά 5% και ακολουθούν το Μαρούσι με 2.120 ευρώ/τ.μ. και αύξηση 6,05%, το Π. Φάληρο με 2.207 ευρώ/τ.μ. και αύξηση κατά 7,08%, το Περιστέρι με αύξηση κατά 7% σε 1.700 ευρώ/τ.μ. και οι Αμπελόκηποι, με αύξηση κατά 8,07% σε 1.688 ευρώ/τ.μ.

Πολύ υψηλά τα «κρυφά» έξοδα της διαδικασίας για την αγορά κατοικίας

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΞΑΝΟΓΛΟΥ

Σημαντική παραμένει η φορολογική επιβάρυνση που συνοδεύει την αγορά ακινήτου, σε μια περίοδο που ενδεχομένως θα έπρεπε να διευκολύνεται η πρόσβαση, ειδικά για ανθρώπους χαμηλότερων εισοδημάτων. Παρότι ο φόρος μεταβίβασης είναι από τους χαμηλότερους πανευρωπαϊκά και ιδίως για όσους αγοράζουν πρώτη κατοικία είναι σχεδόν μηδενικός, εντούτοις τα υπόλοιπα έξοδα που συνοδεύουν την απόκτηση κατοικίας και τα οποία επιβαρύνουν σχεδόν αποκλειστικά τον αγοραστή, καθιστούν την αγορά κατοικίας ιδιαίτερα δαπανηρή διαδικασία, πέραν της ίδιας της τιμής αγοράς.

Στο πλαίσιο αυτό ίσως θα έπρεπε να υπάρξουν κάποιες πρόσθετες παρεμβάσεις, ιδίως για τους αγοραστές πρώτης κατοικίας, μέσω της μείωσης κάποιων τελών, όπως για παράδειγμα το κόστος εγγραφής στο κτηματολόγιο, που για έναν αγοραστή που λαμβάνει και δάνειο θα πρέπει να καταβληθεί εις διπλούν, μία όταν αποκτά το δικαίωμα από τον πωλητή και μία όταν εγγράφει την προσμείωση για λογαριασμό της τράπεζας.

Αυτό αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι σε σύγκριση με την υπόλοιπη Ευρώπη η Ελλάδα «φιγουράρει» μεταξύ των υψηλότερων θέσεων σε ό,τι αφορά τις επιβαρύνσεις που συνοδεύ-

Φόρος μεταβίβασης, εάν δεν πρόκειται για α' κατοικία, εγγραφή στο κτηματολόγιο, αμοιβές μεσίτη, δικηγόρου, συμβολαιογράφου έχουν υψηλό κόστος.

ουν την απόκτηση κατοικίας. Συγκεκριμένα, με βάση τα στοιχεία της Global Property Guide, ένας αγοραστής από το εξωτερικό ή όποιος Έλληνας αγοραστής δεν έχει απαλλαγή λόγω πρώτης κατοικίας, θα πρέπει να υπολογίζει ότι ένα ποσοστό από 6% έως 8,5% της αξίας του ακινήτου αφορά τα έξοδα μεταβίβασης. Αυτό σημαίνει ότι για την αγορά κατοικίας αξίας 300.000 ευρώ, ενδέχεται να απαιτηθούν επιπλέον 25.500 ευρώ για να ολοκληρωθεί η αγορά πωλησία.

Αυτό τοποθετεί την Ελλάδα σε μία από τις δέκα ακριβότερες αγορές ακινήτων στην Ευρώπη. Το μεγαλύτερο κόστος είναι ο φόρος μεταβίβασης, ο οποίος διαμορφώνεται σε 3% επί της αξίας του ακινήτου. Ωστόσο, εφόσον πρόκειται για αγορά πρώτης κατοικίας, υπάρχει απαλλαγή για τα πρώτα 200.000 ευρώ της αξίας, εφόσον πρόκειται για άγαμο και 250.000 ευρώ για έγγαμο αγοραστή, ενώ το ποσό της απαλλαγής

Φόροι-τέλη ή άλλες χρεώσεις (Ποσοστό επί της αξίας του ακινήτου)	
Μονακό	6% – 17,5%
Βέλγιο	4% – 15,5%
Ιταλία	7% – 15%
Ολλανδία	2,1% – 14%
Ην. Βασίλειο	0,6% – 13,5%
Γερμανία	7% – 12%
Πορτογαλία	2,15% – 11,2%
ΕΛΛΑΔΑ	6% – 8,5%
Βουλγαρία	3,2% – 8,5%
Κύπρος	3% – 8%
Κροατία	3,5% – 7,5%
Γαλλία	1,82% – 7%
Ελβετία	1,3% – 5,8%
Ουγγαρία	2,51% – 5,55%
Ρουμανία	1,44% – 3,2%
Τσεχία	1,1%

ΠΗΓΗ: Global Property Guide

προσαυξάνεται κατά 25.000 ευρώ για κάθε εξαρτώμενο τέκνο για τα πρώτα δύο παιδιά και κατά 30.000 ευρώ για το τρίτο παιδί. Έτσι, ένας έγγαμος με δύο παιδιά απαλλάσσεται πλήρως του φόρου μεταβίβασης μέχρι του ποσού των 300.000 ευρώ κι ένας τρίτεκνος μέχρι και των 330.000. Εφόσον η αξία του ακινήτου υπερβαίνει το ποσό αυτό, επιβάλλεται φόρος 3%

Σύγκριση κόστους αγοράς κατοικίας ανάμεσα στην Ελλάδα και την υπόλοιπη Ευρώπη

Η σύγκριση αφορά την απόκτηση κατοικίας αξίας 300.000 ευρώ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

στό ορίζεται ελεύθερα από κάθε μεστικό γραφείο και αναγράφεται στην εντολή υποδείξεις του ακινήτου, που υπογράφει κάθε ενδιαφερόμενος αγοραστής στο πλαίσιο της αναζήτησης αγοράς κατοικίας.

Παράλληλα, το κόστος εγγραφής του ακινήτου στο κτηματολόγιο είναι υποχρεωτικό εφόσον αλλάζει ο ιδιοκτήτης. Αυτό διαμορφώνεται συνήθως στο 0,475% της αξίας, που μπορεί να χρειαστεί να γίνει εις διπλούν, εφόσον απαιτηθεί και εγγραφή προσμείωσης από την τράπεζα (αν υπάρχει τραπεζική χρηματοδότηση). Επίσης, ο αγοραστής επιβαρύνεται με το κόστος των συμβολαιογραφικών, που κυμαίνεται συνήθως από 0,8%-1,2% της αξίας του ακινήτου, όπως και με αμοιβή δικηγόρου, που επίσης διαμορφώνεται περίι του 1% της αξίας του ακινήτου.

Επομένως, όπως γίνεται σαφές, η απόκτηση κατοικίας συνοδεύεται από σημαντικά πρόσθετα έξοδα, που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πριν οριστικοποιηθεί κάποια συμφωνία. Στη σημερινή περίοδο, ένας καταρτισμένος και συνεπής συμβολαιογράφος, αλλά και δικηγόρος, αποτελούν σημαντικούς «συμμάχους» για κάθε αγοραστή, με δεδομένη την πολυπλοκότητα της νομοθεσίας και μπορούν να καθοδηγήσουν (όπως και ο μεσίτης) και τις δύο πλευρές, προκειμένου να ολοκληρωθεί η αγοραπωλησία.

ADONIS HEIGHTS

AGLANTZIA

- PRIME, QUIET AND UNIQUE LOCATION
- OPEN VIEWS WITHOUT ANY OBSTACLES
- 2 & 3 BEDROOM MODERN APARTMENTS

FROM €285.000

8000 57 57 www.cyfieldgroup.com @cyfieldgroup

anytime

RedwolfOgilvy

Νέα συνεργασία με την Anytime

Η RedwolfOgilvy ανακοινώνει με ιδιαίτερη χαρά τη νέα της συνεργασία με την Anytime, τον καινοτόμο πάροχο ασφαλιστικών υπηρεσιών που είναι μέλος του Ομίλου της Interamerican. Η συνεργασία εντάσσεται στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης επικοινωνιακής προσέγγισης 360°, με στόχο την ενίσχυση της παρουσίας της Anytime στην κυπριακή αγορά, τη στρατηγική ανάδειξη του brand και την ουσιαστική σύνδεση με το κυπριακό καταναλωτικό κοινό. Ανάμεσα σε άλλα, η RedwolfOgilvy αναλαμβάνει τη στρατηγική επικοινωνία και την τοποθέτηση του brand στην κυπριακή αγορά, τη δημιουργική κατεύθυνση, τις καμπάνιες σε παραδοσιακά και ψηφιακά μέσα όπως επίσης και το πεδίο των δημοσίων σχέσεων της Anytime. «Η Anytime είναι ένα σύγχρονο brand με συγκριτικά πλεονεκτήματα τα οποία πηγάζουν από την πελατοκεντρική της προσέγγιση και τις τεχνολογικές λύσεις που καθιστούν την εξυπηρέτηση των πελατών της γρήγορη και απλή. Είμαστε ενθουσιασμένοι που θα συμβάλουμε στρατηγικά στην περαιτέρω ανάπτυξη της στην Κύπρο», δήλωσε ο General Manager της RedwolfOgilvy, Ηλίας Αντωνιάδης. Από πλευράς Anytime, ο Κωνσταντίνος Κοσμάς, Head of Marketing της Anytime Κύπρου, σχολίασε: «Στη RedwolfOgilvy βρήκαμε έναν συνεργάτη με βαθιά κατανόηση της αγοράς, δημιουργικότητα και στρατηγική σκέψη. Είμαστε σίγουροι ότι αυτή η συνεργασία θα μας πάει ακόμη πιο μακριά».

Minthis Spa

Διεθνής διάκριση στα World Spa Awards 2025

Η Κύπρος απέκτησε έναν νέο διεθνή τίτλο διάκρισης, καθώς το Minthis Spa βραβεύτηκε ως «Καλύτερο Wellness Retreat της Κύπρου» στα περίφημα World Spa Awards 2025. Η διάκριση αυτή αναγνωρίζει το Minthis ως έναν χώρο όπου η ολιστική φροντίδα, η φύση και η πολυτέλεια συνυπάρχουν σε απόλυτη αρμονία, προσφέροντας στους επισκέπτες μια μοναδική εμπειρία αναζωογόνησης. Τα World Spa Awards θεωρούνται από τα πλέον έγκυρα διεθνή βραβεία στον χώρο της ευεξίας και των spa. Οι νικητές επιλέγονται μέσα από διεθνή διαδικασία ψηφοφορίας, στην οποία συμμετέχουν τόσο επαγγελματίες του κλάδου όσο και ταξιδιώτες. Η βράβευση του Minthis Spa αναδεικνύει τη μοναδική υποδομή του, η οποία σχεδιάστηκε αποκλειστικά για ευεξία και ενσωματώνεται αρμονικά στο φυσικό περιβάλλον. Με πανοραμική θέα προς το Τρόοδος, εσωτερική πισίνα

25 μέτρων, θερμικές σουίτες, σάουνες και αισθητηριακή αυλή γεμάτη αρωματικά βότανα, το Spa προσφέρει ένα περιβάλλον πλήρους χαλάρωσης και αναζωογόνησης. Στο Minthis Spa, η φιλοσοφία βασίζεται στην αρμονική σύνδεση σώματος και νου, αξιοποιώντας τη φυσική ενέργεια του τοπίου και τις θεραπευτικές ιδιότητες της φύσης. Η ευεξία αντιμετωπίζεται όχι απλώς ως χαλάρωση του σώματος, αλλά ως ολιστική εμπειρία

που ενσωματώνει τη γαλήνη του νου και την εσωτερική αναζωογόνηση. Οι θεραπείες του Spa έχουν σχεδιαστεί για να αποκαθιστούν τη φυσική ισορροπία του οργανισμού, χρησιμοποιώντας αγνά συστατικά και επιστημονικά μελετημένες τεχνικές, προάγοντας βαθιά αναζωογόνηση και αίσθηση ηρεμίας. Η κα Ευαγγελία Ηλιάδου, εκτελεστική διευθύντρια της Pafilia, δηλώνει: «Η αναγνώριση από τα World Spa Awards, μέσω των ψήφων επαγγελματιών και διεθνών επισκεπτών, αποτελεί μεγάλη τιμή και επιβεβαιώνει τη δέσμευσή μας στη δημιουργία ενός καταφυγίου ευεξίας». Η βράβευση ενισχύει τη φήμη του Minthis Spa ως προορισμού υψηλής ποιότητας και αυθεντικότητας. Το Minthis Spa δεν είναι απλώς ένα καταφύγιο ευεξίας, αλλά ένας προορισμός όπου η αρχιτεκτονική, η φύση και η ευεξία συνδέονται αδιάσπαστα για μια μοναδική εμπειρία ανάταξης και ισορροπίας.

Prime Ασφαλιστική

Μετονομάζεται και επίσημα σε GRAWE Cyprus

Σε γιορταστική ατμόσφαιρα πραγματοποιήθηκε το ετήσιο συνέδριο της Prime Ασφαλιστική, το οποίο φέτος σηματοδότησε μια ιστορική στιγμή: τη μετονομασία της εταιρείας σε GRAWE Cyprus, εγκαινιάζοντας μια νέα εποχή δυναμικής ανάπτυξης και διεθνούς προοπτικής. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους η Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, κα Αννίτα Δημητρίου, η οποία κήρυξε την έναρξη των εργασιών, η Πρόεδρος της Αυστρίας στην Κύπρο, Dr. Susanne Bachfischer, ο Δήμαρχος Λευκωσίας κ. Χαράλαμπος Προύντζος, ο Αναπληρωτής Έφορος Ασφαλιστικών Εταιρειών κ. Κωνσταντίνος Καλοψιδιώτης, ο Γενικός Διευθυντής του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών κ. Ανδρέας Αθανασιάδης, καθώς και ανώτατα στελέχη του Ομίλου GRAWE από την Αυστρία. Στην κεντρική του ομιλία, ο Διευθύνων Σύμβουλος κ. Παναγιώτης Παναγιώτου τόνισε ότι, στα 26 χρόνια πορείας της, η Prime πέτυχε να δημιουργήσει ένα ισχυρό χαρτοφυλάκιο με περισσότερους από 41.000 πελάτες και 65.000 ενεργά συμβόλαια, ξεπερνώντας τα 50 εκατομμύρια ευρώ σε ασφάλιστρα το 2025, με περιθώριο φερεγγυότητας άνω του 150%. Ο κ. Παναγιώτου υπογράμμισε ότι η ένταξη στον διεθνή Όμιλο GRAWE, με ιστορία από το 1828 και παρουσία σε 13 ευρωπαϊκές χώρες, φέρνει νέες ευκαιρίες, σταθερότητα και προοπτικές. «Με την ίδια πυξίδα αξιών που μας καθοδηγεί, αλλά με έναν νέο άνεμο που μας δίνει περισσότερη δύναμη, προχωρούμε σε μια νέα εποχή ανάπτυξης», ανέφερε χαρακτηριστικά. Ιδιαίτερη αναφορά έκανε και στη στρατηγική «GRAWE goes Green», ανακοινώνοντας την έναρξη του προγράμματος «Cyprus Trees», σε συνεργασία με τον Δήμο Λευκωσίας και το Ινστιτούτο Cyens, για ηλεκτρονική καταγραφή του αστικού πρασίνου και στοχευμένες δενδροφυτεύσεις. Στο πλαίσιο του συνεδρίου πραγματοποιήθηκαν βραβεύσεις συνεργατών του Απευθείας Δικτύου και του Δικτύου Ασφαλιστικών Πρακτόρων που ξεχώρισαν με τις επιδόσεις τους, ενώ παρουσιάστηκε και η νέα διαφημιστική εκστρατεία με τίτλο «Η ζωή αρχίζει με μια ανάσα».

Lidl Κύπρου

Έρχεται το 6ο Lidl Wellness

Υπό την αιγίδα του υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO, του Συνδέσμου Διαιτολόγων & Διατροφολόγων Κύπρου, του Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου και του Δήμου Αγίας Νάπας, η Lidl Κύπρου ανακοινώνει την έναρξη του διαγωνισμού συμμετοχής για το 6ο Lidl Wellness Camp. Με σταθερή δέσμευση στην πρόωθηση της ευεξίας και της βιωσιμότητας, η Lidl Κύπρου συνεχίζει να επενδύει σε δράσεις που ενσωματώνουν τον πυρήνα του εταιρικού της σκοπού: να κάνει τη σωστή διατροφή, τη σωματική και ψυχική υγεία, και τη βιώσιμη καθημερινότητα προσβάσιμη σε όλους. Στις 8 και 9 Νοεμβρίου 2025, στο Atlantica Aeneas Resort στην Αγία Νάπα, 30 τυχεροί συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να ζήσουν ένα διήμερο γεμάτο έμπνευση, γνώση και πρακτικές εμπειρίες ευεξίας, στο πλαίσιο των

εορτασμών της Παγκόσμιας Ημέρας Φαγητού. Το πρόγραμμα του φετινού διήμερου του Lidl Wellness Camp έχει διαμορφωθεί γύρω από τις πραγματικές ανάγκες της σύγχρονης ζωής και περιλαμβάνει σύντομες διαλέξεις, παρουσιάσεις και βιωματικές δραστηριότητες από διακεκριμένους/ες ειδικούς, εστιάζοντας σε πρακτικές που μετατρέπουν τη γνώση σε από όφελος για την καθημερινότητα. Πα-

ράλληλα, έχει προβλεφθεί ειδικά σχεδιασμένο πρόγραμμα για παιδιά, με δημιουργικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που προάγουν την ευεξία, τη σωστή διατροφή και τη βιωσιμότητα με τρόπο προσαρμοσμένο στην ηλικία τους. Η συμμετοχή στον διαγωνισμό είναι δωρεάν και προσφέρει πλήρες πακέτο φιλοξενίας για τους νικητές και έως τρεις συνοδούς τους, περιλαμβάνοντας διαμονή, γεύματα και πλήρη πρόσβαση στο πρόγραμμα δραστηριοτήτων. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν συμμετοχή μέσω της ηλεκτρονικής φόρμας στη σελίδα της Lidl Food Academy, από τις 2 έως τις 20 Οκτωβρίου 2025. Με το Lidl Wellness Camp, η Lidl Κύπρου επαναπροσδιορίζει την έννοια της εταιρικής υπευθυνότητας, ενισχύοντας την κοινωνική της αποστολή: να προσφέρει στους ανθρώπους τα εργαλεία για μια καλύτερη ζωή, με υγεία, ισορροπία και βιωσιμότητα.

ΤΟ ΠΡΩΙΝΟ ΠΟΥ ΑΚΟΥΕΙ ΟΛΗ Η ΚΥΠΡΟΣ!

LOVE 100.7FM 98.1 & 105.7

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ 06:00 – 10:00 cyta ένα με σένα

Τάσος Τρύφωνος – Χριστιάνα Αρτεμίου

Σύλvia Ιωαννίδου – Γρηγόρης Αυγουστή

ΑΠΟ 1n ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΤΟ ΣΕΡΒΙΣ ΣΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΣΥΝΑΝΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΛΥΤΗ ΓΕΥΣΗ & ΤΑ ΔΡΟΣΙΣΤΙΚΑ COCKTAILS

MASTERS tennis academy

EUROBANK MASTERS TENNIS ACADEMY

ΠΑΛΑΙΑ ΕΛΙΑ

EUROBANK LEXUS perrier m cable tv Electrolux NICOSIA CYPRUS ecomm

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ο κόσμος οδεύει
σε έλλειμμα χαλκού

Του ΤΖΟΡΤΖ ΧΕΪ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Δεν υπάρχουν πολλά πράγματα στα οποία συμφωνούν οι διευθύνοντες σύμβουλοι του κλάδου εξόρυξης. Οι περισσότεροι όμως πιστεύουν ότι ο κόσμος οδεύει προς έλλειμμα χαλκού. Το ερώτημα είναι τι πρέπει να γίνει γι' αυτό. Με την πρώτη ματιά, η πρόσφατα ανακοινωθείσα συγχώνευση των 54 δισ. δολαρίων της Anglo με την Teck φαίνεται ενθαρρυντική για ένα αντισυμβατικό χάρση μεταξύ προσφοράς και ζήτησης του κόκκινου μετάλλου, το οποίο είναι κομβικό για τη μετάβαση στην πράσινη ενέργεια. Στην πραγματικότητα, η συμφωνία είναι η εξαίρεση που επιβεβαιώνει τον κανόνα. Οι αυξήσεις στην παραγωγή μπορεί να συμβούν μόνο όταν υπάρξει έλλειμμα και οι τιμές αρχίσουν να εκτοξεύονται.

Πέρυσι, οι εταιρείες εξόρυξης χαλκού –όπως η αυστραλιανή BHP Chile's Codelco και η αμερικανικός όμιλος Freeport-McMoRan– εξόρυξαν συνολικά σχεδόν 23 εκατ. μετρικούς τόνους του μετάλλου παγκοσμίως, σύμφωνα με τον Διεθνή Οργανισμό Ενέργειας (IEA). Τα ανακοινωθέντα έργα θα ανεβάσουν αυτό το ποσό στους 24 εκατ. τόνους μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 2020. Αλλά έπειτα από αυτό, η ετήσια παραγωγή θα μπορούσε να μειωθεί. Αυτό είναι πρόβλημα. Οι ιδιότητες του χαλκού τον καθιστούν απαραίτητο για την ηλεκτροδότηση της παγκόσμιας οικονομίας: η ζήτηση θα μπορούσε να προσεγγίσει τους 33 εκατ. τόνους έως το 2035. Μια προβλεπόμενη αύξηση στη χρήση ανακυκλωμένων παλαιοσίδηρων κατά την επόμενη δεκαετία θα δυσκολευτεί να κλείσει το διαφαινόμενο χάσμα μεταξύ προσφοράς και ζήτησης.

Υπάρχουν επίσης πιο άμεσες πιέσεις. Οι μετοχές της Freeport-McMoRan υποχώρησαν πρόσφατα πάνω από 15% σε μία ημέρα, αφού η εταιρεία εξόρυξης δήλωσε ότι το γιγαντιαίο εργοστάσιό της στην Ινδονησία σταμάτησε την παραγωγή, μετά τους θανάτους δύο εργαζομένων. Οι μονάδες των ανταγωνιστών στον Παναμά και το Κονγκό έχουν επίσης αντιμετωπίσει προβλή-

ματα. Το αποτέλεσμα είναι ότι η παγκόσμια αύξηση της παραγωγής χαλκού είναι πιθανό να είναι αμελητέα φέτος και μόνο 1,3% το 2026, εκτιμούν οι αναλυτές της Citigroup. Σε μια κανονική αγορά η τιμή του χαλκού θα αυξανόταν αρκετά ώστε η BHP, λόγω χάρη, ή η Anglo American να «σκάψουν» περισσότερο. Δυστυχώς, ο πληθωρισμός κατά την εποχή της πανδημίας έχει αυξήσει το κόστος παραγωγής ακόμη πιο γρήγορα. Όλα αυτά εξηγούν την ελκυστικότητα της Anglo - Teck. Η Anglo και η Teck εκτιμούν ότι μπορούν να δημιουργήσουν 175.000 επιπλέον τόνους ετήσιας παραγωγής χαλκού έως το 2030, χάρη στην κατοχή κοινών ορυχείων. Η δαπάνη για την απόκτηση αυτής της επιπλέον δυναμικότητας είναι μόλις 1,9 δισ. δολάρια. Αν όλες οι συγχωνεύσεις και εξαγορές ήταν έτσι, θα μπορούσαν να λύσουν την κρίση εφοδιασμού. Δυστυχώς, η Anglo - Teck μοιάζει με μια μοναδική περίπτωση.

Εάν λοιπόν οι συγχωνεύσεις και εξαγορές είναι δύσκολες και τα νέα έργα πολύ δαπανηρά, είναι δύσκολο να προβλέψουμε από πού θα προέλθει όλη η επιπλέον προσφορά. Από τα 239 κοιτάσματα χαλκού που ανακαλύφθηκαν μεταξύ 1990 και 2023, μόνο 14 ενεργοποιήθηκαν την τελευταία δεκαετία αυτής της περιόδου, αναφέρει ο IEA. Όλα αυτά υποδηλώνουν μια σπειροειδή αύξηση των τιμών. Μετά τα πρόσφατα προβλήματα παραγωγής του κλάδου, οι αναλυτές της Bank of America αύξησαν τις προβλέψεις τους για την τιμή του χαλκού στα 11.313 δολάρια ανά τόνο το επόμενο έτος και στα 13.500 δολάρια το 2027.

Εάν αυτό επιβεβαιωθεί, οι επικεφαλές των μεταλλείων μπορεί επιτέλους να έχουν κίνητρο να ξεκινήσουν τις εργασίες. Από την άλλη πλευρά, οποιαδήποτε επιπλέον προσφορά θα χρειαστεί χρόνια για να τεθεί σε λειτουργία, πράγμα που σημαίνει πολύ υψηλότερο κόστος υλικών για τους παραγωγούς ηλεκτρικών αυτοκινήτων και άλλων προϊόντων που εξαρτώνται από τον χαλκό.

Οι αυξανόμενες δημοσιονομικές ανησυχίες σε ορισμένες από τις μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου δίνουν νέα ώθηση στο λεγόμενο «εμπόριο υποτίμησης» («debasing trade»). Οι επενδυτές, φοβούμενοι το υψηλό παγκόσμιο χρέος συρρέουν για μια ακόμη φορά στην ασφάλεια εναλλακτικών περιουσιακών στοιχείων, όπως ο χρυσός, το bitcoin και το ασήμι, ενώ ταυτόχρονα απομακρύνονται από τα κύρια νομίσματα τα οποία βρίσκονται υπό πίεση.

Το γινεν υποχώρησε προ-

Τα spreads των γαλλικών ομολόγων εκτοξεύθηκαν και το ευρώ υποχώρησε μετά την παραίτηση Λεκονβί, ενώ το δολάριο παραμένει υπό πίεση λόγω του shutdown στις ΗΠΑ.

χθές, καθώς η Σανάν Τακαίτσι, η οποία τάσσεται υπέρ της οικονομικής τόνωσης, αναμένεται να γίνει η πρώτη γυναίκα πρωθυπουργός στην ιστορία της Ιαπωνίας, μετά την εκλογή της στο τιμόνι του κυβερνητικού Φιλελεύθερου Δημοκρατικού Κόμματος (LDP). Τα spreads των γαλλικών ομολόγων, εν τω μεταξύ, εκτοξεύθηκαν και το ευρώ υποχώρησε μετά την παραίτηση του Γάλλου πρωθυπουργού Σεμπαστιάν Λεκονβί, που βύθησε τη χώρα σε μια ακόμη πολιτική κρίση. Το δολάριο, το οποίο έχει αποδυναμωθεί περίπου 30% έναντι του Bitcoin φέτος, παραμένει επίσης υπό πίεση, πλέον προσφορά θα χρειαστεί χρόνια για να τεθεί σε λειτουργία, πράγμα που σημαίνει πολύ υψηλότερο κόστος υλικών για τους παραγωγούς ηλεκτρικών αυτοκινήτων και άλλων προϊόντων που εξαρτώνται από τον χαλκό.

ως αντιστάθμισμα για την υπο-

Η τιμή του χρυσού έχει εκτοξευθεί σχεδόν κατά 50% φέτος, φτάνοντας πάνω από τα 3.800 δολάρια ανά ουγγιά.

του προβλήματος με τη νέα πολιτική αβεβαιότητα που αναζωπυρώνεται στη Γαλλία.

Στην καρδιά αυτών των κινήσεων βρίσκεται το βουνό χρέους σε ΗΠΑ, Ιαπωνία και Ευρώπη. Αυτό ενισχύει την ελκυστικότητα εναλλακτικών περιουσιακών στοιχείων, όπως τα πολύτιμα μέταλλα και τα κρυπτονομίσματα, τα οποία καταγράφουν νέα ρόσημα. Ο χρυσός σημείωσε νέο ρεκόρ χθες (6.10) και το ασήμι πλησίασε επίπεδα-ρεκόρ, ενώ το bitcoin κινήθηκε κοντά στο νέο ιστορικό υψηλό του (124.000 δολ.), που καταγράφηκε το Σαββατοκύριακο (125.689 δολ.).

«Η πολιτική κατάσταση σε αυτές τις χώρες σου δίνει λόγο να αγοράσεις χρυσό και Bitcoin ως αντιστάθμισμα για την υπο-

τίμηση», δήλωσε ο Kris Γουέστον, επικεφαλής έρευνας για την Pepperstone Group. «Εχει γίνει μια μεγάλη συναλλαγή. Δεν υπάρχει τίποτα που να δημιουργεί κλίμα όσο μια αγορά που ανεβαίνει – πρέπει να συμμετέξεις».

Το γινεν αποδυναμώθηκε κατά 1,6% έναντι του δολαρίου, καθώς η επικράτηση της Τακαίτσι ενίσχυσε τις προσδοκίες για δημοσιονομική τόνωση και μείωσε τα στοιχεία υπέρ μιας άμεσης αύξησης επιτοκίων από την Τράπεζα της Ιαπωνίας. Ο χρυσός και το bitcoin διαπραγματεύθηκαν και τα δύο σε επίπεδα-ρεκόρ έναντι του ιαπωνικού νομίσματος. Το ευρώ υποχώρησε κατά 0,1% έναντι του δολαρίου.

Ο δείκτης του Bloomberg για το δολάριο ανέκαμψε κατά 0,3%,

ανακτώντας μέρος της πτώσης της προηγούμενης εβδομάδας και παραμένει χαμηλότερα περίπου 8% για το έτος. «Το γνώριμο μοτίβο της υποτίμησης του δολαρίου έναντι εναλλακτικών αποθεματικών περιουσιακών στοιχείων, εν μέσω της δυσλειτοργίας στην Ουάσινγκτον, επαυλαμβάνεται», έγραψαν αναλυτές της JPMorgan.

Μέσα στο κλίμα αυτό η τιμή του χρυσού έχει εκτοξευθεί σχεδόν κατά 50% φέτος, φτάνοντας σε ιστορικό υψηλό πάνω από τα 3.800 δολάρια ανά ουγγιά. Αυτή η άνοδος, η μεγαλύτερη από τη δεκαετία του 1970, τροφοδοτείται και από το φαινόμενο του Fomo (Fear of Missing Out), τον φόβο δηλαδή των επενδυτών ότι θα χάσουν μια επικερδή ευκαι-

ρία. Καθώς οι τιμές ανεβαίνουν, ολόένα και περισσότεροι σπεύδουν να εισέλθουν στην αγορά, δημιουργώντας έναν αυτοτροφοδοτούμενο κύκλο ανέδου. Η δυναμική αυτή έχει ενισχυθεί από τα μέσα ενημέρωσης και τις αναλύσεις, που προβάλλουν συνεχώς τη «λάμψη» του χρυσού ως επενδυτικό καταφύγιο.

«Είναι επικρυσωμένο Fomo», εξηγεί ο Λούκα Παολίνι, επικεφαλής στρατηγικής αναλύτης της Pictet Asset Management, αναφερόμενος στον «φόβο της απώλειας», που θεωρείται επίσης ότι τροφοδοτεί τα τεράστια κέρδη των μετοκών τεχνολογίας megacap και άλλων αγορών. «Ο χρυσός έχει γίνει τόσο σημαντικός... που δεν μπορείς να τον αγνοήσεις. Φτάνει σε ένα επίπεδο όπου είναι αδύνατο να μην τον κατέχεις».

Η αγορά «έχει τρελαθεί λίγο», πρόσθεσε ο Νίκι Σίλς αναλύτης στην εταιρεία συναλλαγών πολυτιμών μετάλλων MKS Pamp, προσθέτοντας ότι ο «κινητήριος μοχλός που άλλαξε τα δεδομένα» ήταν οι εισροές σε χρηματιστηριακά διαπραγματεύσιμα αμοιβαία κεφάλαια (ETFs), ένα φθινόχιο και δημοφιλές επενδυτικό μέσο που χρησιμοποιείται τόσο από ιδιώτες όσο και από θεσμικούς επενδυτές.

Οι καθαρές εισροές σε ETF που υποστηρίζονται από χρυσό αυξήθηκαν στα 13,6 δισ. δολάρια τις τελευταίες τέσσερις εβδομάδες, σύμφωνα με στοιχεία του Παγκόσμιου Συμβουλίου Χρυσού, πράγμα που σημαίνει ότι περισσότερα από 60 δισ. δολάρια έχουν εισρεύσει μέχρι στιγμής το 2025, ρεκόρ για ένα ημερολογιακό έτος.

Η ποσότητα χρυσού που κατέχουν αυτά τα ETF έχει ξεπεράσει τους 3.800 τόνους, κοντά στο αποκορύφωμά της κατά τη διάρκεια του sell-off σε επικίνδυνα περιουσιακά στοιχεία λόγω της πανδημίας.

Προς νέο ρεκόρ οδεύει φέτος η Ευρώπη στον τουρισμό

Στο πλαίσιο του συνεδρίου του Παγκόσμιου Συμβουλίου Ταξιδιού και Τουρισμού (WTTC) το οποίο διήρκεσε τρεις ημέρες και έλαβε χώρα στο επιβλητικό Auditorium Parco della Musica Ennio Morricone της Ρώμης, το «παρών» έδωσαν πρωτοπόροι του κλάδου και υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, ενώ παρευρέθη και ο διάσημος τενόρος Αντρέα Μποτσέλι, ο οποίος έκανε μια συγκινητική απαγγελία του εθνικού ύμνου της Ιταλίας με τη συνοδεία της μπάντας της στρατιωτικής αστυνομίας, Banda dell'Arma dei Carabinieri.

Η Ιταλία βρέθηκε σαφώς στο επίκεντρο, με την πρωθυπουργό Τζορτζία Μελόνι να ανοίγει τις εργασίες του συνεδρίου τονίζοντας τις κυβερνητικές επενδύσεις σε τουριστικές υποδομές και την πεποίθησή της ότι ο τουρέας είναι «μια εξαιρετική μηχανή δημιουργίας πλούτου και ευημερίας». Φέτος ο τουρισμός αναμένεται να εισφέρει 258 δισ. δολάρια στην οικονομία της Ιταλίας και να υποστηρίξει 3,1 εκατ. θέσεις εργασίας. Μάλιστα, όπως ανα-

κοινώθηκε, τα μέλη του WTTC δεσμεύτηκαν να διαθέσουν πάνω από 8 δισ. δολάρια σε νέες επενδύσεις για την ενίσχυση του τουρισμού στην Ιταλία.

Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου τονίστηκε η διαρκής θέση της Ευρώπης ως η περιοχή με τους περισσότερους επισκέπτες στον κόσμο (με πέντε από τις δέκα πιο πυκνές αγορές διεθνώς, με βάση το ΑΕΠ, να βρίσκονται εντός των «τειχών» της), με τις συζητήσεις να επικεντρώνονται στο πώς ο συνδυασμός πολιτιστικής κληρονομιάς, υποδομών και βιωσιμότητας μπορεί να εμπνεύσει βέλτιστες πρακτικές παγκοσμίως. Σύμφωνα με τον WTTC, ο τουρέας ταξιδιών και τουρισμού της Ευρώπης προβλέπεται να πάρει νέα ρεκόρ το 2025 και να συνεισφέρει 2,6 τρις. ευρώ στο ΑΕΠ της ηπείρου το 2025, που αντιπροσωπεύει ένα στα δέκα ευρώ. Ο τουρέας προβλέπεται επίσης να υποστηρίξει 41,3 εκατομμύρια θέσεις εργασίας, έναν στους δέκα εργαζομένους σε όλη την Ευρώπη, θέτοντας ακόμη ένα νέο ρεκόρ. Οσον αφορά την Ελλάδα σημει-

Η Ιταλίδα πρωθυπουργός Τζορτζία Μελόνι άνοιξε τις εργασίες του συνεδρίου του WTTC που διοργανώθηκε στη Ρώμη.

ώθηκε πως φέτος η χώρα αναμένεται να βρεθεί στην 20ή θέση σχετικά με τις μεγαλύτερες δαπάνες τουριστών, οι οποίες θα διαμορφωθούν στα 28,4 δισ. δολ. Στην πρώτη θέση θα είναι οι ΗΠΑ (168,7 δισ. δολ.) και ακολουθούν Κίνα (144,1 δισ. δολ.) και Ισπανία (123 δισ. δολ.). Στα διάφορα πάνελ οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν, μεταξύ άλλων, στις στρατηγικές για τη διαφοροποίηση της Ευρώπης

εν μέσω του αυξανόμενου ανταγωνισμού από άλλες περιοχές και στην εξισορρόπηση του τρόπου με τον οποίο οι προορισμοί μπορούν να καινοτομήσουν, διατηρώντας παράλληλα την αυθεντικότητα και προωθώντας τη βιωσιμότητα. Οι ομιλητές επισημάναν πρωτοποριακές πρωτοβουλίες βιωσιμότητας, καινοτόμες στρατηγικές διαχείρισης προορισμών και ανάπτυξη νέων προϊόντων ως κρίσιμα στοιχεία για τη συνεχή επιτυχία της Ευρώπης σε μια ολόένα και πιο πολυσύχναστη αγορά.

Το «παρών» έδωσε και η Ελληνίδα υπουργός Τουρισμού Ολγα Κεφαλογιάννη, η οποία σε πάνελ με θέμα τον πολιτισμό ως «μαγνήτη» του τουρισμού περιέγραψε πώς ο πολιτισμός βρίσκεται στο επίκεντρο της προωθητικής στρατηγικής του υπουργείου με πρωτοβουλίες που περιλαμβάνουν σύγχρονα εργαλεία επικοινωνίας –τεχνολογίες όπως η τεχνητή νοημοσύνη, η εικονική πραγματικότητα και οι εξειδικευμένες ψηφιακές πλατφόρμες–, που φέρνουν την κληρονομιά της Ελλάδας πιο κοντά στους επισκέπτες.

Μεταξύ των (πολλών) θεμάτων που συζητήθηκαν στη Ρώμη ήταν και οι φόροι που επιβάλλονται σε πολλές χώρες για την αντιμετώπιση του υπερτουρισμού. Το 2024 ο κλάδος του τουρισμού απέφερε φορολογικά έσοδα 3,5 τρις. δολαρίων, τα οποία αντιπροσωπεύουν το ένα δέκατο των συνολικών παγκόσμιων κυβερνητικών εσόδων. Το WTTC προέτρεψε τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής να διασφαλίσουν ότι τα έσοδα θα επενδυθούν στρατηγικά στις τοπικές κοινότητες και στις υποδομές, προκειμένου να υπάρχουν θετικές περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις. Ενα... highlight του συνεδρίου ήταν η «απάντηση» της Ιταλίας σχετικά με αναφορές ότι σε αγαπημένα αξιοθέατα, όπως η Φοντάνα ντι Τρέβι, θα επιβληθεί εισιτήριο εισόδου ως τρόπος αντιμετώπισης της μεγάλης επισκεψιμότητας. Η Ντανιέλα Σαντανάσ, υπουργός Τουρισμού της Ιταλίας, τόνισε πως «ο κόσμος θα πρέπει να πληρώνει για την πρόσβαση», με τη δήλωση να ακολουθείται από ενθουσιώδη χειροκροτήματα στην αίθουσα του συνεδρίου.

Deloitte.

Deloitte Alumni
Colleagues for life

© 2025 Deloitte Limited

Scan to join
our community

